

PRIMORSKI DNEVNIK
je začel izhajati v Trstu
13. maja 1945, njegov
predhodnik PARTIZANSKI
DNEVNIK pa 26. novem-
bra 1943 v vasi Zakriž nad
Cerknim, razmnožen na
ciklostil. Od 5. do 17. sep-
tembra 1944 se je tiskal
v tiskarni »Doberdob«
v Govcu pri Gorenji Trebu-
ši, od 18. septembra 1944
do 1. maja 1945 v tiskarni
»Slovenija«
pod Vojškim
pri Idriji, do 6. maja 1945
pa v osvobojenem Trstu,
kjer je izšla zadnja števil-
ka. Bil je edini tiskani par-
tizanski DNEVNIK v za-
sužnjeni Evropi.

primorski dnevnik

TRST
Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-600
Tlx 460894 PD I
Fax 040/772418

GORICA
Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 533382-535723
Fax 0481/532958

ČEDAD
Ul. Ristori 28
Tel. (0432) 731190

Poština plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 1.000 lir - Leto XLVI. št. 54 (13.587)

Trst, četrtek, 8. marca 1990

Devetnajsti izredni kongres KPI utegne biti prelomnega značaja za odnose v italijanski levici

Kongres prenovitve

Močan poziv Occhetta k enotnosti partije - Nujna prenovitev, če hoče KPI ohraniti vlogo, ki jo ima - Za konstruktivno sodelovanje s socialisti

RADO GRUDEN

BOLOGNA — Izredni kongres KPI v Bologni se je začel v znamenju enotnosti. K enotnosti je pozival Occhetto, ko se je zavzel za enotno partijsko vodstvo, pa čeprav ob spoštovanju različnih stališč, predvsem pa ko je deloma sprejel nekatere zahteve "opozicije" in koncu svojega poročila s svinčnikom pripisal dve vrstici, v katerih sprejema predlog o ustanovitvi "ožjih vodstvenih teles, ki naj bi jamčila večjo učinkovitost in kolegijski način odločanja".

Enotno je bil izvoljen delovni predsednik Pajetta, kot tudi vsi kongresni organi, najbolj pa je k enotnosti najbrž prispeval uvodni film, s katerim so se italijanski komunisti poklonili spominu Sandra Pertinija. Ob glasbeni spremljavi De Gregorijeve pesmi "La storia" so se delegati in gostje stoji z dolgotrajnim ploskanjem skušali oddolžiti človeku, ki se je kot edini italijanski politik znal usidрати v srca ljudi vseh političnih prepričanj.

Pred približno 5 tisoč delegati, gosti in novinarji iz vsega sveta, je včeraj generalni sekretar KPI Achille Occhetto v Bologni začel 19. izredni kongres partije. Kongres ima prelomni značaj, saj bodo na njem skušali začrtati novo usmeritev italijanske partije, ki se ob številnih spremembah, do katerih je v letu

1989 prišlo na evropskem političnem prizorišču, hoče tudi sama prenoviti in se prilagoditi novim spremenjenim razmeram.

Odgovore na glavna vprašanja, predvsem pa predloge, kako naj bi se KPI postopoma spremenila, je v uvodnem poročilu podal tajnik Occhetto, ki je skušal s pomenljivim naslovom "Nov začetek: ustanovna faza nove politične formacije" tudi poudariti, da mora KPI nujno na novo pot, če hoče še naprej predstavljati tisto politično silo, ki jo je na italijanskem, pa tudi na mednarodnem političnem prizorišču, dolga desetletja predstavljala.

Occhetto je govoril o spremembah v svetu in o razorožitvi, o ponovni definiciji partije, predstavil cilje nove politične formacije, ki naj bi v ustanovitveni fazi zajela skupine z različno kulturno in politično pripadnostjo. Skušal je tudi orisati alternativni profil vladavini KD, spregovoril o osnovah za enakopravno soočanje z italijanskimi socialisti, precejšen poudarek pa je dal tudi notranji demokraciji in dejanskemu "pokopu" demokratičnega centralizma ter enotnosti stranke.

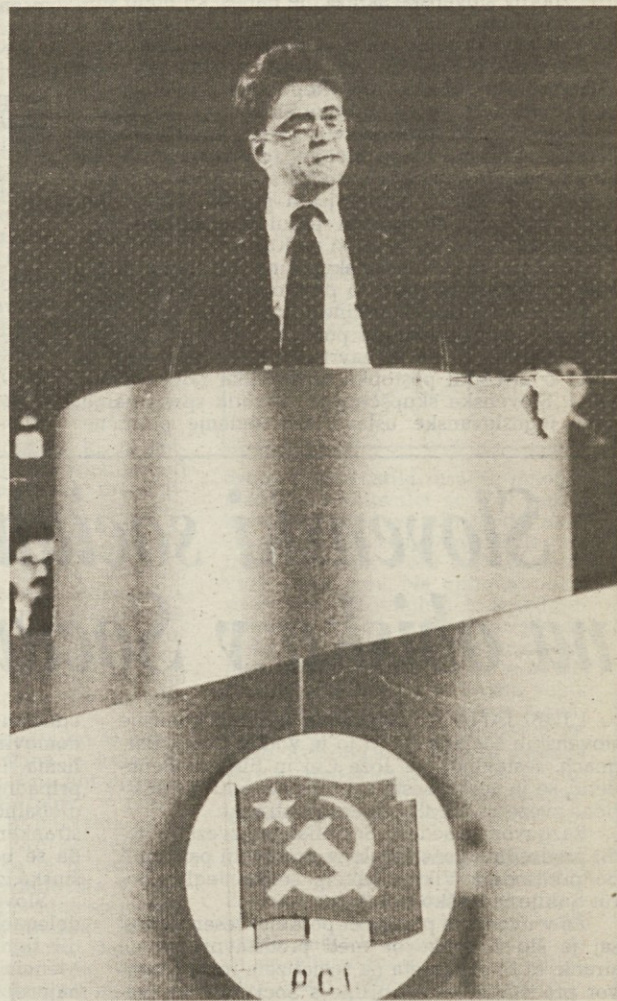
V kolikšni meri je Occhetto znal odgovoriti na vsa vprašanja, ki so prihajala iz vrst tistih, ki nasprotujejo njegovim predlogom, se bo pokazalo že danes, ko bosta spregovorila Aldo Tortorella za zagovornike "fronte ne",

ki se zavzema za prenovu znotraj KPI in z njo vse levice, ter Armando Cossutta, ki zagovarja okrepljeno vlogo KPI in njene razredne vloge. Še bolj jasno pa bo postalo, kako prepričljiv je bil Occhetto, po današnji in jutrišnji razpravi, predvsem pa po sobotnem glasanju, ko se bo dejansko odločalo o taki ali drugačni prihodnosti KPI.

Svoj poseg je tajnik KPI začel s pregledom zunanjepolitičnega dogajanja v lanskem letu, kjer je največ pozornosti posvetil velikim in usodnim spremembam v Vzhodni Evropi, kjer je sistem realnega socializma klonil pod pritiskom ljudstva. Ob tem pa je Occhetto poudaril tudi dejansko konec jalske razdelitve Evrope na dve interesni sferi in se nato navezal na nujnost, da pride do prenovitvenih procesov v vseh političnih silah in ne samo v KPI. Kljub propadu vzhodnoevropskega modela socializma, pa se Occhetto ne odreka nadaljnjemu boju za pravični socializem, ki bo zgrajen na temeljih vseh demokratičnih dosežkov. V tem boju pa naj bi prav nova politična formacija odigrala pomembno vlogo v evropski levici in v okviru socialistične internacionale.

Po tem mednarodnem uvodu pa je Occhetto prešel k bistvu svojega predloga in poudaril, da morajo spremembam na mednarodnem

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Tajnik KPI Occhetto med svojim posegom na bolonjskem kongresu (Telefoto AP)

Prve reakcije na Occhettovo poročilo

Vladne stranke previdne v oceni

BOLOGNA — Prve reakcije predstavnikov vladnih strank na Occhettovo poročilo so bile umirjene, a obenem previdne. Za tajnika KD Forlanija je bila najzanimivejša »odločna avtokritika o propadu marksistične ideologije in komunističnih režimov ter predlog o odločnem procesu revizije.« Glede Occhettove politične strategije »rušenja sedanjih zavezništev« pa je Forlani poudaril, da Occhetto poskuša »iz novega soda distilirati staro vino«. Tudi tajnik PRI La Malfa je pozdravil sklep »o reviziji dosedanjih tradicionalnih stališč partije«. Zanj je novi dialog med KPI in PSI zanimiv, treba pa je od obeh strank zahtevati, da jasno navedeta svoje programske smernice.

Tajnik PSI Craxi je bil še bolj kot prejšnja dva previden. Po njegovem poročilo vsebuje številne trditve, ki jih socialisti podpirajo, z drugimi pa se ne strinjajo. Craxija moti, da je Occhetto skušal postaviti na isto raven propad komunističnega sistema in protislovja, ki so še prisotna v svobodnih zahodnih družbah. Ocena je torej še nedokončna, ker se napoveduje rojstvo nove politične formacije z nejasnimi obrisi, o kateri je znano samo, da bo prosila za članstvo v socialistični internacionali, ni pa znano, če se bo hotela imenovati socialistična. Vsekakor pa se je Craxi zahvalil Occhetti, da ni v kritičnih ocenah do socialistov zašel v sektaštvo in napad.

Nezadovoljni so bili do Occhettovega poročila zeleni mavrice, za katere je Occhetto napravil korak nazaj glede vprašanja varstva okolja, podobnega mnenja pa so tudi predstavniki zelenih smejočega se sonca.

V 8. marec brez vsiljenih kalupov

BARBARA GRUDEN

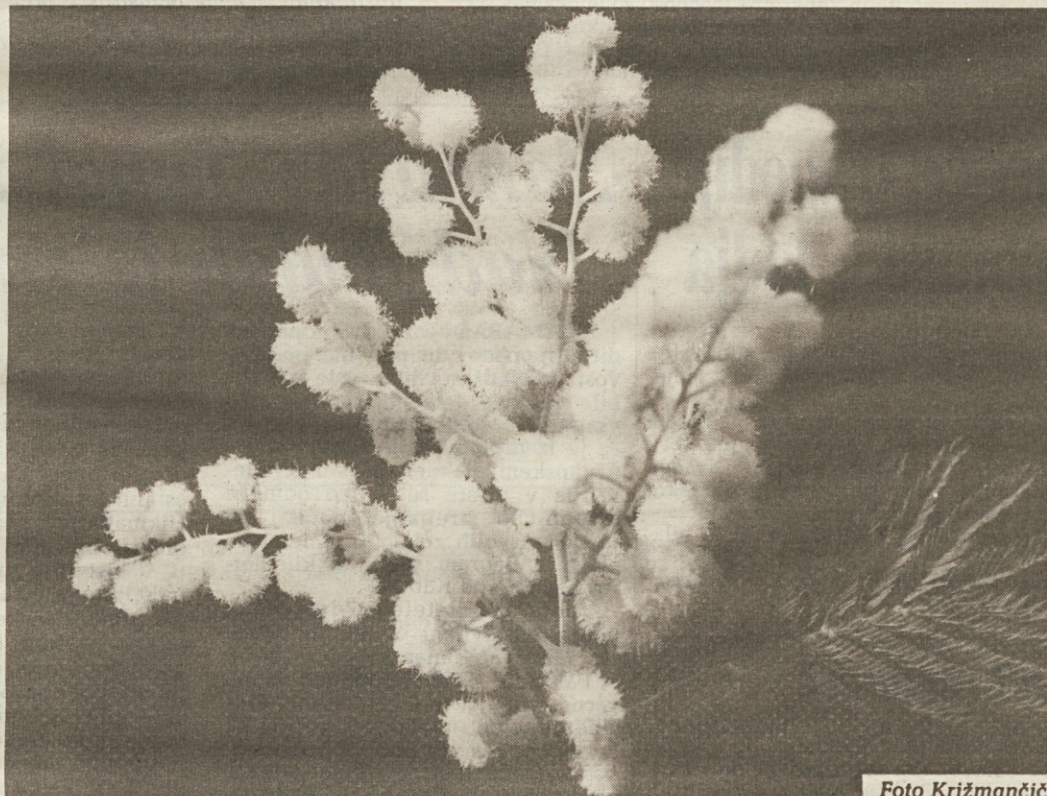

Foto Križmančič

Vsako razmišljanje ob osmem marcu, mednarodnem prazniku žensk, tvega, da postane retorično in banalno. Ob osmem marcu je bilo namreč izrečeno že toliko misli, obtožb, spodbud, triumfalističnih gesel in vitimističnih besed, da je zelo težko izreči uravnoteženo in razumno misel, ki bi strnila izkušnje številnih generacij, tistih, ki so šele skušale uvajati problem ženske enakopravnosti, tistih, katerim je s trmo in včasih tudi z ihto uspelo ponesti to vprašanje na cesto, v vsako hišo in v vsako družino, in nazadnje tistih — kot je moja — ki je od bitk zadnjih desetletij le iztržila nekoliko boljše življenje, večjo pravičnost in ki z večjim dostojanstvom lahko doživlja svojo ženskost oziroma svojo človečnost. Še težje pa je o osmem marcu pisati s stališča ženske — kot je moje — ki navsezadnje ni imela prevelikih težav s svojo »ženskostjo«, ki ji je bilo zaradi družinskih razmer, zlasti zaradi ljubeče pozornosti in občutljivosti vselej prisotnega materinega lika, omogočeno, da samostojno izbira svojo pot v življenju, nazadnje pa, ker so mnoge pregrade, ki bi jih lahko srečala na svoji poti, zrušile že druge ženske pred njo (pred petnajstimi leti niti na Primorskem dnevniku ni bilo namreč tako samoumevno, da tudi ženska lahko uspešno opravlja časniarski poklic).

Nazadnje pa, in to je bistvo problema, ki bi ga rada razvila, je tudi osmi marec postal z leti kletka, postal je ena od številnih kletk, v katerih morajo še vedno živeti ženske. Osmi marec je postal namreč »obvezen« in skoraj vsiljen praznik in kot vsak vsiljeni praznik je izgubil tudi na svojem simboličnem pomenu (tudi ta uvodnik, moram priznati, je nekoliko vsiljen oziroma prisiljen, saj se počutim v zadregi v vlogi komentatorja ženskega položaja v naši družbi). Ob vsakem osmem marcu smo namreč »primorani« se spomniti na to, da so ženske dejansko enakopravne drugi polovici, moški polovici sveta, da ženske niso biološko in torej intelektualno in še kako drugače manjvredne, kot podzavestno mislijo ne samo številni moški, pač pa tudi tiste ženske, katerim ni bilo dano, da bi harmonično, polno in celovito razvile svojo »žensko« oziroma človeško osebnost (naj navedem samo primer, ki se me osebno tiče: če ženske piše-

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Kancler ZRN se še vedno zavzema za združitev Nemčij po členu 23 ustavnega zakona

Meja Odra-Nisa: Kohl osamljen

BONN — Po mnenju sodnikov zveznega ustavnega sodišča iz Karlsruheja so ustavne poti k nemški enotnosti tri. Od teh treh si je kancler Kohl izbral eno, ki pa ni nič manj sporna od tistega pogojevanja dokončnosti meje na Odri in Nisi s Poljsko odpovedjo reparacijam, ki se mu je moral Kohl včeraj na prigovarjanje koalicijskih zaveznikov in zaveznikov v Evropski skupnosti odpovedati.

Medtem ko se Kohl zavzema za združitev po členu 23 sedanjega ustavnega zakona ZRN, je vzhodnonemški premier Modrow v Moskvi dosegel, da je sovjetska stran k takšnemu načinu združevanja, ki je še najbolj podoben priključitvi, izrekla odločen ne. Pa ne samo v Moskvi, tudi v Bonnu gre Kohlovo prehitjevanje mnogim na živce: ne gre samo za socialne demokrate, ki združevanje po tem členu zavračajo, marveč tudi za Kohlve koalicijske partnerje liberalce, ki so mnenja, da je združitev po členu 23 mogoča, da pa bo odvisno od vzhodnonemškega ljudstva, ali jo bo v takšni obliki sprejelo. Nemajhno razočaranje — in ne edino po včerajšnjem jutranjem sestanku političnega vrha koalicije CDU-CSU in FDP, sestanku, na katerem je moral Kohl podpisati kapitulacijo glede vprašanja garancij za mejo na

Odri in Nisi — je Kohla doletelo včeraj, ko se je oglasil še predsednik republike von Weizsäcker in kritično ocenil razpravljanje o členu 23, češ da je še prezgodaj, da bi ta člen oklicali za edino pot k nemški združitvi. Šef zahodnonemške države je dejal, da bo moralo predvsem prebivalstvo NDR odločiti o tem, ali je ta pot k združitvi zanj sprejemljiva.

Pri tem pa zahodnonemški komentatorji skorajda soglasno ugotavljajo, da je bil Kohl sam svoje nesreče kovač, ter mu očitajo, da v zadevi, ki ima vrsto zunanjepolitičnih povezav, nastopa tako, kot da bi šlo za eno od notranjepolitičnih in predvolilnih tem. Prav včeraj v vzhodnonemški skupščini sprejeti zakon o sindikatih, ki daje le-tem širše pravice od zahodnonemškega zakona, je dobra osvetlitev težav, ki bodo nastale, če se bo z ZRN združevala že formirana in reformirana NDR. K temu je treba prišteti še pričakovano prevlado socialnih demokratov na vzhodnonemskih volitvah čez deset dni, vse to pa pomeni, da bo združena Nemčija v celoti po vsej verjetnosti manj krščanskodemokratska in bolj socialnodemokratska.

Evropski nogometni pokali
Milan izenačil
zmage Sampdorie
Rome in Fiorentine
poraz Partizana

□ □ □
Danes moški
slalom za SP

□ □ □
Na rokometnem SP
Odločilno
za Jugoslavijo

NA 10. STRANI

Od danes bo Socialistična republika Slovenija samo Republika Slovenija

Slovenska skupščina zavrnila sprejemanje predlogov sprememb k jugoslovanski ustavi

LJUBLJANA — Slovenska skupščina je včeraj pričela dvodnevno izredno naporno zasedanje. Na dnevnem redu so nekatera ključna vprašanja, ki so jih nekateri ocenili kot »konkretna ukrepa, da se prepreči polom slovenskega gospodarstva«. Ta vprašanja bodo na dnevnem redu skupnega zasedanja treh zborov slovenske skupščine danes, ko bodo slovesno razglasili nekatere spremembe slovenske ustave in med drugim črtali iz naziva »socialistična«, tako da se bo Slovenija od danes uradno nazivala »Slovenska republika«, ali »Republika Slovenija« in ne več »Socialistična republika Slovenija«.

Skupščina bo torej celovito razpravljala o sklopu perečih vprašanj: srbski blokadi in protikupekli ne-likvidnosti slovenskega gospodarstva, Kosovo, pa še o krizi slovenskih industrijskih središč. Govor bo tudi o pošiljanju slovenskih rekrutov na služenje vojaškega roka na Jug in zlasti na Kosovo.

Že včeraj je slovenska skupščina pričela na skupnem zasedanju razpravo o predlogih ustavnih sprememb. Predsednik skupščine Miran Potrč je v kratkem načelnem uvodnem poročilu predlagal, da se ne razpravlja in da se zavrne predlog predsedstva SFRJ o pričetku postopka za sprejem nove ustave SFRJ. Slovenska skupščina je zavrnila sprejemanje nove jugoslovanske ustave, ker sedanje politične

razmere ne omogočajo normalnega postopka. Pogoji za razpravo o novi ustavi bodo ustvarjeni, ko bodo v vsej Jugoslaviji izvedene demokratične volitve z enakopravno udeležbo vseh političnih strank, ko bodo ukinjene izredne razmere na Kosovu, ko bo odpravljena gospodarska blokada SR Srbije in ko bo prenehalo nenačelno obtoževanje posameznih narodov.

Novo ustavo je mogoče sprejeti le kot enakopraven dogovor vseh narodov o pogojih in o vsebini skupnih interesov v Jugoslaviji, za kar pa je treba najprej oblikovati z republiško ustavo predloge Slovenije za njen položaj v Jugoslaviji. Za to pa je potrebno opredeljevanje vseh republiških subjektov v Sloveniji in tako pomembno odločitev je treba prepustiti delegatom, ki bodo izvoljeni na bližnjih volitvah.

Ustavna komisija skupščine je tudi zavrnila predloge zvezne vlade o ustavnih spremembah, ki naj bi privedli do večje centralizacije Jugoslavije in večje pristojnosti zveznih organov. Komisija je soglasna, da skupščina republike Slovenije k tem predlogom ne more dati soglasja, ker odstopajo od sprejetih usmeritev za krepitev samostojnosti in suverenosti Slovenije in njenega konfederalnega položaja v Ju-

goslaviji. Nujne pa bi bile spremembe ustave na področju političnega sistema v smeri pluralizma in enakopravnosti političnih organizacij in strank, s čimer bi se omogočile demokratične volitve že letos po vsej Jugoslaviji. Zato se strinjajo s posameznimi razpravljanim in sprejemanjem ustreznih amandmajev zvezne ustave.

Na včerajšnji seji skupščine je že ob samem začetku prišlo do zapletov, ko so volili člane nove ustavne komisije. Predlagano je bilo namreč več kandidatov, lista ni bila zaprta, dosedanj pravilnik pa takega glasovanja ni predvideval.

Poleg tega je skupščina razpravljala o vrsti pomembnih zakonskih paketov. Nujno so morali sprejeti zakon o sodnikih, ki jih voli po novem skupščina brez sodelovanja družbenopolitičnih organizacij. Nujno so morali tudi sprejeti zakon o javni upravi, ker drugače ne bi mogli izplačati državnim funkcionarjem plač, saj so zapadli dosedanj družbeni dogovori. Tudi ti zakoni so usmerjeni k večji učinkovitosti javne uprave, temeljne spremembe pa bo že urejala nova slovenska skupščina.

Predsednik Potrč je tudi sporočil, da bodo na volitve povabili opazovalce iz deželnih svetov FJK in Koroške.

BOGO SAMS

Slovenski socialisti iz FJK na obisku v Socialistični zvezi

LJUBLJANA — Delegacija deželne komisije slovenskih socialistov, ki jo je vodila Laura Bergnach, sestavljala pa Jože Cej in Filibert Benedetti, se je včeraj sestala s predstavniki Socialistične zveze in ZSMS - liberalne stranke.

Razgovor na sedežu Socialistične zveze je vodil predsednik Jože Smole, v delegaciji pa so bili podpredsednik Viktor Žakelj, Željko Jeglič, Borut Suklje in Duško Janež.

Že v uvodu so poudarili posebno tesen odnos, saj je šlo za pogovor med predstavniki dveh strank, ki se sklicujeta na socializem in za razgovor predstavnikov manjšine s Socialistično zvezo, ki se je vedno pozorno ukvarjala z zaščito narodnostnih skupnosti v Italiji, Avstriji in na Madžarskem.

Soglasno so poudarili važnost pluralizma, ki je lahko samo strankarski in stališče Socialistične zveze je, da mora zajeti celotno mavrico stališč, programov in organizacij. Pri tem pa Socialistično zvezo vodi pragmatičen, reformistični pristop. Obsežnejše je bil govor o volilnih pripravah in razpravah med strankami.

V razpravi so podrobneje obravnavali predloge za globalno zakonsko zaščito, napore slovenske komisije in stališče PSI. Govor je tudi bil o

odnosih med Slovenci v zamejstvu in matično domovino v novih pogojih strankarskega pluralizma. Logično je povezovanje po strankarskih pripadnostih, toda treba je doseči konsenz, da globalno obravnavanje manjšine ne bo objekt strankarske delitve ali celo tekmovalni, temveč da se bo skupno in načelno obravnavalo manjšinsko zaščito.

Slovenski socialisti so se nato razgovarjali z delegacijo ZSMS - liberalne stranke, ki jo je vodil tajnik Andrej Verlič, sestavljala pa Metka Mencin in Gregor Golobič. Tudi tu je razgovor najprej zajel napore slovenske liberalne stranke, da se uveljavi na volitvah kot vezni člen med obstoječo staro strukturo in Demosom. Liberalci so opozicijska stranka in se z nikom ne vežejo ter zagovarjajo lasten program. Vzdrževali in ohranili so tesne stike z mladinskimi zamejskimi gibanji in organizacijami, sedaj pa so te stike razširili na razne stranke in med njimi še posebej socialistično stranko. V nadaljevanju razgovora sta delegaciji poglobili razne aspekte manjšinske zaščite in konkretne možnosti sodelovanja.

Delegacija deželne slovenske komisije PSI je že pred časom obiskala predstavnike Demosa in ZKS - stranke demokratične prenove. (B. S.)

Marković išče podporo v Evropi

BRUSELJ — Na sedežu ES v Bruslju izražajo pripravljenost, da evropska dvanajstera čimbolj učinkovito podpre gospodarske in politične reforme v Jugoslaviji. Takšno razpoloženje je mogoče zaznati pred uradnim obiskom predsednika jugoslovanske vlade Anteja Markovića, ki bo danes v Bruslju gost predsednika evropske komisije Dolorsa.

Jugoslovanskega ministrskega predsednika gostitelji pričakujejo kot avtorja ambicioznih reformskih posegov tržne usmeritve, ki vlivajo upanje, da Jugoslavija lahko premaga hudo gospodarsko krizo in ujame sodobne svetovne gospodarske tokove, ter integracijske procese v Evropi. Zato Markovićeva vlada in njen program uživajo tudi zaupanje političnega in poslovnega sveta, videli pa bomo, koliko bo to zaupanje in podpora prišla do izraza z vidikov novih oblik sodelovanja med ES in Jugoslavijo.

Dvanajstera je v zadnjih dveh, treh mesecih večkrat ponudila Jugoslaviji, da bi bila tudi ona na različne načine uporabnik programa, ki ga dvanajstera namenja za gospodarsko obnovo srednje in vzhodne Evrope. Dosegli so da pred rokom končajo drugi finančni protokol med skupnostjo in Jugoslavijo in se začnejo dogovarjati o tretjem. V to vključujejo predvsem vlaganja v Jugoslaviji infrastrukturo, skupne industrijske projekte, bonifikacije obresti, tehnično pomoč, zagotovilo zasebnih bančnih kreditov. To bi v prihodnjih petih šestih letih pomenilo okoli dve milijardi dolarjev. (dn)

Amazonka prizorišče tragedije

Prevrnila se je potniška ladja

LIMA — V perujski Amazoniji je predsinočnjim prišlo do težke nesreče. V neposredni bližini luke v Iquitosu se je med plovbo prevrnila ladja Andresito. Na krovu ladje je bilo več kot dvesto potnikov, čeprav je bila zmogljivost ladje za polovico manjša.

Po prvih vesteh, naj bi nesrečo preživel 120 potnikov, pogrešajo pa od 80 do več kot sto oseb. Nesrečo naj bi sicer povzročilo slabo delovanje motorjev, najbolj verjetna pa je hipoteza, da so šle osebe v smrt zaradi ustajene navade, da se na plovila vkrcva vse, kar lahko fizično stoji v njem. Amazonka je bila tako ponovno prizorišče tragedije, ki bi lahko imela še hujše posledice, če bi Andresito trčila v drugo potniško ladjo in ne v tovorno ladjo Yacu Caspi, ki je bila zasidrana v pristanu.

Luška kapitanija iz Iquitos je aretirala kapitana ladje Andresito Nemasa Garcio Shapino.

Kdo ji je ugriznil radiator?

BORKEN (ZRN) — V malem zahodnonemškem mestu je povzročila nemalo začudenja vest, da je neka gospa prijavila policiji vandala, ki ji je v nočnih urah... ugriznil in izpraskal avtomobil. Gospa razpolaga tudi z dokazi, saj je (danes očitno brezzobi) vandal pustil svoje zobe zasajene v radiator skrbno parkiranega avtomobila. Policija, ki si je začudeno ogledovala prijavo, je vsekakor mnenja, da se je morala čekanom odreči prej neroda, kot pa vandal. Toliko škode na avtomobilu naj bi namreč povzročil kdo, ki se je spotaknil in padel, ne da bi pri tem preudarno zaprl ust.

Šahnavaž Tanai zbežal

Nadžibulah je zmagal

ISLAMABAD — Po dveh dneh sriditih spopadov in popolne negotovosti so Nadžibulahu zveste sile odbile poskus državnega udara. To vsaj trdi uradni Kabul, medtem ko se je iz diplomatskih virov v afganistanskem glavnem mestu izvedelo, da v mestu še vedno odmeva sporadično streljanje, pučisti pa imajo v svojih rokah tudi letalsko oporišče Bagram, slabih 50 kilometrov severno od Kabula.

Vodja spodletelega državnega udara, odstavljeni obrambni minister Šahnavaž Tanai je včeraj zbežal v Pakistan. S helikopterjem je na varno pripeljal tudi člane svoje družine in nekaj sodelavcev. Večina pa je po vsem sodeč padla v roke lealistov. Nadžibulah je včeraj potrdil, da so aretirali osem pučističnih generalov. Po vsem sodeč je v poskusu državnega udara več sto ljudi izgubilo življenje, med njimi tudi civilisti, ko so uporniške sile z letali bombardirale predsedniško palačo.

Nedvomno je torej Nadžibulahu uspelo preprečiti najhujše. Spodletel je tudi poskus voditelja skrajno fundamentalističnega voditelja mudžahedinov Guldabina Hikmatjarja, da bi se islamska gverila pridružila pučistom. Začasna vlada in ostalih šest skupin mudžahedinov je Hikmatjarjev poziv odbilo, češ da gre za obračunavanje med komunisti. V bistvu je tudi tokrat prišlo do frakcijskega boja med obema kriloma afganistanske partije. Nadžibulahov paršam (prapor) združuje predvsem leve nacionaliste, ki so pripravljeni na pogajanja o spravi z zmernimi silami mudžahedinov, medtem ko frakcija halk (ljudstvo) nasprotuje takemu paktiranju in zahteva radikalno izvajanje družbenih reform.

Na prvi pogled je poskus državnega udara ošibel Nadžibulah, ki pa se je z njim rešil sil, ki nasprotujejo pogajanjem z mudžahedini.

V 8. marec brez vsiljenih kalupov

NADALJEVANJE S 1. STRANI

jo, kakorkoli umetniško ustvarjajo, je večina moških — zlasti starejših — prepričana, da gre gotovo za erotično oziroma ljubezensko prozo in poezijo, da gre za pravičnice oziroma fantastične slike, pripovedi, filme, ki niso sposobni »zajeti« svet v njegovi celoti).

Ob simboličnem prazniku ženskega »prebujanja« pa moramo biti vsi dobri, vsi sklepamo dobre namene in opozarjamo še na številne družbene, zakonodajne in druge pomanjkljivosti, ki ženskam dejansko ne omogočajo, da bi živele enakopravno z drugo polovico sveta. Osmi marec praznujemo približno tako kot božič ali druge podobne praznike, ko mora vsak — tudi tisti, ki ima oblast in moč, da bi kaj spremenil, a tega vse leto ne naredi — nujno pokazati svojo najboljšo voljo.

Osmi marec je postal torej »retoričen« praznik, ki bi ga morali verjetno omissliti ali celo prepovedati. Dokler bomo praznovali osmi marec, bomo priznavali ženskam njihovo podrejeno vlogo v družbi. Z že obrabljenim in banalnim geslom bi namreč dejala, da mora biti vsak dan v letu osmi marec, vsak dan v letu si mora ženska sama krojiti svojo usodo (oziroma sporazumno, a svobodno, s svojim partnerjem, z možem, z otroki) brez vsiljenih kletk.

Vsakodnevna praksa pa žal še vedno kaže, da ženske še vedno živijo v kletkah, saj bi drugače ne imele potrebe izkoristiti osmi marec kot edino priložnost, da si same zamislijo kako preživeti večer s prijateljicami ali prijatelji, da končno — vsaj enkrat v letu — dajo duška svoji fantaziji, domiselnosti ali preprosto vitalnosti.

Ženska enakopravnost pa seveda ni problem samih žensk, je problem vse družbe, v kateri ženske živijo (in, kot je znano, ženske živijo prav v vsaki družbi na tej zemlji, ne predstavljajo torej »priložnostnega« problema, kot so lahko izseljenci, priseljenci ali emarginiranci tega ali drugega tipa). Prav tako kot so uveljavljanje demokracije, zaščita okolja, mir med narodi problemi vseh ljudi na zemlji.

Ženska enakopravnost je problem tudi manjšinske družbe, v katero — zaradi njene majhnosti in zaprtosti — svobodnjaške in nove ideje prodirajo s počasnejšim ritmom. Spoznanje, da so ženske v manjšinski družbi manj svobodne kot v večinski, gotovo ni ne novo ne izvirno. Slovenke v Italiji smo bile namreč večkrat kar dvakrat zapostavljene, kot ženske in kot Slovenke (ko sem bila najstnica pa sem osebno imela še tretji

handikap: debelost oziroma neprijetno zunanost) in še sedaj imamo težave, da se otresem vsiljenih vlog. Prisotne smo pravzaprav povsod: v društvih, organizacijah, delovnih kolektivih, le redke pa so ženske, ki zasedajo vodilna mesta, če pa jih zasedajo, gre v glavnem za »klasične« in »tradicionalne« ženske pristojnosti (kar je dejansko v nasprotju s težnjo, ki se uveljavlja v vsem svetu, kjer je vedno več žensk, ki zasedajo vodilna mesta, od Nikaragujke Violete Chamorro do Japonke Takako Doi). Kljub »vabilom« in trditvam, da je ženskam omogočen vzpon tudi na najvišje »vrhove« naših organizacij, pa je stvarnost zaenkrat še vedno drugačna: dovolj je, da si ogledamo vodstveno strukturo najbližje organizacije...

Moja edina želja je torej, da bi se vsi — tako ženske kot moški, a tudi kot Slovenke in Slovenci — znebili vseh vsiljenih kletk.

Kongres prenovitve

NADALJEVANJE S 1. STRANI

prizorišču slediti tudi spremembe v Italiji. Zato je predlagal formiranje alternativne politične sile trenutni oblastni garnituri. Pri tem pa je tajnik KPI zavrnil možnost enostavne priključitve k PSI, kot tudi prizadevanja za komunistično alternativo. Zavzel se je za tako politično formacijo, v kateri bi lahko našle svoje mesto najrazličnejša gibanja z različnim kulturnim in političnim izvorom, kot tudi vsi tisti posamezniki in družbeni sektorji, ki bi radi v tem novem reformističnem procesu sodelovali. »Vse to pa nima nič skupnega z razpustitvijo ali likvidacijo partije,« je še poudaril tajnik KPI. Tako široko zasnovana politična formacija pa mora, po Occhettovem mnenju, imeti vse možnosti, da se vmeša v boj za oblast.

Nova politična formacija pa nima pretenzij, da bi se v njej razpoznavala vsa levica, vendar pa si bo prizadevala za konstruktivno sodelovanje s PSI. Pri tem naj bi bila PSI tista, ki bo storila prvi korak, pri tem pa je Occhetto tudi jasno povedal, da ne pristaja na perspektivo socialistične enotnosti, za kakršno se zavzema socialistični tajnik Craxi. Do sodelovanja po mnenju Occhetta ne bo prišlo takoj, vendar pa od socialistov pričakuje, da v novi politični formaciji ne vidijo nekaj zaskrbljujočega, temveč naj v njej najdejo priložnost za konstruktivno soočanje in ustvarjanje reformistične politike. Tu se je Occhetto navezal tudi na Pertinijo, ki si je vedno prizadeval za sodelovanje vseh naprednih sil, predvsem pa socialistov in komunistov.

Precej razgreta razprava v vrstah KPI v zadnjih mesecih je že pokazala, da se v KPI dogajajo velike spremembe. Različnost mnenj pa tudi dokazuje, da je demokratični centralizem odšel v rototarnico zgodovine, kar po Occhettovem mnenju daje KPI novo moč. Ta različnost je prišla tudi na kongres, ki naj bi prizgal zeleno luč za takojšen začetek »ustvarjanja« nove politične formacije. Tako odločitev naj bi KPI omogočila, da svoje moči preusmeri na vsebino te nove »stvari«, politično in ideološko bogastvo KPI pa naj bi predstavljalo temelj za novo politično silo.

Occhetto pa pri tem poziva k previdnosti. »Ne čutimo potrebe po razpustitvi, toda čutimo potrebo po ponovnem rojstvu, ki naj bi prispevalo k spremembi smeri v italijanski politiki, odprlo Italiji nove perspektive in pripeljalo levico na oblast države, ki naj bi dala svoj prispevek k novemu svetovnemu družbenemu redu. Zato se moramo tudi zavedati, da ni vredno uničiti novo »stvar« le za ceno ohranitve imena,« je v zaključku svojega posega poudaril Occhetto, ki se je še zavzel za enotno vodstvo, vendar v smislu demokratične dialektike, delegate in člane pa je ob koncu pozval, »da naj si vsak, ne glede na prepričanje, po svojih močeh prizadeva za novo »stvar« in to ne le zaradi KPI same, temveč zaradi bolj demokratične in pravične Italije.«

Začetek kongresa je minil tudi v znamenju gneče, zadnjih opravil, da bi vse steklo, kot so si organizatorji zamišljali. Točni so bili najvišji predstavniki političnih strank, redki zamudniki pa so se »instalirali« kar pod odrom za »oblasti«. Točen je bil tudi Marco Pannella, katerega je član komunističnega tajništva Mussi ustavil z besedami: »Kam pa ti, ali si delegat ali povabljenec?« »Sem delegat L'Aquila,« je hitro odgovoril Pannella, nanašajoč se na svojo »prisotnost« na odprti listi za majske volitve.

Med gosti je bila pravega aplavza deležna le predsednica poslanske zbornice Iottijeva, medtem, ko je tajnika PSI Craxija eden od komunističnih »aktivistov« na ves glas pozval: »Združimo se spet!«, česar pa Craxi ni komentiral. V nasprotju z njim je Martelli na vprašanje, kdo bo zmagal, dejal, »da ne gre za tekmo, temveč za nekaj mnogo bolj pomembnega, kar socialisti spremljajo z zanimanjem, pa tudi s strastjo.«

O na novo pridobljeni enotnosti v partijskih vrstah morda priča tudi zaključni aplavz, ki ga je bil deležen partijski tajnik. Če lahko na osnovi tega napovedemo izid kongresa, je zmagovalec znan. Toda znan pregovor pravi: »Ne hvali dneva pred večerom,« zato je najbrž bolje, da na dokončne ocene počakamo do sobote ali pa morda celo do nedelje, ko se bodo delegati morali odločiti, kakšno »stvar« ali kakšno KPI hočejo.

Poziv staršev in Občine Grmek

Hlodič - uvesti dvojezičen pouk v šoli in vrtcu

GRMEK — Občinski odbor iz Grmeke oziroma župan Fabio Bonini bo posegel pri pristojnih šolskih oblasteh, da bi v otroškem vrtcu v Hlodiču poleg italijanske sekcije ustanovili eksperimentalno dvojezično sekcijo (ali pa skupino malčkov), ki bi jo obiskoval, kdor bi želel. Ta sklep občinskega odbora mora potrditi še občinski svet.

Šolsko skrbništvo je decembra lani sporočilo, da bodo vrtec zaprli, češ da ne bodo zbrali minimalnega števila 14 otrok (zdaj je v njem 8 malčkov, toda otroci iz občine obiskujejo tudi zasebno dvojezično šolo v Špetru). Občinski upravitelji so se posvetovali s starši, ti pa so zahtevali ohranitev vrtca in ustanovitev poskusne dvojezične sekcije že na začetku tega šolskega leta, kar sta kolegij docentov didaktičnega ravnanja iz Sv. Lenarta in učno osebje iz Hlodiča pozitivno ocenila: študijska univerza iz Vidma je zagotovila didaktično pomoč, delno pa bi stroške krila tudi Evropska skupnost.

Občinski svet v Grmeku je večkrat zahteval, da bi v šolah v Hlodiču poleg obveznega pouka v italijanski uvedli fakultativen pouk v slovenščini, šolski skrbnik in videmski prefekt pa sta februarja lani obljubila pozitivno proučitev te prošnje. Brez pouka slovenščine v vrtcu pa tudi v osnovni in srednji šoli bo težko ohraniti bogato krajevno kulturno dediščino, zato bi morale zadevo podpreti vse družbeno-politične sile.

Na zboru Zelene alternativne liste za Koroško v Celovcu

Po hudem obračunu je nastopil še razdor

CELOVEC — Če ne bi šlo za pomembnejše reči, bi bilo vse skupaj kot vihar v kozarcu vode. Politična stranka z nekaj deset rednimi člani, brez delujočega vodstva, se je sešla v nedeljo na zboru, ki so ga eni ambiciozno imenovali kongres, drugi skromneje deželno zborovanje, a razočarana delegatka »opiči teater«. Zbrali so se pristaši in možni poslanski kandidati Zele alternativne Avstrije za Koroško, kratko, Zelenih. Ti imajo koalicijski sporazum s stranko Koroška enotna lista (KEL), s tem pa ima KEL pravico do četrtine kandidatov oz. članov vodstva. KEL je duhovni otrok Narodnega sveta koroških Slovencev, idejno in osebno povezan z njim.

Zveza slovenskih organizacij (partner-rival NSKS v zavzemanju za pravice koroških Slovencev) je do KEL rezervirana: vodstvo ZSO zlasti nasprotuje predsedniku KEL, edinemu slovenskemu, manjšinskega poslancu v avstrijskem parlamentu Karlu Smolletu, posebno, odkar je glasoval za manjšinskošolski zakon s prvinami ločevanja na jezikovno-narodnostni osnovi.

Po lanskih deželnozbornih volitvah, ko je zeleno-slovenska volilna lista Drugačna Koroška doživela neuspeh, je bilo slišati, da sodelovanje zelenih s Slovenci in zavzemanje za dvojezičnost na Koroškem tako šibki stranki ne koristi, prejkone škoduje. Zagovorniki takega mnenja so očitno zdaj - v Celovcu

pa tudi v zveznem vodstvu na Dunaju - dobili dodatne argumente. Nedeljski zbor je minil v znamenju hudih medsebojnih obdolžitve med Slovenci in KEL in Slovenci in njihovimi nemško govorečimi zavezniki iz ZSO. Tako je bil očitno med prvimi organizatorji dr. Jože Messner, ki so mu nasprotniki očitali, da se je iz nekdanjega člana KP Avstrije prelevil v zelenega. Dr. Messner je bil tudi prvi kandidat liste, postavljene nasproti listi KEL, na kateri je bil tudi K. Smolle.

Potem ko na zboru spričo proceduralnih in osebnih preprirov niso mogli kaj prida obravnavati vsebinskih stvari, ko so se vzajemno dolžili delitve nelegalnih volilnih listkov, je večina okoli 300 navzočih, nasprotna KEL, demonstrativno umaknila kandidature in odšla. Ostali so izvolili na prvo mesto kandidatino KEL Ingrid Zablatnikovo, na četrto mesto pa Smolleta.

Poslovodeči predsednik zveznih zelenih Johannes Voggenhuber je izjavil, da sta obe slovenski organizaciji "precej brutalno" obračunavali med seboj na hrbtu Zelenih, da je legitimnost celovškega zbora vprašljiva, da bi bilo dobro, če bi koroški Zeleni razdrli koalicijsko s KEL, vprašanje narodnih in drugih manjšin v Avstriji pa da je v pristojnosti zveznega vodstva.

JOŽE ŠIRCELJ

MANJŠINSKI MOZAIK

Razgledi po manjšinski teoriji in praksi

Piše: Pavel Stranj

KERNEWEK ALI »JEZIK KI NI MARAL UMRETI«

Cornwall je ime skrajnega jugozahodnega polotoka, ki kot nekaj rep strči iz Anglije, med Bristolskim in Rokavskim prelivom. Polotok, kot geografski pojem, meri približno polovico Slovenije in njegova podoba je nizka, valovita planota, kjer se kraška tla nenadoma umikajo glini ali pa se ravno tako sunkovito spuščajo v globoke zareze in doline.

Za angleške pojme je tod podnebje nenavadno milo, zato ni čudno, če je bila dežela že zelo zgodaj obljubena, o čemer pričajo številni zgodovinski ostanki, od davne kamene dobe do srednjega veka, ki je posul golo pokrajino s številnimi gradovi.

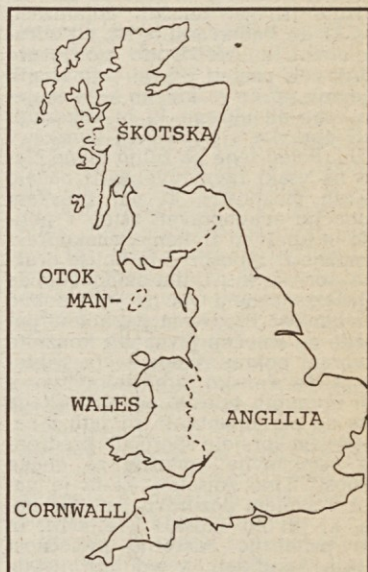
Prebivalstvo se je do nedavnega ukvarjalo z značilnimi "obrobnimi" poklici kot živinorejo in ribolovom, a naravni pogoji in višji življenjski standard v sosednjih pokrajinah so postopoma preusmerili krajevno gospodarstvo na turistično področje.

Tak je opis te dežele, ki ga običajno najdemo v enciklopedijah ali v površnejših turističnih priročnikih. Le malokje najdemo tudi pripombo, da je tod bil doma neki poseben jezik, ki pa je že davno izumrl. Na srečo je resnica nekoliko drugačna, še točneje bi lahko rekli, da je tu na srečo zgodovina naredila izjemo: jezik, ki je dejansko izumrl pred več kot sto leti, se postopoma prebujajo k življenju in daje vedno jasnejše znake, da bo spet "poprijel".

Jezik, in seveda za njim še celotna kulturna dediščina, o kateri je tu govor, nosi isto ime kot pokrajina, v izvirniku "Kernow", v poslovenjeni obliki pa bi mu lahko rekli "kornovalščina". Gre za jezik iz keltske skupine, to je iz ostankov kulture, ki je prevladovala v velikem delu Evrope, predno so jo prekrili romanski, germanski in slovanski jezikovni valovi. Danes so keltski jeziki omejeni na "otoke", to je na obrobnja območja, kamor so jih potisnili večinski jeziki. Zanimivo je, da se ta območja nahajajo večinoma na obrobni polotokih: pravilo velja za Bretonce v Franciji in za vse tri keltske manjšine v Angliji - Škote, Valižane (v pokrajini Wales) in seveda za Kornovalce.

Ce bi lahko za vse te narode zarisali postopno umikanje njihove jezikovne meje, bi dobili serijo vzporednih črt, ki vedno bolj ožijo in nevarno pritiskajo proti morju življenjski prostor domačega jezika. Za Kornovalce se je to odiranje že zaključilo sredi prejšnjega stoletja, ko je umrla zadnja oseba, ki je govorila le domači jezik. Tudi med ostalimi, ki so ga še obvladali ali vsaj razumeli, se je proces asimilacije nadaljeval, dokler se v času po drugi svetovni vojni ni zdela, da je jezik dokončno propadel in da bo spomin nanj ostal le v znanstvenih arhivih, med zbiratelji mrtvih jezikov.

Postopek, ki je pripeljal do te jezikovne smrti kornovalskega naroda, je običajna zgodba obrobnih manjšin, le da se je tu razvila zelo zgodaj in zelo hitro, še pred visokom industrijske revolucije, ki je tudi

drugod zapečatila usodo mnogih manjšin. Kornovalci so, kot narod kmetov in ribičev, zelo zgodaj okusili množično izseljevanje, ki je raztreslo po vsem svetu več kot polovico domačinov. Na njihovo mesto so se priselili Angleži iz sosednjih pokrajin, ki so povsem preplavili deželo. Z rahlim pesniškim navdihom bi lahko dejali, da se je to odiranje začelo že v srednjem veku, ko se je v tej deželi odvijala legenda o kralju Arturju in njegovih vitezi. Kot običajno, tudi ta legenda skriva zgodovinska dejstva, ki slojijo ravno na umiku stare keltske kulture pred močnejšo kulturo novoselecev.

Do izumrtja izvirnega jezika se dejstva razvijajo po pričakovanjih. Presenečenja so se začela po drugi svetovni vojni, ko se je skupina domačih intelektualcev odločila, da se ne vda v usodo. Med njimi je bilo nekaj odličnih jezikoslovcev, ki so svoje poskuse od vsega začetka zastavili na zelo visoki strokovni ravni, kar je dalo njihovim pobudi primerno resnost, odmevnost in učinkovitost. Leta 1968 je bil ustanovljen "Svet za upravljanje kornovalskega jezika", ki je dosegel največ uspeha med višjimi intelektualnimi sloji, na univerzah in višjih srednjih šolah. Na tej osnovi se je gibanje za poučevanje in uvajanje jezika širilo dalje, vedno globlje proti temeljem in koreninam vsakega živega jezika: k osnovni šoli in k družinam.

Nove strokovne ustanove so usposobile primerno število učiteljev in staršev in kmalu so se pojavili prvi otroci, ki so po stoletju in pol spet uporabljali kornovalščino kor materin jezik. Gibanje se še širi. Pojavljajo se disertacije na temo jezika, jezik se vrača v cerkve, obrede in vse to brez vsake javne podpore.

Seveda to vstajanje od mrtvih ne poteka brez velikih težav in trenj. A vendar, Kornovalci dokazujejo, da je proces deasimilacije možen še takrat, ko se je zdela, da so usahnile tudi zadnje korenine domače kulture.

Zaradi predlaganih popravkov k zakonu o gibanju v obmejnem pasu

Protest na jugoslovanski strani meje

KOPER — Podpora odbora zveznega zbora za ljudsko obrambo predlagani spremembi zakona o prehodu državne meje in gibanju v mejnem pasu, ki predvideva širjenje pooblastil in pristojnosti obmejnemu enotam JLA s 100 na 1000 metrov, je še dolila olje na ogenj že tako vznemirjenim prebivalcem obmejnih krajev v Italijo. Na Obali in Krasu zato konec tedna pripravljajo številne protestne shode, na katerih naj bi izrazili voljo tukajšnjega prebivalstva proti sprejemu sprememb omenjenega zakona. Po incidentu na zeleni meji pod Hrvatino, ko je graničar do smrti pokosil Turka Ahmeda Karamahmeda, so naslovili na republiške in zvezne organe številne pizve proti uporabi strelnega orožja na "najbolj odprti" meji v Evropi in obenem proti omejenim popravkom k zakonu. Ker pa so pozivi naleteli v Beogradu na gluha ušesa, politične stranke z Obale in Krasa pozivajo prebivalce k mirnim protestnim shodom, ki bodo jutri ob 16. uri na mednarodnih mejnih prehodih na Lazaretu, Škofijah, Krvavem potoku, Lipici in Fnetičih. ZSMS-LS iz Pirana s skupnostjo Italijanov pa pripravlja protestni shod v soboto ob 10. uri na Tartinijevem trgu.

Torkovemu sklepu odbora za ljudsko obrambo so se odzvali tudi socialisti z obalno-kraškega območja in pripravili izjavo, v kateri med drugim piše: »Z groženostjo in nejevoljo ugotavljamo, da ne pomagajo več nikakršni argumenti in dobronamerni pozivi za civiliziran in human vstop naše države v Evropo. Sedaj nam je jasno, da agresivnemu in konservativnemu militarizmu v Jugoslaviji ni niti najmanj do reform, demokracije in častnega vstopa v krog razvitih držav. Socialisti Južne Primorske se pridružujemo organizaciji protestov občanov, ki odločno zavračajo ta nesmiselni ukrep. Ne dovoljujemo kosovizacije Jugoslavije in Slovenije, še najmanj pa naše Primorske, ki že dolga leta živi v sožitju in odprti meji z našimi sosedi.«

IZTOK UMER

Razstava kitajske slikarke v Beneški galeriji (Špeter)

8. marec beneških žena

ŠPETER — Zveza beneških žena bo danes, 8. marca, ob 19. uri odprla v Beneški galeriji v Špetru razstavo kitajske likovnice Wang Huiqin, ki je živ odraz hlastanja po miselnosti in umetniško izrazni svobodi, odraz neprestanega iskanja: »Moj čopič slika le tisto, kar je v duši že dozorelo, pozornost pa usmerjam v tisto, kar se mi zdi še vedno v megli in kar bi še vse želela slikati. V tem procesu mi moje slike dajejo le začasno zadovoljstvo, ker se zmerom javlja nov nemir.« Wang Huiqin, rojena 1. 1955 v Nantongu, je končala specialko za grafiko pri prof. Zvestu Apolloniu v Ljubljani. Po odprtju razstave in glasbenem intermezzu se bo praznovanje nadaljevalo "Pri Silvani" v Hlodiču.

Obisk SZS pri deželni SSK

VIDEM — Jutri bo v gosteh pri deželnem vodstvu Slovenske skupnosti delegacija Socialistične zveze Slovenije pod vodstvom predsednika Jožeta Smoleta. Tradicionalno srečanje bo tokrat posvečeno zlasti razgovoru o vladnem osnutku za zaščito Slovencev v Italiji, upravno-političnemu položaju v Furlaniji-Juljski krajini in pa stanju v Sloveniji oziroma vsej Jugoslaviji. Srečanje bo v celoti v videmski pokrajini, in sicer v Čedadu in v Kanalski dolini, ki jo Maccanicov osnutek povsem izključuje iz zaščitnih območij.

predvsem: organiziranja komunistov in prevratniške propagande. Prestal je 3 leta, 2 meseca in 16 dni ječe v Civitavecchii.

IORESE GIOVANNI, mehanik, roj. 28. 10. 1911 v Fontanini (pokr. Padova), obsojen na 6 let zaradi istih razlogov kot Bier in prestal 3 leta, 4 mesece in 4 dni v Castelfrancu Emilia skupaj z Lizzerom.

CLAUSERO NORINO, mizar, roj. 29. 11. 1906 v Vidmu, obs. na 4 leta zopora delno iz istih razlogov kot Bier in Fiorese ter prestal 2 leti v Civitavecchii.

FIAPPO SETTIMIO, dninar, roj. v Vidmu 3. 1. 1903, obs. na 4 leta, prestal 2 leti v Castelfrancu Emilia - iz razlogov kot Sclausero.

LANZARDI ADOLFO, kovač, roj. 11. 12. 1913 v Portogruaru (pokr. Benetke) - vse isto kot Fiappo.

BAOLINI ALDO, kmetovalec, roj. 19. 5. 1914 v Gagliano di Cividale, obs. na tri leta zaradi istih kaznivih dejanj kot Sclausero, Fiappo in Lanzardi. Prestal eno leto kazni v rimskih sodnijskih zaporih.

BERTOGLIO RAFFAELLO, risar, roj. 18. 3. 1918, obs. prav tako na tri leta in prestal kazni v Rimu. Ni pristal na materino prošnjo za pomilostitev.

VARMO EGISTO, pek, roj. 23. 8. 1899 v Čedadu, vse isto kot Baolini.

BUIATTI GIUSEPPE, mesar, roj. 3. 1. 1906 v Vidmu - Ni bil kaznovan zaradi pomanjkanja dokazov.

Z isto razsodbo je sodišče ugotovilo, da postopek proti 19 obtožencem ni mogoč zaradi pomanjkanja dokazov, vsi so bili iz pokrajine Videm, razen enega iz Milana, enega iz Trsta (DEL FABRO DORINO) in enega iz Krmina (MARNIG GIOBATTI, mizar) potem, ko so bili tri do štiri mesece v zaporu. Proti ALDU CATARUTTIJU iz Čedadu pa sodišče ni postopalo »zaradi smrti krivca« (»per morte del reo, 150 C.P.«). Bil je mizar, rojen v Čedadu leta 1907.

Dokumentacija naslednje razsodbe od 16. oktobra je nekoliko manj obsežna, čeprav gre za 19 obtožencev iz videmske pokrajine, od katerih jih je po pet iz Manzana in Pradamana, skoraj vsi delavci in kmetje. Vsi so bili obsojeni in sicer:

FIAPPO TERZO na osem let, toda že čez deset mesecev je umrl v kaznilnici v Civitavecchii zaradi raka. - CECOTTI GIACOMO na 7 let in prestal 3 leta, dva meseca in deset dni v Castelfrancu. - MODOTTO ERNESTO na pet let in odsedel prav tam tri leta. - MIAN RICCARDO na 4 leta in odsedel dve tudi on v Castelfrancu Emilia. - PASSONI PRIMO, TROIANO GIOVANNI, TURCHETTI DANTE, SABADIN PIETRO, BOLZICO LINO, MIANI VALENTINO in BELTRAMINI SANTO po tri leta zopora - vsak je odsedel po eno leto kar v rimskih sodnijskih zaporih. - COCEANIS ETTORE, GUMINI NEMO, BOLZICCO ALESSIO, FATTORI LUIGI, PATOCCO EDUARDO in SERAFINI (delavec iz Artina v Ben. Sl.) pa vsak po dve leti in so bili zaradi delno prestane kazni in zaradi pomilostitve izpušteni iz rimskih zaporov že 16. oktobra 1934. - Vzrok obsodb je bila udeležba v komunističnih organizacijah.

Obširnejša je dokumentacija za naslednjo razsodbo od 19. oktobra za 16 obtožencev, ki so bili prav tako iz videmske pokrajine - vsi sami delavci, razen edine ženske, ki je označena kot "gospodinja", 28-letna NATALIA BELTRAME iz kraja Lestans di Sequals, ki pa je bila oproščena kazni zaradi pomanjkanja dokazov. Vsi ostali pa so bili obsojeni, in sicer: ROLATTI FERRUCCIO na osem let, od katerih je prestal tri leta in 25 dni v kaznilnici v Civitavecchii. TONELLI DANTE, BORTOLUSSI LUIGI, DE PAULI FEDERICO in TRANGONI EMILIO po 7 let zopora, od katerih so vsi odsedeli več kot po tri leta v kaznilnicah v Civitavecchii in v Castelfrancu Emilia. MICHELINI ELSO in PAVIOTTI QUIRINO po štiri leta, prestala pa po dve leti prvi v Castelfrancu, drugi pa v Civitavecchii. MUZZATTI DOMENICO, ROSSI PIETRO, BATTISACCO GIUSEPPE, COLOMBO GIUSEPPE, DEOTTO GIACOMINO in ROLATTI PIETRO po 3 leti obsojeni vsak na tri leta zopora, ki so jih preživeli: prvi trije po eno leto, drugi trije po 3 leti izpušteni, ker so jih zaprli že v septembru 1933 - vsi v rimskih sodnijskih zaporih. COLAUTTI EMILIO in NOVELLO DOLINDO po dve leti in sta bila izpuščena zaradi že prestane kazni. Vsem obtožencem je bila namreč znižana kazni zaradi delne amnestije.

(se nadaljuje)

Razsodbe posebnega fašističnega tribunala v letu 1934

Stanislav Renko

II.

Tudi MIROLO ANGELO, 27-letni mizar iz Spilimberga, je bil obsojen na 9 let, od katerih jih je štiri odsedel v kaznilnici v Civitavecchii, ker je bil »voditelj komunistične organizacije«. Povprečna starost na eno leto zopora obsojenih Furlanov je bila okrog 25, predsedeli so po eno leto in nekaj dni v sodnijskih zaporih v Rimu, Peressini in Fritz pa po 3 leta in 5 mesecev in pol, prvi v Fossanu, drugi v Civitavecchii, zaradi širjenja komunističnega tiska.

V razsodbi od 13. okt. je med 12 obtoženci tudi poznejši slavni partizanski poveljnik MARIO LIZZERO - ANDREA, rojen 13. 6. 1913 v Morteglianu (pokr. Videm), ki je bil obsojen na 6 let zopora, odsedel pa 3 leta, 3 mesece in 22 dni v Castelfrancu Emilia, ker je pripadal komunistični organizaciji v Čedadu, pomagal pri ustanavljanju mladinske skupine, hranil komunistični tisk. - Ostali obsojenci pa so bili:

BASELLO GIOVANNI, pek, roj. 22. 9. 1901 v Castios di Strada, obsojen na 8 let, od katerih je prestal 4 leta, en mesec in 25 dni v kaznilnici v Civitavecchii, ker je bil član vodstva komunističnega gibanja v Vidmu.

TESORATTO EDUARDO, roj. 10. 3. 1907 v Čedadu, dekorator, obsojen na 7 let zopora, a prestal je 3 leta, 4 mesece in 4 dni v Fossanu zaradi istih vzrokov kot Tesorato.

BIER FERMO, kovač, roj. 9. 8. 1894 v Čedadu, obs. na 6 let zopora in 2 meseca pripora zaradi 4 kaznivih dejanj,

Na Tržaškem tudi letos veliko prireditev in pobud ob mednarodnem dnevu žensk

»Ženske naj imajo enakopraven vstop v politično in upravno življenje«

Ženska konzulta tržaške občine, ki združuje trinajst ženskih organizacij (od ZZI do Federcasalinghe, od združenja volilk ANDE do podjetnic AIDA), želi postati glavni sogovornik krajevnih uprav vsakič, ko le-te snujejo zakone ali ukrepe, ki bi kakorkoli imeli opravka s položajem ženske v družbi. Poleg tega pa želijo njene članice na vsaki ravni uveljaviti načelo »enakih možnosti«, ki naj ženskam omogočijo enakopraven vstop v politično in upravno življenje, enakopravne možnosti zaposlitve in boljše družbene storitve, ki naj jim omogočijo, da so lahko ob enem »javne in zasebne državljanke«. Predvsem pa, kot so poudarile na sinočnji javni seji konzulte v dvorani pokrajinskega sveta, zahtevajo širše žensko predstavništvo v vseh upravnih telesih, od občinskega sveta do parlamenta, in so zato z navdušenjem sprejele sporočilo predsednice vsedravnice komisije za enake možnosti Tine Anselmi. Le-ta je namreč v svojem pozdravu omenila načela, ki jih bo skušala uveljaviti, in sicer primerno odstotno prisotnost ženskih kandidat v volilnih listah, jamstvo, da bodo v nekaterih okrožjih ženske nosilke list in nazadnje, da bodo stranke skrbale tudi za primerno volilno kampanjo za kandidatke. Podatki o ženski prisotnosti v upravnih telesih, ki jih navaja Anselmijeva, so namreč katastrofalni: v občinskih svetih je le 6,5 odstotka žensk, le 5,6 odstotka odbornikov so ženske, še manj pa je župan (2,2 odstotka). Le v italijanskem in evropskem parlamentu je nekaj več žensk (12 %), kar pomeni, da so ženske odsotne prav tam, kjer bi najgloblje posegle v stvarnost, kjer bi zahtevale boljše socialne storitve itd. Na seji, ki jo je vodila predsednica konzulte Carla Mocavero (le-ta je šte-

Nabito polna dvorana pokrajinskega sveta na sinočnji seji ženske konzulte. (Foto Križmančič)

vilnim prisotnim ženskam orisala dosežane delovanje ženske konzulte), pa je bilo mogoče dobiti tudi podrobnejšo sliko o položaju žensk v Trstu, ki jo je podala podpredsednica konzulte Ester Pacor. Tako je bilo mogoče izvedeti, da je le tretjina tržaških žensk zaposlena (31 tisoč proti 64 tisoč moškim) in da je nezaposlenih žensk (ki iščejo službo) dvakrat več kot moških (6.600 proti 3.400). Da se še vedno tako malo žensk odloča za poklic, je odvisno tudi od slabih javnih storitev. V Trstu je v občinskih jaslih prostora samo za 6 odstotkov otrok. Omenila pa je tudi naraščanje nasilja nad ženskami in otroki in razveseljivo dejstvo,

da se uveljavlja »načrtovano rojevanje« (otrok (splavov) je čedalje manj). Podpredsednica deželne odbora De Piero Barbina pa je sporočila, da bo konec meseca verjetno že nared zakonski osnutek o enakih možnostih.

Na seji pa je spregovorilo tudi nekaj — sicer maloštevilnih — prisotnih moških. Predsednik pokrajine Crozzoli je predlagal, da bi konzulta postala pokrajinskega značaja, in izrazil prepričanje, da bi ženske znale vnesti novega duha v politično življenje, zlasti v trenutku, ko se je treba sočutno z velikimi spremembami v Evropi. Poslanec KD Coloni pa je nazadnje povabil ženske, naj se čim aktivneje udeležijo političnega življenja. (bg)

Osmi marec deli mnenja a ohranja sporočilnost

Čeprav je razmišljanje o pomenu osmega marca, mednarodnega dneva žensk vedno bolj kritično obarvano, tudi zato, ker ga je vsiljevanje konzumistične miselnosti spravilo med razne »dneve«, kot so mamin, očetov, Valentinov (kaže, da nam pripravljajo tudi dan tašč), se njegova sporočilnost še ni izvotila. Organizacije, stranke, ženske skupine, sredstva množična obveščanja in posamezniki se mu tudi letos niso umaknili, vendar so mu dali različne pečate.

Nova in diferencirana stališča o pomenu osmega marca prihajajo do izraza tudi na Tržaškem. Tako je denimo krožek UDI-La mimosa na svojem obnem zboru ocenil, da je osmi marec — dan, ki ga je zgodovinsko obeleževal boj za emancipacijo žensk — popolnoma izgubil svoje zgodovinske, etične in družbene vrednote in da se članice krožka iz protesta ne bodo udeležile nobene osmomarčevske javne manifestacije ali pobude. Temu sledi ugotovitve, da je smisel osmega marca, tistega »pravega«, seveda, treba še vedno graditi, in to vsak dan v letu.

Pokrajinsko tajništvo PSI pa je v svojem tiskovnem sporočilu v zvezi z osmim marcem ubralo drugačno pot. »Po letih feminističnega separatizma se v devetdesetih letih začenja za ženske nova, konstruktivnejša in načrtovalnejša faza. Iščejo se nova zaveznitva, pogajalska razmerja so lahko še vedno polna nevarnosti, vendar potekajo med enakovrednimi posamezniki,« piše v noti. Zato so socialiste izbrale za praznovanje osmega marca slogan z vabilom, naj ženske in moški skupaj gradijo družbo enakovrednih

ljudi, družbo, ki bo bolj vedra, varnejša in pravičnejša.

V široki paleti prireditev ne manjka tradicionalnejših oblik praznovanja osmega marca. Lahko bi pravzaprav rekli, da drugih ni. Tako bodo danes ob 10.30 v prostorih turistične ustanove in na sedežu kulturnega krožka Gastone Millo v Miljah odprli dve razstavi z naslovom »Ženska umetnost od okraska do družbene zavzetosti«. Razstavi prireja miljska ZZI-UDI pod pokroviteljstvom občinske uprave in tržaške turistične ustanove.

Mednarodni dan žensk bo obeležil tudi sindikat upokoencev CGIL-CISL-UIL. Danes popoldne bosta delegacijo upokoencev sprejela tržaški župan Richetti in podžupan Seghene, popoldne ob 16. uri pa bo v prostorih krožka CRAL na Pomorski postaji manifestacija, ki se je bodo udeležili vodilni predstavniki vseh treh sindikalnih zvez. Sledila bo družabnost.

Praznovanje osmega marca je poseben občuten v vseh slovenskih vaseh. Večina društev in ženskih organizacij si je za današnji večer ali prihodnje dni omislila družabna srečanja, ki jih bodo popestrile kulturne prireditve. O prireditvi na Opčinah pišemo posebej, tu pa naj omenimo proslavo, ki jo SKD Primorec in Zveza žensk iz Trebč prireja drevi v osnovni šoli Pinko Tomažič, kjer bodo nastopili otroci iz vrtca, osnovnošolci in recitatorji. Praznično bo drevo tudi v prostorih KD Lonjer-Katinara, v Slovenskem kulturnem klubu pa bo bolj »vroče«, saj napovedujejo »verbalni spopad med fanti in dekleti« s podnaslovom »Kakšnih očitkov si ponavadi dekleta in fantje ne izrečemo v obraz«.

Veliko je v tem času tudi likovnih in drugih razstavnih prireditev, ki se na različne načine navezujejo na žensko ob njenem prazniku. Med njimi naj omenimo tudi filatelistično razstavo z naslovom »Ženska v zgodovini«, ki jo bodo danes ob 11. uri odprli v dvorani za tisk na tržaškem županstvu. Razstavo je postavil član Tržaškega filatelističnega združenja Ermete Morterra, in sicer v sodelovanju s članicami koordinacije tržaških občinskih svetovalek.

tržno obvestilo

Lansirali so jo v ZDA

Mlajši
s tabletko
Korff

Iz Amerike v italijanske lekarne

NEW YORK — Iz laboratorijev neke znane multinacionalne družbe za lepoto odmeva presenetljiva novica. Odprava kožnih gub je namreč danes postala lažja prav zahvaljujoč rezultatom, ki so jih nedolgo tega ponudili novi preizkusi z retinolum.

Kot po pravilu, prihaja tudi to odkritje iz Amerike, kjer so se raziskovalci, ki že leta delajo na retinolski kremi proti gubam, odločili, da bodo skušali iste aktivne snovi strniti v tablete. Če namreč retinol učinkuje v kremi — so sklepali — zakaj ga ne bi jemali tudi po oralni poti, v obliki tablet, da bi tako prišli do enakega ugodnega učinka?

Nova tabletko, ki so jo takoj krstili za »lepoto«, se je torej rodila na sledovih raziskav, ki sta jih v zadnjem času izvedla Harry Elden in Elizabeth Sweetzer iz Xienta Institute v Pennsylvaniji in ki so še enkrat potrdile sposobnost retinola, da omeji gube tako po številu kot po globini. Po teh raziskavah pa retinolska krema poveča svoj učinek proti gubam, če je povezana z vsakodnevnim uživanjem »lepote tabletko« za vsaj dva meseca.

Multinacionalna družba, ki je organizirala te raziskave v Ameriki, je Korff. Tabletko, ki vsebuje od 1400 do 2000 mednarodnih enot retinola, je že prišla iz Amerike in je na voljo v nekaterih italijanskih lekarnah.

Danes odprtje 13. sejma Nauticamp

S pozdravnim nagovorom Alda Ceccarellija, predsednika vsedravnega združenja ladjedelnic in navtične industrije (UCINA), bodo danes na tržaškem razstavišču pri Montebellu odprli navtični sejem Nauticamp, ki ga že trinajstič zapovrstjo prireja velesejem-ska ustanova v sodelovanju s Trgovinsko zbornico. Le-ta je letos omogočila, da se je navtični odsek razstave preselil na nabrežje, kjer morje omogoča praktično preverjanje značilnosti razstavljenih plovil.

Za Ceccarellijev poseg vlada veliko zanimanje tudi na vsedravnih ravni, saj združuje UCINA več kot tristo ladjedelcev, njihov predsednik pa je že napovedal, da bo izredno ostro napadel ministrski dekret, ki je uvedel več kot 1000-odstotno povišanje davka na priveze. Povsem razumljivo je, da utegne imeti dekret v primeru, da ga minister ne umakne ali spremeni, hude posledice za ves navtični sektor. Zato se bo današnje slovesnosti udeležil tudi predsednik Salona navitke v Genovi Aldo Pennisi.

Po obisku razstave pripomočkov za taborjenje in navtične sekcije na nabrežju, bodo organizatorji predstavili danes tudi drugo regato »Appuntamento in Adriatico«, ki povezuje Trst s Piconom. Iz koledarja preostalih prireditev naj omenimo, da bo jutri ob 16. uri v kongresnem središču konferenca, na kateri bodo govorili o sedanjih in bodočih perspektivah pomorskega poklica. Posvet prireajo v sodelovanju z navtičnim zavodom v Trstu, ki je za nedeljo napovedal, da bo »odprl vrata« vsem, ki bi si radi ogledali naprave in dejavnosti te tržaške šole. V soboto popoldne bo nastop vodnih smučarjev, v nedeljo dopoldne pa regata FIV in tekmovalni daljinsko vodeni navtični modeli.

Naj še spomnimo, da bo Nauticamp odprt od 10. do 19. ure in da stane vstopnica šest tisoč lir.

Seminar PSI in KPI o javnem prevozu in podjetju ACT

Sekciji PSI in KPI, ki delujeta v okviru prevoznega podjetja ACT, prireja jutri ob 16. uri na sedežu socialistične stranke (Ul. Trento 1) seminar o mestnem javnem prevozu v Trstu. Poročali bodo upravni komisar ACT Tommaso Russo, ki bo govoril o tehnoloških inovacijah kot dejavniku razvoja, upravni komisar ACT Ladi Minin, ki se bo lotil organizacijskih problemov javnega podjetja in novih potreb porabnikov, in na koncu še upravni komisar ACT Sergio Tremul, ki pa bo poročal o raznih predlogih za preureditev mestnega prometa in javnih prevoznih sredstev. Seminar bo vodil in zaključil predsednik upravne-ga sveta ACT Francesco Rotondaro.

»Čipke in še kaj« so na Opčinah zbudile veliko občudovanja klekljarske umetnosti

Kar dve prireditvi sta tokrat na Opčinah posvečeni 8. marcu, dnevu žena. Prvi, odprtju razstave z naslovom »Čipke in še kaj« smo prisostvovali v torek zvečer in Prosvetnem domu, druga pa bo nocoj v istih prostorih.

Organizatorke prelepe razstave čipk so bile članice krožka »Ob pletenju še kaj«, ki že drugo leto deluje v okviru SKD Tabor na Opčinah. Pri organizaciji prireditve so jim pomagale marljive in vestne pevke zbora Tabor, gostje večera pa so bile gojenke čipkarske šole iz Žirov.

Večer so začele s pesmijo »Pozdravi in še s dvema drugima pevka zbora Tabor, ki jih vodi prof. Sveto Grgič. V imenu domačega društva je nato udeležence razstave — bilo jih je kar lepo število — pozdravila prof. Kostanca Filipovič, ki je tudi povedala, kako je prišlo do pobude za razstavo čipk iz kraja Žiri, ki je poleg Idrije znan daleč v svetu po teh dragocenih izdelkih.

Kraj, šolo in način izdelovanja čipk je nato zgovorno in v prijetnem tonu predstavila voditeljica čipkarske šole Nadja Albreht, ki je najprej povedala nekaj o samem kraju, ki leži v gornjem delu Poljanske doline in spada kot trg pod Škofjo Loko, o čipkarski šoli, ki je začela delovati že leta 1906 in jo letos obiskuje 96 gojencev in gojek ter predstavlja za kraj Žiri nadaljevanje stare in zelo bogate tradicije izdelovanja čipk, ki so prav tako cenjene kot idrijske, le da se od njih nekoliko razlikujejo po vzorcih in izdelavi.

Zanimanje za to šolo je med mladimi v Žireh zelo veliko, je še povedala. Tako starši že svoje triletne otroke vpšejo v sezname bodočih gojencev, ker vedo, da bodo prišli lahko v prvi razred, ko bodo imeli šest let. Zaradi finančnih težav je morala šola pred časom zmanjšati svojo dejavnost, vendar pa je zanimanje za ročno izdelane čipke v svetu spet tolikšno, da bo vrednost šole gotovo še porasla in da se bo ta tradicija, tako cenjena v Evropi kot tudi v Ameriki, nadaljevala — je še povedala Albrehtova.

Med njenim govorom so mlade gojenke šole, oblečene v narodne noše, pridno klekljale in tako tudi nazorno pokazale, kako se »rojevajo« te lepe čipke, ki so resnično prave umetnine in nevsakdanja paša za oči.

Da bi predstavile atmosfero, v kateri delajo in klekljajo, so gojenke zapele svojo himno in še lepo slovensko narodno pesem. Potem so si udeleženci ogledali razstavo. Na eni strani dvorane so bili izdelki članic domačega krožka »Ob pletenju še kaj«. Tu smo videli lepe zavese in prte, napravljene na posebni mreži, v katero članice krožka vkvačkajo, včasih pa tudi vpletejo razne vzorce. To vrsto ročnih del imenujejo »filè«.

Mlada dekleta so med prireditvijo klekljala sredi dvorane, udeleženci razstave pa so si lahko potem tudi nabavili čipke. Na drugi strani dvorane so bile razstavljene čipke gojek čipkarske šole iz Žirov, medtem ko je bil dobršen del razstave posvečen starim čipkam, od katerih so bile nekatere izdelane tudi pred sto leti.

Klekljanje čipk ni lahko delo, je povedala ravnateljica čipkarske šole. »Toliko, da smo si zaslužile za kruh in sol,« so včasih pravile starejše ženske, ki jim je šola še danes hvaležna za vso pomoč, ki jo nudijo gojenkam pri klekljanju in pri ohranjanju vseh tistih tradicij in običajev, ki jih ta stara, plemenita obrt še hrani.

Tudi Toneta Primožiča, potomca ene najstarejših družin, ki se je v Žireh bavila s čipkarstvom in prodajo, smo na razstavi spoznali in izvedeli še marsikaj o teh ročnih izdelkih, ki se v današnjem svetu potrošništva in industrijske izdelave raznih okraskov ponovno uveljavljajo in tako dvigajo tudi ugled krajev, kjer so čipke doma.

Drevo bo v Prosvetnem domu na Opčinah še osrednja proslava ob dnevu žena, ki jo organizira ženski zbor Tabor. Na večeru bodo sodelovali: folklorna skupina osnovne šole F. Bevk v Opčin, skupina izraznega plesa SKD Tabor, harmonikar David Danieli ter moški in ženski pevski zbor Tabor. Na prireditvi, ki se bo končala z družabnostjo ob zvokih ansambla Kraški trio, so vabljeni ženske in moški.

NEVA LUKEŠ

Na sliki (foto Križmančič) radoveden pogled pod prste mlade klekljarice.

Od danes srečanje katoliških tednikov

»Znanost, tehnologija, človek in informacija« je naslov vsedravnega simpozija, ki se bo — kot smo že poročali — začel danes ob 17. uri v prostorih tržaške Pomorske postaje. Srečanje, ki bo tokrat prvič v našem mestu, prireja zveza italijanskih katoliških tednikov (FISC) in ga posveča 70. obletnici ustanovitve glasila tržaške škofije Vita Nuova, ki so ga bili ustanovili daljnega 10. aprila 1920.

V treh dneh simpozija bodo udeleženci, med katerimi so napovedana številna ugledna imena italijanskega in tržaškega verskega in posvetnega življenja, obravnavali vse različne vidike celovitega in zapletenega sveta informacije, in sicer v odnosu do novih problemov, ki jih razvoj znanosti in tehnologije postavlja pred sodobnega človeka.

Na današnji otvoritvi tega za vso javnost odprtega srečanja v dvorani Ilirija na Pomorski postaji, bodo udeležence pozdravili predsednik deželne sveta Furlanije-Juljske krajine Adriano Biasutti, tržaški župan Franco Richetti in tržaški škof Lovrenc Belloni. Za njimi bosta s krajšimi nagovori posegla predsednik združenja katoliških tednikov FISC Donnini in direktor tednika Vita Nuova don Latin, medtem ko bo prvo poročilo z naslovom »Vloga katoliške tiska v Evropi, ki se spreminja«, podal profesor Salimbeni s tržaške univerze.

Kakšne so reakcije na izjave Romea in Anzellottija

Sinhrotron: dobri volji morajo res slediti predvsem konkretna dejanja

Obljubam in obvezam morajo slediti konkretna dejanja. Tako odgovarjajo prebivalci Bazovice, predstavniki odbora Koordinacijskega združenja vzhodnokraških vasi in slovenske manjšine na nedavne izjave, ki sta jih našemu dnevniku posredovala predsednik Centra za znanstvene in tehnološke raziskave pri Padričah **Domeno Romeo** in predsednik družbe Sincrotrone Trieste **Fulvio Anzellotti**, ki sta podčrtala, da bo sinhrotron lahko zrasel in kasneje obratoval samo ob konsenzu domačega kraškega prebivalstva. Predsednik Združenja vzhodnokraških vasi **Karlo Grgič** je vsekakor mnenja, da je treba pri vsej tej zadevi strogo ločiti vprašanja, ki neposredno zadevajo lastnike zemljišč od problema političnih protivednosti v zameno za veliko škodo, ki jo bo naši skupnosti povzročil načrtovani sinhrotron. Lastniki zemljišč so se vsekakor znova sestali prejšnji petek in med drugim sklenili, da zavrnejo uradne pozive po merjenju zemljišč, ki jim jih je naslovila Občina Trst. Odloki so napisani samo v italijanščini, lastniki pa dosledno zahtevajo dvojezičnost.

Deželni svetovalec Slovenske skupnosti **Bojan Brezigar** je prepričan, da še vedno ni nobenega konkretnega razloga, po katerem je treba sinhrotron res zgraditi v Bazovici. »Gre predvsem za izrazito politično voljo, da se Slovincem odtuji velik del zemlje v kraški vasi, ki je ena redkih ostala v veliki večini slovenska in da se s tem pospeši narodnostno asimilacijo. Ob tej ugotovitvi pa si ne moremo utvarjati, da bomo sami preprečili gradnjo sinhrotrona v Bazovici.« Po mnenju predstavnika SSk moramo biti vsekakor pripravljeni na pogovore, da ome-

jimo škodo tako z gospodarskega kot z narodnostnega vidika. »Doselej smo bili deležni številnih obljub, a nismo dosegli nobenega konkretnega rezultata. Upam, da nedavna stališča prof. Romea in predsednika Sincrotrone Trieste pomenijo uvod v nove odnose, ki ne smejo biti le enkratni, ampak morajo sloneti na trdni podlagi.«

Deželni svetovalec KPI **Miloš Budin** pa nam je povedal, da je treba stališče odgovornih pri padriškem centru vzeti resno v poštev. Glavna vprašanja so

tudi po njegovem izrazito političnega značaja. »Slovinci žal še vedno čakamo, da bodo pristojne oblasti ubrale pot novih odnosov do naše skupnosti. Do takrat ne more biti sprejemljivo nobeno poseganje po zemljiščih.« Paritetična komisija predstavnikov oblasti, krajevnega prebivalstva in Slovencev, ki jo predlagata Romeo in Anzellotti, predstavlja po Budinovemu mnenju vsekakor zanimiv predlog in tudi zgled za javne uprave.

Deželni svetovalec PSI **Dario Tersar** pa je glede časovnih rokov za

gradnjo svetlobnega pospeševalnika precej skeptičen, ne samo zaradi vprašanja razlastitev in upravičenih protivednosti za Slovence, ampak tudi zaradi samega finansiranja tega znanstvenega objekta. »Pri tem ostaja, kolikor mi je znano, še vrsto nerešenih problemov, zato rešitve trenutno res ne vidim za vogoalom. Stroški se kolikor vem iz dneva v dan kopičijo, denarja pa za sedaj ni dovolj,« nam je še dejal Tersar, ki vsekakor polaga veliko upanja v napovedani deželni zakon za razvoj kraškega območja. Deželni odbor je na predlog odbornika Carboneja okvirno že osvojil ta osnutek, zadnja beseda pa pripada deželnemu svetu, ki je pristojen za njegovo odobritev. Gre kot znano za vrsto upravnih ukrepov (greznice, metan, ceste, razsvetljava itd.), ki lahko po mnenju svetovalca PSI predstavljajo konkretno izhodišče za nadaljnja pogajanja.

Predsednik SKGZ **Klavdij Palčič** je izhajal iz ugotovitve, da so pri postopku za sinhrotron pristojne oblasti doslej popolnoma prezrele mnenje in zahteve prizadetega prebivalstva in tudi slovenske manjšine, začenši z lokacijo tega znanstvenega objekta. To je seveda ustvarilo v ljudeh upravičeno nezaupanje v pristojna telesa, ki tudi na drugih področjih ne kažejo večjega zanimanja za reševanje naših številnih odprtih vprašanj. »Do tega trenutka glede sinhrotrona ni bilo še nobenih konkretnih rezultatov. Vtis imam, da je časa na razpolago iz dneva v dan manj. Mi zato čakamo na konkretne znake dobre volje. Nov veter, o katerem govorita Romeo in Anzellotti, bo ostal samo veter, če ne bodo obvezam kmalu sledila tudi dejanja.«

SANDOR TENCE

Nov predlog za sinhrotron: zakaj ne na območju EZIT?

O sinhrotronu in o njegovi (sporni) lokaciji se govori in razpravlja že precej let. S svojevrstnim predlogom se je včeraj oglasila Zelena alternativna lista, ki predlaga, da bi svetlobni pospeševalnik zgradili kar v tržaški industrijski coni. Če tega ne bo mogoče doseči — sta na včerajšnji tiskovni konferenci podčrtala voditelja tega gibanja Bekar in Capuzzo — bi bilo vsekakor dobro, da bi na tem področju zgradili vsaj nekatere druge sinhrotrone vzporedne strukture, ki jih padriški raziskovalni center načrtuje na Krasu. Ne gre vsekakor za popolnoma novo in originalno zamisel. Pred približno desetimi leti so ta predlog v tržaškem občinskem svetu iznesli nekateri svetovalci Liste za Trst, potem pa je vsa zadeva romala v pozabo.

Srečanja z novinarji se je udeležil tudi predsednik ustanove za industrijsko cono Tabacco, ki je dejal, da je predlog o gradnji sinhrotrona v bistvu neizvedljiv, pokazal pa je zanimanje, da bi na območju EZIT zgradili nekatere druge znanstvene objekte. V ta namen bi bilo morda primerno večje območje med Domjom in Resslerovo ulico na območju (približno 14 hektarjev), kjer so nekoč imele svoj sedež tovarne Calza Bloch, Isotta Fraschini in Ica. Področju, ki je precej dobro povezano s cestami in z železnico, grozi po mnenju sindikalne organizacije UIL gradbena špekulacija. To je po mnenju zelenih razlog več, da bi na tem območju zgradili nekaj koristnega. Bekar in Capuzzo sta v tem okviru predlagala, da bi v industrijski coni zgradili tudi neke vrste mednarodni znanstveni center.

Na sinočnji kratki seji rajonskega sveta

Razočarani Škedenjcev in neresno početje LpT

Po razsodbi sodnika Piervaleria Reinotti, ki je resda arhiviral prijavo bivšega občinskega svetovalca Paola Parovela v zvezi z rabo slovensčine v občinskem svetu, a je istočasno ugotovil, da imamo Slovenci pravico govoriti slovensko v vseh rajonskih svetih, je vladalo včeraj veliko zanimanje, kako se bo iztekla seja škedenjskega rajonskega sveta. Toda številno občinstvo, med katerimi so bili slovenski in italijanski domačini ter predstavniki Sklada za dvojezičnost, je s seje še enkrat odšlo z dolgim nosom.

Seja je bila kratka in lapidarna. Na prvi točki dnevnega reda je bila resolucija LpT o Maccanicovem osnutku za zaščito manjšine, a ker predlagatelj ni bilo, jo je predsednik Favretto odložil na katero od prihodnjih sej. Dva predstavnika Liste sta sklep pričakala pred vrati in ko so ga svetovalci (z izjemo komunistov) sprejeli, sta se z indiferenco pridružila kolegum. Komunisti so tako obnašanje ocenili kot žalitev celotnega rajonskega sveta in prebivalcev ter so zato iz protesta zapustili dvorano. Pri tem je predsednik ugotovil, da manjka legalno število in je prekinil sejo.

Razočarani in jezni domačini so se pod nadzorstvom agentov Digosa in karabinjerjev še nekaj časa zaustavili pred izpostavo in grenko ocenjevali igravanje listarjev, predstavniki Sklada za dvojezičnost pa so delili letak, v katerem je vabilo, naj se po Reinottijevi razsodbi »zvesti državljanji italijanske republike prizadevajo, da se pravica rabe slovensčine uveljavi tudi v občinskem svetu, saj je ustavno sodišče že leta 1982 priznalo Slovincem pravico, da se v odnosih z oblastmi poslužujejo svojega materinega jezika«.

Svetovalec KPI Igor Pavletič, ki je sinoči imel ves namen, da spregovori v slovensčini, je sklep svoje skupine utemeljil z oceno, da je ravnanje LpT pod vsako stopnjo resnosti, saj so se listarji na vse kriplice prizadevali, da bi njihova resolucija bila čimprej na dnevnem redu, ko pa bi jo morali braniti, so se — verjetno zaradi Biasuttijevih izjav in Reinottijevih razsodb — sramotno umaknili.

Za kroniko naj še zapišemo, da sta seji sledila tudi predstavnika Fronte della gioventù Parovel in Coassin, ki sta si krajšala čas tako, da sta v avtomobilu na ves glas navila kaseto s fašističnimi himnami.

Vlada naj v EGS zagovarja »paket za Trst in Gorico«

Italijanska vlada mora aktivno zagovarjati zakon štev. 26 iz leta 1986 — tako imenovani paket za Trst in Gorico — ki naj bi po mnenju komisije EGS kršil načela svobodne konkurence v okviru Evropske skupnosti. Zahtevo je predstavnikom italijanske vlade postavila delegacija Trsta in Gorice, ki so jo sestavljali predsednika tržaške in goriške Trgovinske zbornice Tombesi in Bevilacqua ter poslanca Coloni in Rebutta.

Delegacija se je sestala s podtajnikom pri predsedstvu vlade Cristoforijem in z ministrom za politiko Evropske skupnosti Romito, katerima je izročila izčrpen dokument, ki so ga pripravili izvedenci na pobudo obeh trgovinskih zbornic. Ta dokument, ki argumentirano odgovarja na očitke in pomisleke komisije EGS, naj bi italijanska vlada osvojila ali vsaj imela kot izhodišče za nujno soočenje z evropskimi krogi.

Dokument je bil tudi predmet številnih tržaških srečanj in posvetovanj, ki so se jih udeležili krajevni parlamentarci, župana obeh zainteresiranih mest, oba pokrajinska predsednika, predstavniki industrijcev in drugih gospodarskih kategorij. Poudarek je seveda predvsem na »posebnosti« tržaške in goriške pokrajine, za kateri so bili že od nekdaj sprejeti posebni normativi za omiljenje teritorialnih in gospodarskih posledic zaključka druge svetovne vojne. Dokument pa opozarja tudi na številne ukrepe same EGS v korist nekaterih posebno prizadetih področij ali sektorjev.

Vodil jo bo Ciril Ribičič

Delegacija ZKS-SDP jutri pri deželni PSI

Delegacija ZKS — Stranke demokratične prenovе bo jutri na sedežu pokrajinske federacije PSI gost deželne vodstva socialistične stranke. Delegacijo iz Slovenije bo vodil novi predsednik stranke Ciril Ribičič, med drugimi pa bosta v njej tudi člana vodstva Peter Bekeš in Vojko Venišnik. Delegacijo deželne PSI bo na razgovorih vodil deželni sekretar Piero Zanfagnini, v njej pa bodo še podpredsednik deželnega odbora Furlanije-Juljske krajine Gioacchino Francescutto, načelnik svetovalske skupine v deželnem svetu Enrico Bulfone, tajnik tržaške federacije Alessandro Perelli, deželni svetovalec Dario Tersar, odgovorni za odnose s strankami skupnosti Alpe-Jadran pri deželnem tajništvu Alessandro Colautti ter zastopnika deželne slovenske komisije Laura Bergnac in Branko Pahor.

Interpelacija županu o hrupu sredi Križa

Nevšečnosti, ki jih povzroča prebivalcem Križa nočno odprtje lokala Pub, so v središču pozornosti interpelacije, ki so jo občinski svetovalci KPI Anamarija Kalc, De Rosa in Apostoli v torek predstavili tržaškemu županu. Svetovalci spominjajo župana, da je skupina Križanov že poleti 1986 opozorila občinsko upravo na hrup, ki ga je povzročalo odprtje omenjenega lokala. Občinska uprava je sicer že večkrat povabila vaščane na razgovor, dejansko pa ni nikoli posegla pri lastnikih lokala, da bi bili ti spoštljivejši do prebivalcev. Zato svetovalci sprašujejo župana — ki je po zakonu pristojen za določevanje urnikov javnih lokalov, in ima tudi dolžnost, da zagotovi spoštovanje predpisov — kaj namerava storiti, da bi ugodil zahtevam kriških prebivalcev.

■ Sekcija VZPI-ANPI iz Lonjerja in Katinare, KD Lonjer-Katinara in ŠD Adria vabijo vaščane, naj se v ponedeljek, 12. t. m., ob 20. uri udeležijo sestanka na temo 45. obletnice napada na partizanski bunker. Srečanje bo v prostorih KD Lonjer-Katinara.

Na včerajšnjem srečanju v Rimu

Biasutti povabil predsednika IRI na obisk v FJK

Predsednik deželnega odbora Biasutti se je včeraj v Rimu sestal s predsednikom IRI Francom Nobilijem, s katerim se je pogovarjal o kočljivem vprašanju vloge državnih soudeležb v Furlaniji-Juljski krajini s posebnim ozirom na tržaško in goriško področje. Biasutti je svojega sogovornika opozoril na zaključke konference o državnih soudeležbah, ki je bila leta 1988 v Trstu, pa tudi na spremembe, ki so jih od takrat zabeležili in ki terjajo okrepitev nekaterih produktivnih sektorjev ter razvoj nekaterih novih. Po mnenju predsednika Dežele so bili sicer doseženi nekateri pomembni rezultati, vendar ostajajo še odprti številni problemi. Prav zato je Biasutti povabil predsednika IRI, naj obišče našo deželo, da bi se neposredno seznanil s tukajšnjo stvarnostjo.

Predsednik IRI Nobili je potrdil sprejete obveze, pa tudi pripravljenost, da obišče deželo za neposredno soočenje z deželnim odborom in s predstavniki krajevnih uprav.

Biasutti je včeraj tudi odgovoril na plemične besede podtajnika pri ministrstvu za zaklad Maurizia Sacconija v intervjuju nekemu beneškemu dnevniku. Sacconi je namreč dejal, da je bil razvoj, ki ga je v zadnjih letih doživela dežela Furlanija-Juljska krajina, »zgolj asistencijske narave«.

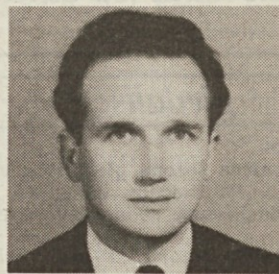
Biasutti je izrazil začudenje zaradi izjav podtajnika Sacconija, ki da je, kot je dejal predsednik Dežele, »dinamičen in izkušen član italijanske vlade, s katerim smo večkrat sodelovali pri obravnavi problemov naše dežele«. Dejstva pa so povsem drugačna, je dejal Biasutti: izhajajoč iz zelo šibkega položaja je Dežela dosegla velike rezultate, ki so bili deležni splošnega priznanja. Jasno je, da so bili v tako kompleksnem in težavnem procesu sproženi tudi nekateri posegi asistencijske narave, vsekakor pa to prav gotovo ni glavna značilnost celotnega gospodarskega manevra Dežele.

8. 3. 1965

8. 3. 1990

Ob 25. obletnici tragične smrti

Davida Pescatorija

se ga z ljubeznijo spominjajo

žena Marica, sin Roberto, nevesta Klara, sorodniki in vsi ostali tovariši in prijatelji.

Najlepša hvala komunistični partiji iz Trsta, ki krasi grob s cvetjem ob vsaki obletnici smrti. Zahvaljujemo se tudi tovarišem sekcije KPI od Sv. Sergija, ki so poimenovali svoj sedež po "Davidu Pescatoriju".

SVOJCI

Trst, 8. marca 1990

8. 3. 1989

8. 3. 1990

Minilo je eno leto, odkar nas je za vedno zapustil naš dragi

Jožef Perčič

Čas hitro mine, bolečina pa ostaja. A vidi, da boš v naših srcih ostal večno živ.

Tvoji najdražji

Salez, 8. marca 1990

Ravnateljica, učno in neučno osebje srednje šole S. Gregorčič v Dolini izrekajo gospe Gracijeli Furlan iskreno sožalje ob izgubi tašče.

Ob bridki izgubi drage mame Ivanke Furlan izrekata sinu Vladimirju in družini občuteno sožalje
KD in MPZ Valentin Vodnik

V Rossettiju lutkovna predstava s kantavtorjem A. Branduardijem

V blagajni Pasaže Protti se danes začne predprodaja vstopnic za izredno lutkovno predstavo »Il viaggio incantato« Furia Bordona, ki bo v nedeljo, 18. marca, ob 21. uri v gledališču Rossetti. Poleg Podreccovih lutk bo nastopil tudi znani italijanski kantavtor Angelo Branduardi, ki je za to predstavo napisal izvirno glasbo in ki bo po predstavi nastopil samostojno.

Predstavo Stalnega gledališča FJK je režiral Francesco Macedonio, scene in kostume pa je pripravil Pier Paolo Bisleri. Tudi za to predstavo bodo abonenti gledališča plačali listek po znižani ceni.

Od sobote nova predstava v Cristallu

Sezona gledališča La Contrada se je prevesila v drugo polovico. V soboto, 10. marca, bodo v gledališču Cristallo uprizorili že šesto predstavo letošnje sezone, in sicer komedijo znanega francoskega komediografa Eugenea Labichea »Slamnik iz Firenc« (Un cappello di paglia di Firenze) v izvedbi skupine Corte del Catapano iz Barija. V glavnih vlogah nastopajo Cesare Gelli, Diana Cortoni, Michele Trotta, sodeluje pa tudi znana subretka Isabella Biagini, medtem ko je za režijo poskrbel Nucci Ladogana.

Igra »Slamnik iz Firenc«, ki je niso napovedali na začetku sezone, nado- mešča napovedano Goldonijev komedijo »Il burbero benefico«, ki so jo morali odložiti zaradi boleznj glavnega igralca Maria Carotenuta.

■ Na pobudo kulturnih centrov Il segno in La Pira bo jutri ob 18.15 v hotelu Savoia predavanje o "padcu totalitarizmov v vzhodnih državah". Govoril bo pater Jan Chrapek, član komisije za komunikacije poljske škofovske konference.

Predstavnika družbe SPI in Saro o razvoju kooperacije z Vzhodom

Dejavnost družbe za podjetniško promocijo in razvoj SPI iz grupe IRI in tržaškega centra BIC (Business Innovation Centre) je bila glavna tema včerajšnjega srečanja deželnega odbornika za industrijo Ferruccio Sara z pooblaščenim upraviteljem SPI Romualdom Volpijem in direktorjem družbe Francescom Zacchigno. Sogovorniki pa so se lotili še drugih aktualnih tem, in sicer perspektiv, ki se v prihodnosti odpirajo za konkretno mednarodno kooperacijo, še posebno z vzhodnoevropskimi državami na področju ustvarjanja novih podjetij in zlasti nove podjetnosti, ter o vprašanju pomoči proizvodnim iniciativam, ki po dveh letih »izstopajo« iz centra BIC in se podajajo na svobodno tržišče.

»Še posebno zadovoljni smo spričo dobrih odnosov in plodne dejavnosti, ki jo SPI potem centra BIC razvija tako v vsej deželi kot še posebno na območju tržaške in goriške pokrajine,« je podčrtal odbornik Saro in zagotovil, da je deželna uprava z vsemi močmi angažirana za to, da bi premostili nekatere probleme konjunkturne narave.

Po njegovih besedah pa obstaja tudi specifični interes za možnost razvoja dejavnosti centra BIC v odnosu do vzhodnoevropskih držav: »Tudi ob obisku, ki sva ga s predsednikom deželnega odbora Biasuttijem opravila na Madžarskem, je bilo opaziti zaznane interes za tako vrsto sodelovanja.«

Polno pripravljenost za sodelovanje z evropskim vzhodom sta izrazila tudi predstavnika SPI, ki sta še posebej opozorila na uspešno iniciativo centra BIC v Leningradu. Možnost, da bi po odprtju centra BIC v Kopru razširili tudi na evropski vzhod, pa je še posebno ugodna prav v optiki večjega impulza in nove vloge, ki jo morajo dobiti mala podjetja v tem posebnem ekonomskem trenutku. Predstavnika SPI pa sta odborniku Saru posredovala tudi specifičen predlog o konvenciji med družbo SPI in Deželo, na osnovi katere naj bi zagotovili pomoč in neke vrste »spremstvo« podjetjem, ki po dveh začetnih letih zapuščajo center BIC in se morajo soočiti z nelahkimi pogoji svobodne konkurence.

Domačinki prenovili trgovino v Naselju S. Nazario na Proseku

Tudi naša mladina se pogumno loteva trgovskih dejavnosti. Pred kratkim je na Proseku v Naselju S. Nazario odprla obnovljeno trgovino in trafiko domačinka Ketty Malalan, kateri pomaga mama Marta. Malalanovi so na zahodnem Krasu dobro poznani, saj so dolgo let imeli pekarno in slaščičarno na Proseku.

Na sliki (foto Križmančič) Marta in Ketty Malalan v obnovljeni trgovini.

ZVEZA ŽENSK BOLJUNEC

vabi na

PRAZNOVANJE 8. MARCA

danes, 8. t. m., ob 19.30 v gledališču F. Prešeren v Boljuncu.

Sodelujejo Vanka in Tonca ter Veseli godci. Toplo vabljeni!

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE
HERMANN BROCH

Povest služkinje Zerline

Izjava Bogdana Bratuž

Danes, 8. t. m., ob 20.30 v društvenih prostorih v SALEŽU.

v nedeljo, 11. t. m., ob 18. uri v društvenih prostorih v BARKOVLAH (Ul. Cerreto)

gledališča

VERDI
Simfonična sezona gledališča Verdi 1989-90 - Pri blagajni gledališča je v teku razdeljevanje abonmajev za red A, B, D, L.

Simfonična sezona 1989/90 - V gledališču Verdi je v pripravi opera FIDELIO L. van Beethovna. Dirigent Spiros Argiris, režija Frank Bernd Gottschalk.

ROSSETTI
V nedeljo, 18. t. m., ob 21.00 se bo lutkovna skupina I Piccoli di Podrecca predstavila z delom Furia Bordonala VI. AGGIO INCANTATO. Glasbo bo v živo izvajal znani kantavtor ANGELO BRANDUARDI. Režija Francesco Macedonio.

Predprodaja vstopnic pri osrednji blagajni v Pasazi Protti.

V gledališču Rossetti so v teku priprave na oddajo "Piacere Rai 1", ki jo pripravljata italijanska televizijska mreža RAI 1.

LA CONTRADA - CRISTALLO
V soboto, 10. t. m., ob 20.30 bo gledališka skupina La corte di Catapano predstavila UN CAPPELLO DI PAGLIA DI FIRENZE. Režija Nucci Ladogana. Nastopajo Cesare Gelli, Michele Trotta in Diana De Toni.

kino

ARISTON - Dvorana rezervirana.
EXCELSIOR - 17.00, 22.15 Legami, r. Pedro Almodovar, i. Victoria Abril, Antonio Banderas, □□
EXCELSIOR AZZURRA - 17.15, 21.45 La vita e niente altro, r. Bertrand Tavernier, i. Philippe Noiret, Sabine Azema.
NAZIONALE I - 16.30, 22.15 Perché proprio a me, i. Christopher Lambert.
NAZIONALE II - 16.30, 22.15 Harry ti presento Sally, i. Billy Cristal, Meg Ryan.
NAZIONALE III - 15.30, 22.15 Avventure extraconiugali, i. Claudia von Stad, □□
NAZIONALE IV - 15.30, 21.30 Camille Claudel, i. Isabelle Adjani, Gerard Depardieu.
GRATTACIELO - 18.30, 22.15 Tango e Cash, i. Silvester Stallone.
MIGNON - 16.00, 22.15 La voce della luna, r. Federico Fellini.
EDEN - 15.30, 22.00 Porno sensation, porn., □□
CAPITOL - 16.30, 22.00 Sorvegliato speciale, i. Silvester Stallone.
LUMIERE - 17.00, 22.15 Palombella rossa, r. Nanni Moretti.
ALCIONE - 16.00, 22.00 L'amico ritrovato, r. J. Shatzberg, i. Jason Robards.
RADIO - 15.30, 21.30 Desideri di una donna vogliosa, porn., □□
Prepovedano mladini pod 14. letom □ - 18. letom □□

razne prireditve

Restavracija Križman - Repen priredi danes, 8. t. m., PLES Z ANSAMBLOM HAPPY DAY. Rezervacije na tel. 327115 - 327468.

SKD Tabor Optine - Prosvetni dom - Danes, 8. marca, ob 20. uri DAN ŽENA. Sodelujejo: folklorna skupina OŠ F. Bevk ob spremljavi gojencev Glasbene matice podružnic s Proseka in z Optin, skupina izraznega plesa Tabor, harmonikar David Danieli, MPZ in ŽPZ Tabor ter Kraški trio. Vabljeni!

SKD Primorec in Zveza žensk iz Trebč vabita na PROSLAVO DNEVA ŽENA, ki bo danes, 8. marca, ob 20. uri v osnovni šoli Pinko Tomažič v Trebčah. Nastopajo otroci iz vrtca, osnovnošolci in mladi recitatorji.

KD Lonjer-Katinara vabi vse žene na PRAZNOVANJE 8. MARCA, ki bo danes, 8. t. m., ob 20.30 v društvenih prostorih v Lonjerju.

Slovenski kulturni klub, Ulica Donizetti 3, bo ob DNEVU ŽENSK izvedel anketo, ki jo bo zaključil verbalni "spopad med dekleti in fanti" s podnaslovom: KAKŠNIH OČITKOV SI PONAVIDI DEKLETA IN FANTJE NE IZREČEMO V OBRAZ? Začetek ob 18.30.

AO Jaka Štoka Prosek-Kontovel priredi ob mednarodnem dnevu žena KULTURNO-ZABAVNI PROGRAM v soboto, 10. t. m., ob 20. uri v Kulturnem domu na Proseku. Vpisovanje na tel. št. 225450 ali 225224. Vabljeni!

KD Primorsko - Mačkolje vabi v soboto, 10. t. m., ob 20. uri v Srenjsko hišo v Mačkolje NA SREČANJE OB DNEVU SLOVENSKE KULTURE IN DNEVU ŽENA. Sodelujeta pesnik DANILO JAPELJ in ŽPZ STU LEDI. Toplo vabljeni!

KD Valentin Vodnik iz Doline vabi na mladinsko glasbeno revijo VESELO ZAPOJMO v nedeljo, 11. t. m., ob 16.30 v občinskem gledališču France Prešeren v Boljuncu.

Glasbena matica vabi NA NASTOP, ki bo v ponedeljek, 12. t. m., ob 19. uri v Gallusovi dvorani v Ul. R. Manna 29.

Skupnost vrtnarjev in vinogradnikov Union vabi na ciklus predavanj enologa in pokaševalca M. Pillona, na temo USTEKLENICENJE VIN, ki bo v Ljudskem domu v Podlonjerju (Ul. Masaccio 24) v ponedeljek, 12. t. m., ob 20. uri.

Društvo slovenskih izobražencev in združenje Most prireja v ponedeljek, 12. t. m., večer s TARASOM KERMAVERNERJEM, ki bo govoril na temo MOJE SREČANJE S SLOVENSKO POLITIČNO EMIGRACIJO V ARGENTINI. Večer bo v Peterlinovi dvorani v Ulici Donizetti 3 z začetkom ob 20.30.

izleti

Srenja Boršt priredi v soboto, 17. t. m., izlet v Verono ob priliki mednarodnega kmetijskega sejma. Prijave na tel. št. 228481 do srede, 14. t. m.

Kmetijska zadruga v Trstu in Kmečka zveza organizirata v soboto, 16. t. m., celodnevni izlet v Verono, ob priliki dneva Jugoslavije na 91. kmetijskem sejmu. Za vpisovanja javiti se na sedežu Kmečke zveze v Trstu, tel. 362941, ali pri Kmetijski zadrugi, tel. 382555.

čestitke

Danes praznuje rojstni dan dr. FRANČKO SEDMAK. Mnogo zdravja in sreče mu želita sosedova Fani in Ciril.

mali oglasi

ZAJČJA FARMA v Repniču - osmica je odprta.

OSMIO je odprl Zvonko Ostrouška, Zagradec 1. Toči belo vino in teran.

PRODAM renault super 5 TSE, bele barve, letnik avgust '85, z dodatnimi deli. Cena po ceniku revije Quattroruote. Tel. na št. 299622 v večernih urah.

PRODAM opel kadett 1.2 S sive metalizirane barve, prevoženih 50.000 km. Cena po dogovoru. Tel. 280813 ob urah obedov.

PRODAM renault supercinque GTL, petero vrat, bele barve, prevoženih 30.000 km. Cena po dogovoru. Tel. 280813 - ob urah obedov.

PRODAM ford fiesto, letnik '79, po ugodni ceni. Tel. 299537.

UVOZNO/IZVOZNA firma zaposli knjigovodjo z znanjem zunanjetrogovinskega poslovanja in knjigovodstva. Plača bo primerna sposobnostim. Pismene ponudbe na upravo Primorskega dnevnika, Ul. Montecchi 6, 34137 Trst, pod šifro "Knjigovodja".

SLOVENSKA ZADRUGA zaposli štiri osebe za delo pri urejanju parkov, zelenic, gozda in vrtov. Pismene prošnje izročiti v najkrajšem času pri upravi zadruge Gradis, Ul. Machiavelli 14, Trst, tel. 364505.

KUPIM avto opel, volkswagen jetta ali audi 80 dizel do 1.600 cc. Tel. 212600.

NUJNO prodajamo tovornjak tipa fiat 650/N, edini lastnik. Tel. 225548.

OČIVIDCI prometne nesreče med alfo romeo 164 in A 112, ki se je pripetila v soboto, 3. t. m., v Dolini so naprošeni, da tel. na št. 232116 po 20. uri.

OPRAVLJAMO razna vrtnarska dela: realizacija in nega vrtov, nega in obrezovanje dreves in drugo. Za informacije Znidarčič, Števerjan, tel. (0481)884161.

IŠČEMO prikolico za trošenje gnoja. Tel. (0481)32965 ob uri obedov.

IŠČEMO delo kot hišna pomočnica od Devina do Gorice. Tel. (003865)53470.

IZKUŠENA šivilja išče zaposlitev dvakrat tedensko. Tel. (003865)21940.

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE

Tennessee Williams Tetovirana roža

Režija MARIO URŠIČ

Jutri, 9. t. m., ob 16. uri - V soboto, 10. t. m., ob 16. uri.

včeraj - danes

Danes, ČETRTEK, 8. marca 1990
DAN ŽENA

Sonce vzide ob 6.31 in zatone ob 18.00 - Dolžina dneva 11.28 - Luna vzide ob 14.55 in zatone ob 5.08.

Jutri, PETEK, 9. marca 1990
FRANČIŠKA

PLIMOVANJE DANES: ob 2.03 najnižja -16 cm, ob 7.33 najvišja 33 cm, ob 14.04 najnižja -54 cm, ob 20.41 najvišja 44 cm.

VREME VČERAJ: temperatura zraka 11,2 stopinje, zračni tlak 1024,2 mb pada, veter 2 km na ur zahodnik, vlaga 58-odstotna, nebo oblačno, morje skoraj mirno, temperatura morja 9,9 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Larissa Zacutti, Vittoria La Rana, Tommaso Pizzamus, Valeria Viel, Michael Robba, Didier Mascarin.

UMRLI SO: 74-letna Marija Škabar vd. Križman, 86-letna Aurelia Canzio por. Parinello, 69-letni Giuseppe Pavletic, 76-letni Francesco Criti, 78-letni Nereo Apostoli, 81-letna Anna Novach, 83-letni Luigi Venier, 75-letni Mario Cattarini, 83-letna Giovanna Labignan, 66-letni Angelo Polizio, 88-letni Giuseppe Stefani, 64-letni Gualtiero Orsi, 77-letna Elvia Perna, 79-letna Santa Ferruglio, 45-letni Pietro Marincich, 80-letna Violanda Scheriani, 69-letna Angela Vever.

DNEVNA IN NOČNA SLUŽBA LEKARN

Od ponedeljka, 5., do sobote, 10. marca 1990
Dnevna služba - od 8.30 do 19.30
Korzo Italia 14, Ul. Giulia 14, Erta S. Anna 10 (Kolonkovec), Lonjerska cesta 172, Lungomare Venezia 3 (Milje).
OPČINE - Trg Monte Re 3 (tel. 213718) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Dnevna služba - od 19.30 do 20.30
Korzo Italia 14, Ul. Giulia 14, Erta S. Anna 10 (Kolonkovec), Lonjerska cesta 172, Largo Sonnino 4, Trg Libertà 6, Lungomare Venezia 3 (Milje).
OPČINE - Trg Monte Re 3 (tel. 213718) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Nočna služba - od 20.30 do 8.30
Largo Sonnino 4, Trg Libertà 6, Lungomare Venezia 3 (Milje).
OPČINE - Trg Monte Re 3 (tel. 213718) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA
Nočna služba od 20. do 8. ure, tel. 7761, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

Danes praznuje naš

dr. FRANČKO SEDMAK

svoj 70. rojstni dan.
Dobremu in pridnemu zdravniku, ki je deloval v naši vasi celih 37 let voščijo vse najboljšje vsi vaščani.

SLOVENSKO PLANINSKO DRUŠTVO TRST

sklicuje

v petek, 23. marca 1990, ob 20.30 v Gregorčičevi dvorani v Trstu (Ul. sv. Frančiška 20, 2. nadstropje)

36. REDNI OBČNI ZBOR

s sledečim dnevnim redom:

1. otvoritev občnega zbora; 2. izvolitev verifikacijske in volilne komisije; 3. spremembe statuta; 4. poročila predsednika, tajnika, blagajnika; 5. poročila načelnikov mladinskega, alpinističnega, smučarskega in jamarskega odseka, odgovornega za predavanja in odgovornega za markiranje; 6. pozdrav gostov in razprava; 7. poročilo nadzornega odbora in razrešnica; 8. volitve novega odbora.
Vabljeni!
Priporočamo točnost.

menjalnica

7. 3. 1990

TUJE VALUTE	FIXING MILAN	BANKOVCI TRST	TUJE VALUTE	FIXING MILAN	BANKOVCI TRST
Ameriški dolar	1256,850	1245.—	Japonski jen	—	8,20
Nemška marka	737,450	735,50	Švicarski frank	836,440	834,00
Francoski frank	218,280	216,50	Avstrijski šiling	104,755	104,20
Holandski florint	654,810	652.—	Norveška krona	191,250	189.—
Belgijski frank	35,488	35.—	Švedska krona	204,020	201.—
Funt šterling	2062,750	2030.—	Portugalski eskudo	8,377	8.—
Irski šterling	1965,750	1945.—	Španska peseta	11,485	11.—
Danska krona	192,270	190.—	Avstralski dolar	954,50	900.—
Grška dramma	7,794	7,40	Jugoslov. dinar	—	100.—
Kanadski dolar	1059,600	1020.—	ECU	1506,400	—

BANCA DI CREDITO DI TRIESTE TRŽAŠKA KREDITNA BANKA

Tel.: Sedez 040/67001
Agencija Domje 831-131
Agencija Rojan 411-611

YACHT CLUB JADRANI KLUB ČUPA

SESLJANSKI ZALIV — SESLJAN TRST

vabi na

18. OBČNI ZBOR

jutri, 9. t. m., ob 20.30

na sedežu Avtonomne turistične ustanove v Sesljanu.

RAZPIS
ZA SREČANJE
»MALI PEVCI«

Uredništvo mladinskih oddaj Radia Trst A prireja drugo glasbeno srečanje »Mali pevci«.

Namen te pobude je pritegniti k živemu sodelovanju otroke, ki radi pojejo in nastopajo. Oddaje bo tržaška radijska postaja v sodelovanju s Slovenskim stalnim gledališčem v Trstu posnela v Kulturnem domu v Trstu prve dni maja.

Srečanja se lahko udeležijo vsi otroci iz vrtcev, osnovnih in nižjih srednjih šol naše dežele.

Vsak nastopajoči se mora predstaviti z dvema slovenskima pesmima, od katerih je ena obvezno ljudska.

Izpolnjene prijavnice, ki jih otroci dobijo na šolah ali v uredništvu mladinskih oddaj, morajo dospeti do 12. marca na naslov: RAI Radio Trst A, Ul. Fabio Severo 7, TRST za oddajo »Mali pevci«.

Prijavitelci bodo predhodno povabljeni na avdicijo, ki bo konec meseca marca v popoldanskih urah na Radiu Trst A.

Radijska ustanova nudi klavirsko spremljavo. Če kdo želi, si lahko preskrbi lastnega spremljevalca (tudi z drugim glasbilo).

Vsa dodatna pojasnila dobijo zainteresirani na uredništvu mladinskih oddaj Radia Trst A (tel. 040/7784247) od 10. do 17. ure.

Vsi otroci, ki bi radi pokazali svojo pevsko žilico, naj se torej opogumijo in prijavijo na nastop v oddaji »Mali pevci«!

Mozartov Tit
jutri na odru
milanske Scale

MILAN — Po delnem neuspehu na salzburškem festivalu pred dvema letoma, se bo znani italijanski dirigent Riccardo Muti spet spoprijel z Mozartovo opero »La clemenza di Tito«. Premiera bo jutri v milanski Scali.

Za tokratno postavitev Mozartove opere je poskrbel francoski režiser Pierre Romans, ki je pred nekaj leti tudi sam podal lik rimskega cesarja Tita in sicer v Racinovi tragediji »Berenice«. To »poznanstvo« je nedvomno pomagalo režiserju v poglobljanju Titovega lika v operi, ki pripoveduje, kako so vsi izdali cesarja. Tit je sicer odkril izdajstvo, kljub temu pa velikodušno odpustil nasprotnikom. »Tita pa nisem hotel tolmačiti kot naivnega človeka, ki nepremišljeno odpušča,« je pojasnil Romans, »pač pa kot avtoritarnega državnika, ki sicer pomilosti svoje nasprotnike, vendar se za to odloči po državniški logiki in se dobro zaveda, da bo svojo odločitev plačal z osamljenostjo.«

Riccardo Muti pa je med včerajšnjim srečanjem z novinarji poudaril, da bo v tej izvedbi skušal ovrednotiti opero, ki so jo dolgo časa vsi tolmačili kot manj uspelo Mozartovo delo, v katerem je skladatelj podlegel vzorcu tradicionalne baročne opere. Muti bo zato poskusil vdihniti delu novo življenje in novo dinamiko.

»Mozart je nedvomno pisal opero v naglici,« je pojasnil muzikolog Lorenzo Arruga, »vendar delo vsebuje nekaj zelo lepih arij. Prepričan pa sem tudi, da je samo smrt preprečila skladatelju, da bi izpilil delo, ki je bilo prvič uprizorjeno ob ustoličenju cesarja Leopolda II. in je že tedaj doživelo precejšen fiasco.«

Za tokratno izvedbo je Muti izbral znana imena, kot so Gösta Winbergh, Nuccia Focile, Anne Murray, Susanne Mentzer in Giorgio Surjan, ki so že večkrat nastopali v milanskem opernem templju. Samo sopranistka Christine Weidinger nastopa prvič v Scali. Jutrišnja premiera pa bo pokazala, ali bo Mutiju v drugo šlo bolje...

sklad mitje čuka

jelka cvelbar

Vzgoja je lahko zabavna

Med pomembne obletnice bi mogli v tem 1990. letu navesti osemdesetletnico vzgojne metode Marie Montessori, prve ženske, ki je v Italiji promovirala iz medicine, še pred začetkom tega stoletja.

Zdravnico je vodila pri vzgojnih metodah osnovna misel, da se mora učenec učiti samostojno in svobodno. Prav ta misel pa je bila vzrok, da so med fašizmom njene šole zaprli, sama pa se je izselila najprej v Barcelono, kasneje pa na Nizozemsko, kjer je umrla leta 1952 v Nordwijk.

Jasno nam mora biti, da se njenim metodam pozna doba, v kateri se je Montessorijeva rodila (1870-1952), to pa še ne pomeni, da jih moramo zavračati. V luči novih odkritij psihologije, psihoanalize in drugih antropoloških ved, ki so nastala v tem stoletju, lahko jemljemo vzgojne metode Marie Montessori kot pomembno izhodišče.

Ni naključje, da slonijo izkušnje Marie Montessori na začetnem delu med prizadetimi otroki. Prav tam je ugotovila, da so posebne vzgojne metode prizadetim potrebne v celoti in ne le kot pripomoček. Ker so bile njene učne metode veliko bolj racionalne kot tedanje v veljavi v »normalnih šolah«, je kmalu ugotovila, medtem pa je še poučevala pedagoško antropologijo na vseučilišču v Rimu, da lahko veliko stori tudi za vzgojo in izobrazbo »normalnih« otrok. Za njene raziskave, ki jih je objavila v dveh osnovnih metodoloških znanstvenih publikacijah (Metoda znanstvene pedagogike pri otroški vzgoji v otroških hišah iz leta 1909 in Samovzgoja v osnovni šoli iz leta 1912), so se predvsem zanimali v ZDA. Svoje metode je nato do prihoda fašizma utrjevala na teoretično-praktičnih tečajih, ki so jih obiskovali slušatelji različnih narodnosti. Kasneje so organizirali v Rimu kongres o njenih raziskavah.

Preteklo nedeljo so se kot običajno v tem času odvijale že četrtri zaporedne Zimske igre Sklada Mitje Čuka. Pobudo zanje je dal že pred leti Smučarski klub Devin, ki je tudi letos prikočil na pomoč pri organizaciji.

Ker smo si te igre že od vsega začetka zamislili predvsem kot družinsko zabavo in ne kot napeto agonistično tekmovanje, žanjejo dober uspeh med tistimi, ki imajo smisel za družinsko sodelovanje in manj uspeha med tistimi, ki so vedno razpeti med to ali ono tekmo, tem ali onim pokalom.

Že vnaprej smo vedeli, da ne bo snega, vendar nas to ni odvrnilo od osnovnega namena - privoščiti si razvedrilo na svežem zraku.

In tako smo storili: po začetnem kratkem postanku v Žabnicah pri

VI. Zimske
igre Sklada

Domu Mangart, ki nosi sedaj napis Kristal, je avtobus nekatere najprej odpeljal k ledenim Belopeškim jezerom, kjer so se otroci zabavali z drsnjem. Drugi so odšli na Sv. Višarje, med njimi sta jih dve posebno razpoloženi udeleženci naskočili peš.

V dopoldanskem času je bil nato na vrsti prvi del Zimskih iger. Tek s smučmi po travi, ciljanje v tarče in cela vrsta disciplin, ki so dostopne

vsem, velikim in malim, takšnim ali drugačnim. Drugi del iger je potekal po kosilu, ki smo ga naročili v Domu Mangart. Sledilo je seveda nagrajevanje otrok in odraslih. Predstavniki Sklada Mitje Čuka in Smučarskega kluba Devin so razdelili pokale, ki so jih prispevala openska podjetja - predstavništvo Trimac, gradbeni material Celestino Danieli, manufakturna trgovina K & G in prodajalna čevljev Marčelo Malalan.

Pred odhodom se je cela družba nasmejala in zabavala s tombolo, za katero je nekatera darila prispevala trgovina z darilnimi predmeti Viviana Sossi z Opčin. Nekateri so odšli domov z domačo »panceto«, lepimi okrasnimi kozarci, serijo pločevink kokakole, drugi pa z dolgim nosom...

današnji televizijski in radijski sporedi

RAI 1
7.00 Aktualno: Uno mattina
9.55 SP v smučanju: moški veleslalom (1. tek)
11.00 Variete: Ci vediamo
11.55 Vreme in dnevnik
12.05 Variete: Piacere RAI 1
13.30 Dnevnik - tri minute
14.00 Variete: Gran premio - pausa Caffè, 14.10 Occhio al biglietto (vodi Valerio Merola)
14.20 Kviz: Il gioco più bello del mondo (vodi Gabriella Carlucci)
15.00 Aktualno: Primmissima
15.30 Italijanske kronike
16.00 Mladinska oddaja: Big!
17.35 Odprti prostor
17.55 Iz parlamenta in vesti
18.05 Aktualno: Italia ore 6
18.40 Kviz: Lascia o raddoppia?
19.40 Almanah, vreme in dnevnik
20.30 Variete: Gran Premio (vodi Pippo Baudo)
23.00 Dnevnik
23.10 Aktualnosti: Droga - che fare?
24.00 Dnevnik in vreme
0.15 Rubrika: Mezzanotte e dintorni
0.35 Ženska košarka in SP v umetnostnem drsanju

RAI 2
7.00 Otroški variete: Patatrà in risanke
8.30 Nadaljevanke: Capitol
9.30 Dokumentarec: Anatomia di un restauro
10.00 Variete: Aspettando mezzogiorno, 12.00 Mezzogiorno è
13.00 Dnevnik in Diogenes
14.00 Nad.: Quando si ama
14.45 TV igri: L'amore è una cosa meravigliosa, 15.45 Tutti per uno
16.15 Dirka Tirreno-Adriatico
17.05 Iz parlamenta
17.35 Rubrika: Tutto sul Due
18.20 Športne vesti
18.35 Nanizanka: Faber
19.25 Rubrika: Rosso di sera
19.45 Dnevnik, šport, vreme
20.30 Film za 8 marec: Giulia (dram., ZDA 1977, r. F. Zinnemann, i. Jane Fonda, Vanessa Redgrave)
22.25 Dnevnik - nocoj
22.35 Aktualno: Podelitev nagrade Marisa Bellisario
23.10 Košarka: Philips-Lech Poznan
24.00 Dnevnik in horoskop
0.30 Film: Assassinio a bordo (krim., VB 1964, r. George Pollock, i. Margaret Rutherford)

RAI 3
10.35 SP v umetnostnem drsanju (povzetki)
11.30 Dok.: Meridiana - La vita degli animali
12.25 SP v smučanju: moški veleslalom (2. tek)
13.25 Dokumentarec: Meridiana - Regioni allo specchio
14.00 Deželne vesti
14.30 Dokumentarec: Telestoria - Sredozemlje
15.30 Videosport: motokros, rally, namizni tenis in ženska odbojka
17.00 Nanizanka: Valerie, 17.30 Vita da strega
18.00 Dok. oddaja: Geo
18.30 BlobCartoon
18.45 Športna oddaja: Derby
19.00 Dnevnik in vreme
19.30 Deželne vesti
19.45 Blobcartoon
20.00 Variete: Blob - Di tutto di più
20.25 Aktualno: Una cartolina spedita da A.Barbato
20.30 Dokumentarna oddaja: Samarcanda
23.00 Dnevnik - nocoj
23.15 Variete: Fuori orario
0.15 Nočni dnevnik
0.30 Odbojka: polfinale pokala pokalnih prvakov

TV Ljubljana 1
8.55 Mozaik. Spored za otroke in mlade: Indijanske legende, 9.25 Šolska TV - Tisoč udarcev
9.55 SP v smučanju: moški slalom (iz Geila, 1. tek)
10.45 Grafično oblikovanje
11.10 Mostovi (pon.)
11.40 Risanka
11.50 St. Moritz - S kvaliteto v svetovni vrh
12.25 SP v smučanju (2. tek)
14.20 SP v smučanju (povz.)
15.05 Žarišče (pon.)
15.35 Nanizanka: Sova Magnum (pon.)
16.30 Dnevnik in poslovne informacije
16.50 Mozaik. (pon.)
18.20 Spored za otroke in mlade: Ciciban, dober dan - Slovenija hoče hčerko imeti, 18.40 nad. Mladi Sherlock (8. del)
19.00 Risanka in TV okno
19.30 Dnevnik in vreme
20.05 Nad.: Bluebell (P. Wheeler, r. Moira Armstrong, 1. del)
21.00 Tednik
22.00 Dnevnik in vreme
22.20 Film: Ubij me nežno (Slov. 1979, r. Boštjan Hladnik)

TV Koper
13.45 Nogomet: Malines-Milan, 15.30 Hamburg-Juventus
17.15 Rubrika: Snow Board
17.30 Oddaja o odbojki: Supervolley
18.15 Wrestling Spotlight
18.45 TVD Novice
19.00 Odprta meja
19.30 TVD Stičišče
20.00 Žarišče
20.30 Nogomet: Malines-Milan (pon.)
22.00 TVD Novice
22.10 Rubrika: Mon-gol-fiera
23.25 Košarka NBA
0.55 Oddaja o športu: Juke Box

TV Ljubljana 2
16.20 SP v umet. drsanju
17.30 Studio Ljubljana
19.00 Nanizanka: Alò, alò
19.30 Dnevnik, TV okno
20.00 Žarišče
20.30 Dok.: Mala Kamarga
21.10 Plesni nokturmo: Magma
21.25 Potopisna reportaža: Tibetanske impresije
21.50 Svet na zaslonu
22.20 SP v rokometu
23.40 PEP v košarki (iz Splita)

RADIO TRST A
7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše; 7.30 Pravljica; 8.00 Deželna kronika; 8.10 Slovenski Ikar; 8.40 Revival; 9.05 Ne vse, toda o vsem; 9.10 Južnoameriška folklor; 9.40 Slovenska ljudska in umetna poezija; 10.00 Pregled tiska; 10.10 Z opernega repertoarja; 11.30 Zvočne kulise; 12.00 Dogodki našega stoletja; 12.20 Melodije; 12.40 Naša pesem; 12.50 Orkestri; 13.20 V žarišču; 13.30 Glasba po željah; 14.00 Deželna kronika; 14.10 Dvignjena zavesa; 15.00 Medigra; 15.10 Četrtekova srečanja: Rezija '89; 15.40 Glasba; 16.00 Mi in glasba; 17.00 Kulturna kronika; 17.10 Roman: Vojna in mir (48. del); 17.25 Mladi val; 19.20 Zaključek.

LJUBLJANA
5.00, 6.00, 6.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 19.00, 21.00, 22.00, 23.00 Poročila; 8.05 Znanja široka cesta; 8.35 Mladina poje; 9.05 Glasba; 11.05 Naš gost; 11.30 Izbrali smo; 12.10 Pojemo in godimo; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Glasba; 13.38 Do 14.00; 14.05 Govorimo angleško; 14.25 Iz glasbene tradicije; 14.40 Merkurček; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Melodije; 17.00 Studio ob 17.00; 18.05 Big Band RTV Ljubljana; 18.30 Legenda iz dima po pečenem krompirju; 19.35 Lahko noč, otroci; 19.45 Ansambli; 20.00 Domače pesmi; 21.05 Literarni večer; 21.45 Melodije; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Podoknica; 23.05 Literarni nokturmo; 23.15 Nočni program.

RADIO KOPER (slovenski program)
7.30, 13.30, 14.30, 16.30, 19.00 Poročila; 6.00 Glasba za dobro jutro; 6.05 Na današnji dan; 6.10 Vreme in prometni servis; 6.30 Jutranjik in jutranja kronika; 7.30 Dnevni pregled tiska; 8.00 Prenos Vala 202; 13.00 Oddaja v živo: Od enih do treh; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasba po željah; 17.30 Primorski dnevnik; 18.00 Mladim poslušalcem; 19.00 Prenos Radia Ljubljana.

RADIO KOPER (italijanski program)
8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.00 Jutranja glasba; 6.05 Almanah; 6.30 Zgodovinski utrinki; 6.50 Simfonija zvezd in horoskop; 7.35 Glasbeni spored; 8.00 Razglednica; 8.20 Glasba in Pesem tedna; 8.35 Mi in vi: glasba in telefon v živo; 9.45 Jugoton; 10.00 Dnevni pregled tiska; 10.10 Tikajmo se; 10.35 Družinsko veselje; 11.00 Pismo iz; 11.10 Iz raznih kotov; 11.30 Italijana; 12.00 Glasba po željah; 13.00 Glasba in čestitke v živo; 14.45 Edig Galletti; 15.00 Srečanja, Za vse dopust v Jugoslaviji; 18.00 Radioscena; 18.40 Mi in vi; 19.00 Glasba; 20.00 Nočni spored.

RADIO OPČINE
7.30, 13.30, 17.30 Poročila; 10.00 Dobro jutro; 15.00 Oddaja o modi; C'est la vie; 18.00 Vedeževalka; 19.00 V svetu knjige; 20.00 Klasična glasba; 21.00 Radijski bazar, nato Nočna glasba.

CANALE 5
7.10 Nanizanka: La grande vallata - Un giorno da dimenticare, 8.00 Una famiglia americana - Storia d'amore, 9.00 Love Boat - Gelosia, 10.00 I Jefferson
10.30 Kvizi: Casa mia, 12.00 Bis, 12.40 Il pranzo è servito, 13.30 Cari genitori, 14.15 Il gioco delle coppie
15.00 Aktualni oddaji: Agenzia matrimoniale, 15.30 Cerco e offro
16.00 Zdravniški pregled
16.30 Canale 5 za vas
17.00 Kvizi: Doppio slalom, 17.30 Babilonia, 18.00 O.K. Il prezzo è giusto, 19.00 Il gioco dei 9, 19.45 Tra moglie e marito (vodi Marco Columbro)
20.25 Variete: Striscia la notizia
20.35 Kviz: Telemike
23.00 Variete: Maurizio Costanzo Show
0.55 Variete: Striscia la notizia (pon.)
1.05 Filmske novosti
1.10 Nanizanka: Lou Grant - Aria di casa

RETE 4
8.00 Nan.: Il Virginiano
9.30 Nadaljevanke: Una vita da vivere, 10.30 Aspettando domani, 11.30 Così gira il mondo
12.15 Nanizanka: Strega per amore
12.40 Otroška oddaja: Ciao ciao in risanke
13.40 Nadaljevanke: Sentieri, 14.30 Topazio, 15.20 La valle dei pini, 15.50 Veronica, il volto dell'amore, 16.45 General Hospital, 17.35 Febbre d'amore
18.30 Variete: Star 90
19.00 Aktualno: C'eravamo tanto amati
19.30 Nanizanka: Mai dire sì
20.30 Film: L'ispettore Martin ha teso la trappola (krim., ZDA 1973, r. Stuart Rosenberg, i. Walter Matthaw, Bruce Dern)
22.40 Film: Top Secret (kom., ZDA 1984, r. Abrahams-Zucker, i. Val Kilmer, Lucy Gutteridge, v angleščini)
0.25 Film: Battaglia in Indocina (vojni, i. D. Douglas)
1.50 Nanizanka: Dagnet, 2.20 Adam 12

ITALIA 1
7.00 Otroška oddaja: Caffelatte in risanke
8.30 Nan.: SuperVicky, 9.00 Mork & Mindy, 9.30 Agente Pepper, 10.30 Simon & Simon, 11.30 New York New York, 12.35 Chips, 13.30 Magnum P.I.
14.30 Variete: Smile
14.35 DeeJay Television
15.30 Nanizanka: Batman
16.00 Otroška oddaja: Bim bum bam in risanke
18.00 Nanizanka: Arnold
18.30 Italijanske smešnice
18.35 Nanizanka: L'incredibile Hulk, 19.30 Genitori in blue jeans
20.00 Risanke: Bobobobs
20.30 Film: Corto circuito (fant., ZDA 1986, r. John Batham, i. Ally Sheedy, Steve Guttemberg)
22.25 Nanizanka: I-Taliani
22.55 Dokumentarec: Sorrisi e filmi
23.05 Športna oddaja: Viva il mondiale
23.35 Šport: Grand Prix
0.55 Nanizanka: Star Trek - La sfida, 1.55 Ai confini della realtà - Tre uomini nello spazio

ODEON
12.30 Nan.: Quattro in amore
13.00 Otroški variete: Sugar
15.00 Nad.: Senora, 16.00 Passiones, 17.00 Mariana
18.00 Branko in zvezde
18.30 Nan.: Il supermercato più pazzo del mondo
18.30 Dok.: Človek in zemlja
19.00 Filmske novosti
19.30 Risanke in smešnice
20.15 Branko in zvezde (pon.)
20.30 Film: Il giorno più lungo di Scotlant Yard (dram., VB 1975, r. Don Sharp, i. Rod Steiger)
22.30 Reportaža o Irski
23.00 Film: Desordre (dram., Fr. 1986, r. Olivier Assayas, i. Remy Martin)

TMC
9.55 SP v smučanju: moški slalom (1. tek, iz Geila)
11.15 Aktualno: Ženska TV
12.25 Moški slalom (2. tek)
13.30 Vesti in šport
14.30 Glasba: Clip clip
15.00 Risanke: Snack
16.00 SP v umetnostnem drsanju (pari)
17.45 Aktualno: Ženska TV
18.45 Igra: Il paroliere
19.00 Nanizanka: Autostop per il cielo

20.00 Vesti: TMC News
20.30 SP v umetnostnem drsanju (ples)
23.00 Sport: Snežni planet
23.30 Vesti in sport
24.00 Film: La canzone di Brian (dram., ZDA 1970, r. Buzz Kulik, i. James Caan)

TELEFRIULI
11.30 Nanizanka: Boys & Girls
12.00 Rubrika: Il salotto di Franca
12.30 Medicinska rubrika
13.00 Glasbena oddaja
13.30 TV film: Aziza
15.00 Music Box
17.15 Nadaljevanke: Passioni, 18.00 Cristal
19.00 Dnevnik
19.30 Rubrika: Dan za dnem
20.00 Rubrika o zdravstvu
20.30 Nadaljevanke: L'Orlando furioso (r. Luca Ronconi, 1. del)
22.00 Aktualno: Carnevale a Summaga
23.00 Nanizanka: Dick Van Dicke
23.30 Nočne vesti
0.10 Vesti: News

TELE 4
(Se povezuje s sporedi Italia 1)
Lastne oddaje:
19.30 Dogodki in odmevi

Na pobudo svetovalcev štirih strank opozicije Nenavadna seja »občinskega sveta« o aferi glede variante Rizzatti

Predstavniki štirih strank opozicije so včeraj sklicali "sejo občinskega sveta" v bivši Ul. Dreossi tik ob posestvu Rizzatti, da bi protestirali proti odobritvi variante št. 29 k regulacijskemu načrtu in povedali svoje mnenje o zadevi, ker ga pač zaradi razpleta prave občinske seje niso mogli povedati na Občini. Načelniki svetovalskih skupin PLI Fornasir, KPI Busolini, MSI Coana in Zelene liste Fiorelli so obrazložili svoje stališče o zadevi, sledila pa je razprava, v katero so posegli predstavniki odbora, ki se poteguje za ohranitev zelenja na posestvu Rizzatti, predstavnica sekcije WWF in nekateri drugi občani, vključno s hčerko pokojnega senatorja Rizzattija, ki je pojasnila gledanje lastnikov zemljišča.

Fornasir je obnovil dogajanje na občinski seji, ko je župan na nekorekten način vsilil bliskovito glasovanje o varianti, ki dovoljuje gradnjo turističnogostinskih objektov na doslej zeleni površini. Do glasovanja je prišlo brez vsakršne razprave. Pilatovska rešitev, da so zmanjšali zazidalno površino, ne spreminja bistva variante, ki ostaja urbanistični abortus. Zadeva ima torej jasne značilnosti špekulacije.

Busolini je ironično dejal, da ima laž dolg nos in kratke noge. Župan pooseblja te lastnosti, saj ne govori resnice, ko trdi, da je bila dana možnost za razpravo in da so o varianti razpravljali v občinski komisiji za urbanistiko in v rajonskih svetih. Vse to ni res. Primer posestva Rizzatti je značilen za

pomanjkanje ekološke občutljivosti uprave, ki se kaže tudi pri problemu upepeljevalnika, obvoznice, Kornu.

Coana je ugotovil, da je pomenljiv skupni nastop strank opozicije in naravovarstvenikov proti "cementifikaciji" mesta, ki jo dosledno izvaja odbor Scarano-Del Ben.

Fiorelli je utemeljil svojo ostro reakcijo na seji občinskega sveta, ko so ga odvedli karabinjerji, kot edini možen in nenasilen ukrep proti nedemokratskim postopkom večine. Pred-

lagal je, naj bi Občina odkupila posestvo Rizzatti, ga nekoliko očistila in ohranila zeleno površino, kakršna je.

Za to so se izrekli tudi drugi in predstavniki odbora stanovalcev dr. D'Udine, ki je poudaril pomen ohranitve raznoliškega rastlinja, redkih vrst živali kot so rdeče vervece ter celovitega videza območja, ki bi ga morebitne gradnje povsem skazile.

Na sliki (foto Mariničič) svetovalci opozicije na včerajšnji alternativni "seji občinskega sveta".

Jutri v goriškem Kulturnem domu Koncert Glasbene matice s prvovrstnim kvartetom

Jutri ob 20.30 bodo nastopili v goriškem Kulturnem domu člani kvarteta, ki ga sestavljajo mladi glasbeniki Bojan Gorišek, Volodja Balžalorsky, Andrej Petrač in Jurij Jenko. Koncert prireja Glasbena matica, ki je ponovno poskrbela za zanimivo glasbeno srečanje.

Člani kvarteta so sicer solisti, ki so se za to prilžnost združili v kvartet. Vsi spadajo v sam vrh jugoslovanske glasbene scene. Pianist Bojan Gorišek (1962) je po končanem študiju v Kölnu pri profesorju Herbertu Hencku nastopil na številnih koncertih širom po Evropi kot samostojni umetnik. Posnel je več plošč, pred štirimi leti pa je prejel nagrado Zlata ptica za kreativnost na področju glasbe.

Klarinetist Jurij Jenko (1963) se je po uspešno opravljenem študiju na Akademiji za glasbo v Ljubljani izpopolnjeval v Parizu pri profesorju J. M. Volti. Prejel je že vrsto nagrad, med katerimi izstopa nagrada Premier prix de la ville de Paris (1988). Med drugim je član orkestra Slovenske filharmonije.

Violončelist Andrej Petrač (1962) je zaključil študij na Akademiji za glasbo v Ljubljani pred šestimi leti. Glasbeno se je nato izpopolnjeval v Stuttgartu, postal je med drugim soločelist pri orkestru RTV Ljubljana in profesor na Akademiji za glasbo v Zagrebu.

Violinist Volodja Balžalorsky (1956) je študiral v Kölnu, Moskvi in na Du-

naju. Opravi je že vrsto glasbenih nastopov po Italiji, Avstriji in Nemčiji, kjer je bil deležen laskavih priznanj. Posnel je precej plošč in sodi v ožji krog najspodobnejših jugoslovanskih violinistov.

Kvartet bo na jutrišnjem koncertu predstavil znano skladbo francoskega skladatelja Olivierja Messiaena Kvartet za konec časa za violino, klarinet, violončelo in klavir in Symposium Nenada Firšta. Messiaenovo skladbo, ki izvira iz globokega katoliškega mističizma, sestavljajo Kristalna liturgija, Vokaliza za angela, ki naznanja konec časa, Brezno ptic, Medigra, Solospjev Jezusovi večnosti, Ples groze za sedem trobent, Zmešnjava mavric ob angeli, ki naznanja konec in Slavospjev Jezusovi nesmrtnosti. Sledila bo izvedba Symposiona, najnovejše skladbe Nenada Firšta, ki je član Zagrebškega kvarteta, kjer sodeluje kot violinist. Napisal je že številne zanimive skladbe (okrog 60), ki so jih izvajali tako v Jugoslaviji kot tudi v tujini. Gre nedvomno za izjemen koncert, ki je vreden obiska.

Razne prireditve ob 8. marcu

Tudi v Gorici in okolici bo danes več prireditev in manifestacij ob 8. marcu, mednarodnem prazniku žensk. V Kulturnem domu v Gorici bo nocoj družabno srečanje, ki ga prireja uprava doma in na katero so vabljene žene in dekleta tako iz mesta kot iz okolice. Pripravili so zanimiv spored in nekaj presenečenj.

Zvečer se bodo Števerjanke zbrale v domu na Bukovju, kjer prireja društvo Briški grič prav tako družabnost s plesom.

Ženska komisija KPI bo v sodelovanju s skupnostjo "La Tempesta" poskrbela za razdeljevanje mimoz pred ljudskim vrtom. Tam bodo tudi zbirale podpise za deželni referendum proti finansiranju zasebnih šol na škodo javnih.

Najdeni predmeti

Goriški mestni redarji sporočajo, da so v njihovem uradu v Ul. Mazzini na razpolago lastnikom sledeči najdeni predmeti: dve denarnici z vsoto denarja, očala za vid, torbica s šolskimi potrebščinami, moško kolo, pet ženskih koles, dve zložljivi kolesi, šal, par čevljev, dve zapestnici, zapestna ura in številni šopi ključev.

razna obvestila

Ženski odsek KD Danica prireja 10. marca srečanje ob dnevu žena v kulturno-sportnem središču na Vrhu. Vpisujejo (še danes) Boža, Bojana in Irena.

Sovodenske žene vabijo ob prazniku 8. marca na družabni večer z večerjo, ki bo 10. marca ob 20. uri v gostilni pri Francetu. Vpisujeta Ivanka Cotič (Klanc) in Blanka Kuzmin (tel. 882415).

Slovenske sekcije VZPI-ANPI na Goriškem prirejata 24. marca srečanje v hotelu Sabotin v Solkanu. Vpisovanje pri predsednikih sekcij do torka, 20. marca.

kino

Gorica

CORSO 18.00-22.00 »Tango e Cash«.
VERDI 18.00-22.00 »Scandalo Blaze«.
VITTORIA 17.30-22.00 »Cronache bestiali n.2«. Prep. ml. pod 18. letom.

Tržič

COMUNIALE Danes zaprto.
EXCELSIOR 17.30-22.00 »Fiona, sesso e fuoco«. Prep. ml. pod 18. letom.

Nova Gorica

SOČA (Kulturni dom) 18.00 »Navigator«, 20.00 »Zadnji kitajski cesar«.
SVOBODA (Šempeter) 20.00 »Seks, laži in video«.

DESKLE 19.30 »Ljubzenski stroj«.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
D'Udine - Trg sv. Franciška 4 - tel. 530124.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
Centrale - Trg republike 26 - tel. 410341.

DEŽURNA LEKARNA V DOBERDOBU
Pri jezeru - Vrtna ulica 2 - tel. 78300.

pogrebi

Danes ob 9.30 Gaetano Grillo iz splošne bolnišnice v cerkev pri Sv. Anni na glavno pokopališče, ob 10.10 Emma Dieudonné vd. Mosetti iz bolnišnice Janeza od Boga v Škocjan ob Soči, ob 11. uri Valter Panini iz Tržiča v cerkev v Stražcah in na glavno pokopališče, ob 13.15 Giovanni Zorzenon iz splošne bolnišnice v cerkev in na pokopališče v Mošu.

Nove ovire za poenotenje javnih avtobusnih podjetij

Zamisel o poenotenju avtobusnih podjetij v goriški pokrajini se očitno ni rodila pod srečno zvezdo. O načrtu, da bi združili v eno samo podjetje pokrajinsko APT, medobčinski avtobusni konzorcij CISP na Tržiškem in Goriško avtobusno podjetje, se razpravlja že od sredine sedemdesetih let dalje. Ko je končno kazalo, da se po dolgotrajnih razpravah, odlašanjih in pogajanjih končno nekaj premika, je račune goriškim upraviteljem prekrizala odločitev Deželnega nadzornega odbora, ki je zavrnila sklep Pokrajine v tem smislu. Šlo je za sklep o razpisu licitacije, s katero bi poverili upravo vseh avtobusnih zvez v 2. prometnem območju (v bistvu proge v goriški pokrajini) enemu samemu podjetju. Cilj tega sklepa je bil ta, da bi poverili upravljanje avtobusnih prog enotnemu javnemu podjetju, saj bi združitve sedanjih treh v eno samo oblikovala podjetje, ki bi bolj kot kdorkoli drug ustrezalo zahtevni nalogi.

Toda od deželnega nadzornega organa je prišel odločen ne tej zamisli, kot je na predsinočni seji pokrajinskega sveta ugotovil komunist Salomoni. Dodal je, da kolikor mu je znano, na Deželi niso niti vzeli v pretres vsebine sklepa, pač pa so ga kratkoma zavrnili. Vprašal se je, ali ne tiči morda za to odločitvijo težnja po privatizaciji doslej javnih avtobusnih prevozov.

Formalno so sklep zavrnili, je pojasnil predsednik Pokrajine Crisci, ker temelji na določenih dosedanjega deželnega plana za prevoze, medtem pa

Dežela že pripravlja novega, ki bi moral stopiti v veljavo v kratkem. Vendar pokrajinska uprava ne namerava odstopati od svojih namenov, je še dejal in nakazal kot možno začasno rešitev združitve pokrajinskega avtobusnega podjetja in tržiškega konzorcija, vsaj dokler ne bodo rešili težav z upravo goriškega mestnega podjetja, ki doslej ni pokazalo navdušenja za združitve.

Pokrajinska svetovalca Furlan (KPI) in Fiorelli (Zelena lista) sta na seji opozorila na dvojne ekoloških problemov. Prvi je opozoril na olinjate madeže v Kornu, ki ponovno opozarjajo na potrebo po rešitvi problema onesnaženosti tega potoka, ki se steka v Sočo. Fiorelli pa je ocenil, da bi morala Pokrajina poseči v zvezi z delovanjem odlagališča za odpadke pri Krminu, kjer zaradi nespoštovanja predpisov (način odlaganja odpadkov, preglobok izkop, nezadostna varnostna podlaga za zaščito podtalne vode) preti nevarnost onesnaženja okolja.

Crisci je glede Korina povedal, da je treba problem rešiti sporazumno z Novo Gorico, kjer imajo že načrt za namestitev čistilnih naprav, ne pa denarja za izvedbo. Potreben bi bil skupni poseg z investicijo tudi z italijanske strani. Glede krminskega odlagališča pa je Crisci dejal, da je njegovo odprtje dovolila Dežela, ki je bila takrat pristojna za vprašanje odpadkov, pri sedanjih razširitvi pa je Pokrajina zahtevala spoštovanje strožjih varnostnih predpisov.

Po podelitvi nagrade najboljšemu režiserju Z večerom o Edvardu Kocbeku zaključen Film video monitor

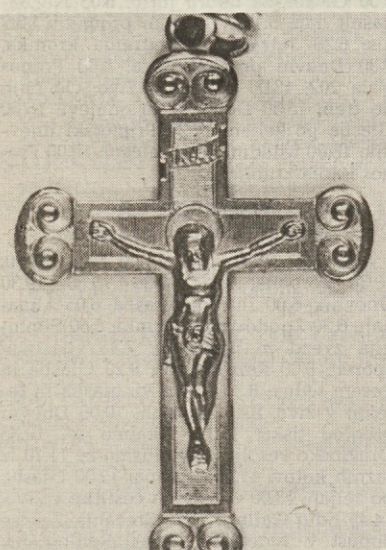

Film video monitor se je predsinoči sklenil s podelitvijo nagrade režiserju najboljšega lanskega slovenskega filma. Kot smo že napisali, je priznanje zaslužno prejel Filip Robar Dorin za film Veter v mreži. Zaključni večer manifestacije pa je bil posvečen tudi Edvardu Kocbeku s predvajanjem filma Črna orhideja po njegovi istoimenski noveli in posegom dveh režiserjev ter Kocbekovega osebnega prijatelja pisatelja Borisa Pahorja, ki so spregovorili o njem.

S tem v zvezi gre omeniti tudi zaplet, ki je sprožil val ugibanj in domnev, na srečo neutemeljenih. Predvajati bi bili morali kratki film Jožeta Pogačnika o Kocbeku, ki pa ga ni bilo, kot tudi niso bili jasni vzroki, zakaj ga ni. To in okoliščina, da so film o nekoč spornem Kocbeku že od vsega začetka spremljali zapleti, ovire ter izginitev arhivskega gradiva, je sprožilo najrazličnejša vprašanja in ugibanja. Na srečo je zadeva veliko preprostejša, kar pa se je izkazalo šele kasneje: film je ostal v Ljubljani, predstavniki produkcije, ki bi ga bili morali v torek prinesiti v Gorico, pa tega niso storili.

Na sliki (foto Pavšič) podelitev priznanja Filipu Robarju Dorinu.

Čigav je ta križec?

V okviru neke preiskave je goriška policija našla zlat križec (na sliki), na katerem je datum 15. 1. 1966. Domnevajo, da je bil ukraden, morda v Devinu. Lastnika vabijo, naj se oglasi na kvesturi, tudi ker bi utegnili njegovo pričevanje pomagati pri preiskavi, ki je sicer še ovita v tajnost.

V Novi Gorici uspelo plesno tekmovanje

Plesni turnir z mednarodno udeležbo je v Novo Gorico privabil več kot 130 parov iz Slovenije, Beograda in sosednje Italije. Predstavili so se v standardnih in latinskoameriških plesih, tako da se je, sicer prijeten program, nekoliko preveč zavlekel. Ne le za plesalce, ampak tudi za gledalce, ki so do zadnjega napolnili nič kaj udobno, a žal edino vsaj malo primerno dvorano v Novi Gorici, telovadnico osnovne šole IX. korpusa. Škoda, sicer bi lahko rekli, da je prireditelj, ki jo je organiziral domači plesni klub v sodelovanju z novogoriškim HIT-om, bila zares pravi plesni praznik. Kljub vsemu so gledalci imeli kaj videti, poleg tega pa je bilo vzdrušje imenitno, posebno v finalnih nastopih, ko sta v mlajših kategorijah v latinskoameriških plesih odlično nastopala tudi dva domača para. Obema je ob koncu pripadlo tretje mesto, med pionirji sta to bila Gregor Rebula in Jasna Lazar, v mladinskem C razredu pa Miha Perat in Maja Drole. Sicer pa so največ uspeha imeli predstavniki ljubljanske Kazine in Urške ter italijanskega kluba Top Dance.

Ob koncu programa sta se predstavila še profesionalna plesalca iz Ljubljane Viktorija Tomič in Fredi Novak, ki sta navdušila občinstvo. Skratka bil je to pravi praznik za oči in nova potrditev, da je zanimanje za športni ples na Goriškem zelo veliko, tako med gledalci kot tudi med številnimi mladimi, ki se s to dejavnostjo že ukvarjajo.

Omenjeni plesni par se je nato predstavil še obiskovalcem HIT-ovega Casina v Novi Gorici in seveda spet navdušil.

Predstavniki slovenskih in italijanskih klubov pa so se dogovorili za še tesnejše sodelovanje.

Ervin Čurlić

Strožje nadzorstvo nad parkiranjem

Poveljstvo goriških občinskih redarjev obvešča, da bodo v kratkem preverili in po potrebi spremenili pravila glede parkiranja na nekaterih mestnih ulicah z uvedbo parkiranja za omejen čas (disco orario). Poleg tega bodo odslej stalno nadzorovali spoštovanje časovnih terminov pri parkiranju vozil, medtem ko so doslej to delali le občasno. Do zaostritve nadzorstva, ki ga je v zadnjih dneh na lastni koži že občutil marsikateri goriški avtomobilist, prihaja na pobudo občinske uprave. Občinski moške namreč pričakujejo, da bodo tudi s temi ukrepi nekoliko omilili problem pomanjkanja parkirišč v mestu in prisilili nedisciplinirane voznike k vestnejšemu spoštovanju pravil glede parkiranja.

Ribiško tekmovanje društva Vipava

Ribiška družina Vipava organizira v nedeljo, 11. marca, tekmovanje za uvod v letošnjo sezono, ki se uradno sicer začne zadnjo nedeljo v marcu. Zaradi tega bo nedeljsko tekmovanje na postrv v jezeru pri Vilešu namenjeno izključno članom sovodenjske ribiške družine.

Prireditelji obveščajo vse zainteresirane, da se pri društvenih članih lahko vpišejo za nedeljsko tekmovanje še danes in jutri.

■ Rajonski svet v Ločniku se bo sestel danes, 8. marca, ob 20. uri na sedežu na Trgu San Giorgio 37. Na zasedanje so povabili tudi občinskega odbornika za javna dela Maria Del Bena. Govor bo o razširitvi pokopališča in o ureditvi športnega igrišča.

Knjigo celovške Mohorjeve založbe je uredil Denis Poniž

Mlada slovenska poezija najnovejšega časa

Pri Mohorjevi založbi v Celovcu je te dni izšla tudi antologija slovenskega pesništva z naslovom *Mlada slovenska poezija sedemdesetih in osemdesetih let*. Gre za svojevrstno delo, saj predstavlja pesnike, ki so bili rojeni po letu 1950 in s tem je njihovo delo nekako sistematizirano, postavljeno v določene okvire, seveda po okusu, kriterijih in estetiki sestavljalca pomembne knjige Denisa Poniža. Sam avtor antologije piše, da ima antologija dvojni pomen. »Na eni strani skuša metodično obdelati najzanimivejše pesniške pojave v obravnavanem obdobju in trditve pospremiti z ustreznimi pesnimi, da bi celota bralcu predstavila podobo mlade poezije v času, ki poeziji ni posebej naklonjen, a je vendarle značilen, raznovrsten in pesniško bogat. Na drugi strani je študija sklep dvajsetletnega sestavljančevega spremljanja sodobne slovenske lirike, ki rezultira v vrsti študij, esejev in pregledov posameznih avtorjev, smeri, generacij poetičnih premikov itd. Pred bralcem je delovno zastavljena študija, ki ji ne gre za reprezentativnost, marveč za modelnost: pokazati hoče podobnosti in razliknosti, premike v makropoetikah in značilnosti posameznih avtorjev. To je bilo mogoče doseči tako, da so ob besedilu spremne študije natisnjen pesmi avtorjev, o katerih je govor. Priznati je treba, da je bila prvotno študija zastavljena bolj ambiciozno, ob "matični" in "zamejski" je skušala zajeti še mlado "zdomsko" in "emigrantsko" liriko, vendar so se pri delu pokazale takšne ovire, da se je bilo treba omejiti na prvi dve kategoriji, čeprav študija tako ali tako zajema preko petdeset avtorjev, rojenih po letu 1950.«

S citatom je o knjigi najbrž povedano dovolj, a ne vse. Zapisati je treba namreč še, da je antologija razdeljena

na sedem oziroma osem osrednjih poglavij ali tematskih sklopov, v katere so vključeni posamezni pesniki. V prvega (»pogled nazaj«) sodijo na primer Ivo Svetina, Milan Dekleva in Goran Gluvič, v drugega Jesih in generacija, ki je uveljavljala in uveljavljala tako imenovano »poezijo na ulici«, v tretjega spet Jesihova semantična kombinatorika, Detela, Memon itd. do sedmega oziroma osmega sklopa, ki se oslanja na postmodernistična izhodišča.

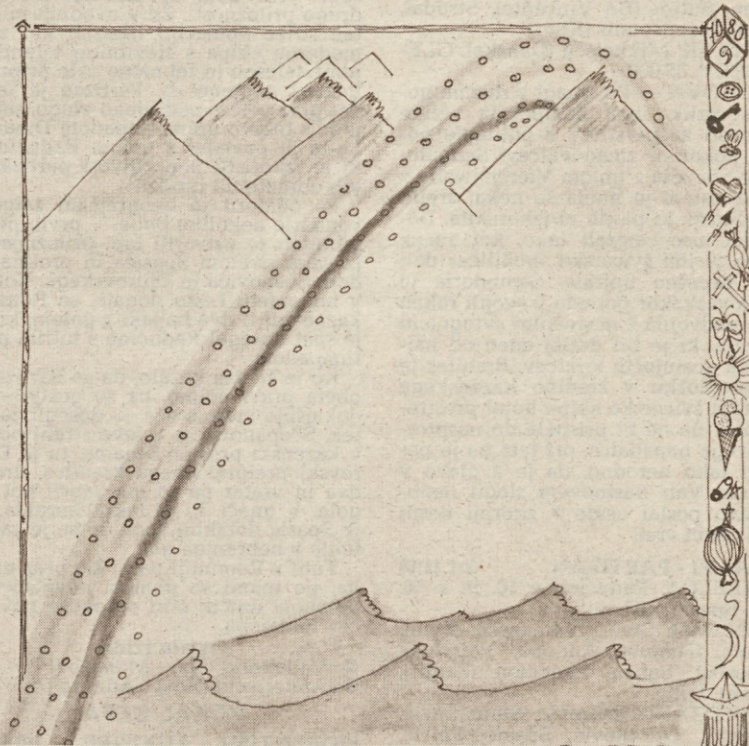
Antologija ni sestavljena togo in površno. V njej dobimo tudi primerjalne podobe s pesniki drugih generacij, stilov in žanrov, kar vse daje delu vrednost, ki ni samo dokumentarnega, ampak predvsem komparativnega in analitičnega značaja. Pa še nekaj: vsi obravnavani pesniki so zastopani z eno ali več poezijami, ki nazorno ilustrirajo spremni tekst. To se dogaja sinhrono — na levi strani je natisnjena študija, na desni pa jo spremljajo teksti, tako da ima bralec takojšen stik in neposreden vpogled v »dogajanje«. V ta širok, a še vedno kakovostno selektiven izbor so vključeni tudi nekateri »zamejski« pesniki: Ace Mermolja, Marij Čuk, Zlatka Obid Lokatos, Alenka Rebula Tuta in Boris Pangerc. To je seveda v sozvočju s Poniževim prepričanjem, da je slovenska poezija celota, ki se je ne da rezati na geografsko in zanjo veljajo le vrednostni kriteriji.

Mlada slovenska poezija sedemdesetih in osemdesetih let je torej knjiga, ki lahko služi za sistematični pregled sodobnega slovenskega pesništva, tvegamo celo trditev, da bi bila ustrezen pripomoček za študij slovenske književnosti na višjih šolah. In to že kaže na njeno aktualnost in vrednost. (mč)

Denis Poniž

MLADA SLOVENSKA POEZIJA

SEDEMDESETIH IN OSEMDESETIH LET

Naslovnica antologije sodobnega slovenskega pesništva, ki je pred kratkim izšla pri Mohorjevi založbi v Celovcu

Kozmičnost Ducatonove

Posebno zadnje čase se o tržaški likovnici Annamarii Ducaton pogostje piše. Zato pač, ker se njene osebne razstave ter sodelovanja na skupinskih tako rekoč vrstijo druga za drugo. In to v Trstu, kot tudi drugod. Uspešno se je preizkušala tudi onstran Atlantika, v Južni Ameriki. Hkrati pa se sproti ugotavlja, da se njena značilna likovna govorica neprestano vendar hkrati logično spreminja ali bolje rečeno izpopolnjuje. To pa tako, da iz svojih struktur neprestano kaj izloči, seveda to, kar se ji v konkretnem primeru zdi nepotrebno ali odvečno. In zato bi se ob tem drznili reči, da bi nas prav nič ne presenetilo, če bi prilezla do sebi primerne abstraktne struje.

V svojem obilnem poldrugem desetletju likovnega izživljanja in javnega nastopanja je pogosto prirejala tehnično in tudi vsebinsko zaokrožene razstave. Tako je tudi svoji razstavi v tržaški občinski galeriji dala enoten pečat in temu tudi ustrezen vsebinski naslov - Atom in ustvarjalnost. Vendar bi tudi to rekli - bi vsebinsko celovito razstavo mogli razčleniti na nekakšne ožje cikle, na omejene dele, vendar vedno motivno od drobnega delca - atoma -

Annamaria Ducaton

do visoko razvitih stvaritev, odnosno od semena do nastajanja gozda itd. itd.

Za razumevanje koncepta njene razstave v tržaški občinski galeriji so morda značilni tudi že sami naslovi nekaterih že omenjenih del odnosno ciklusov, kakor na primer Atom in stvaritev, Ples kromozomov, Kozmično jajce itd. Morda pa bo še bolj pritegnilo pozornost gledalca delo z naslovom *V pričakovanju prebuditve* ali če hočemo svetopisemskega vstajanja. V konkretnem primeru gre za pet ali šest ležečih človeških likov, ki spe večno spanje. Pod plastjo, na kateri so ti liki pa je plast, ki naj bi predstavljala podzemlje.

Kakor vidimo, Annamaria Ducaton sprostí svojo domišljijo tako daleč, da se z obiskovalcem tako rekoč poigrava ali bolje povedano, da ga prisili k razmišljanju, saj ni niti eno razstavljeno delo neposredno čitljivo, razumljivo kar na prvi pogled. Za razumevanje vsake njene konstrukcije se mora gledalec potruditi, da dojam, kaj je likovnica hotela povedati. In resnici na ljubo ni gotovo, da bo gledalcu vedno in vse razumljivo, kot na primer v delu z naslovom *Od spomina do prve oblike življenja* ali v delu *Kozmično jajce*, kakor tudi v primeru dela *Skrivnost nastanka življenja*.

Posebno pravkar navedeno delo je po naslovu zelo preprosto. In vendar spravi opazovalca v zagato. Seveda pa ne le to delo, pač pa več njenih razstavljanih del potrebuje vsaj kratek komentar. Razstava se je zaključila 6. marca. (Fre)

Nove družboslovne knjige pri Državni založbi Slovenije

Od socializma do vprašanj lingvistike in šolstva

Pri Državni založbi Slovenije so v zbirki Družboslovje, ki jo ureja Miha Kovač, izdali tri nove knjige, ki posegajo na različna tematska področja. Prvo med njimi naj predstavimo delo Bogomira Kovača »Rekvijem za socializem«.

Bralca bo že sama naslovna knjižna platnica napotila na vsebinsko jedro knjige, saj ponazarja reprodukcijo Doréjeve slike »Izgon iz raja«. Simbolika je torej več kot očitna: socializem, ta epoha, ki je resnično zaživela šele po zmagoviti revoluciji v Rusiji, v vzhodnoevropskih deželah pa po drugi svetovni vojni, ta skupna podlaga t.i. komunističnih držav je danes prisiljena soočiti se z radikalnim polomom svojega projekta. Avtor knjižice Bogomir Kovač, sicer znan kot specialist in strokovnjak za razmerja med politiko in ekonomijo, se je lotil raziskovalne naloge o reformah v socialističnih državah prav v času, to je lanko jesen, ko so režimi v teh državah začeli padati kot domine. Proces je bil tako nagel, da smo mu pravzaprav težko sledili, toda stanje praktično vseh vzhod-

noevropskih držav je takšno, da si brez skupnega evropskega načrta prenove te dežele ne bodo mogle opomoči. Avtor analizira dosedanja potek reform, spretno povezuje ekonomske značilnosti socializma z ideološko sfero in politiko, pri čemer ugotavlja, da so najgloblji vzroki rigidnosti socializma ne toliko v vladavini ene partije, kot v nekakšni teokratski naravi teh sistemov. Temelj socializma, kot ga poznamo, ni nasilje režima, ali vsaj ne v prvi vrsti, temveč vsestranski sistem verovanja, ki šele vzpostavi skupno družbeno tkivo. Da je resnični problem komunizma niz verovanj, simbolov, ritualov in podobnih identifikacij, se je lepo pokazalo prav zdaj v Italiji, kjer je zadeva počila pri na videz nepomembnih, v resnici pa še kako važnih, intimnih elementih: ime, barva zastave, značke, srp in klavido itd. Nelagodnost, ki jo ljudje ob tem čutijo, a je ne znajo izreči, je preprosta: brez teh simbolov ne bo več komunizma. In imajo popolnoma prav. Avtor knjige »Rekvijem za socializem« si je za analizo reform izbral štiri različne dežele — Sovjetsko zvezo, Kitajsko, Madžarsko in Poljsko, na koncu pa podrobneje obdela Jugoslavijo in njena prizadevanja, ki pa ostajajo vse premalo radikalna. Nemara bosta temeljna mejnika socializma prav sovjetski in jugoslovanski primer; oba sta si zelo podobna, od njiju pa bo odvisno, vsaj posredno, celotno evropsko ravnotežje. »Socializem je mrtev,« zaključuje Kovač svoje razmišljanje, »a to ne razbremeni naše prihodnosti.«

Naslednje delo je knjiga Igorja Žagarja »Zagatnost performativnosti ali Kako ljubiti«. Gre za strogo teoretično in raziskovalno delo iz jezikoslovnega področja, kjer mladi avtor obravnava sicer partikularen, vendar nadvse zanimiv element tako imenovanih govornih dejanj. Kaj je, preprosto povedano, performativnost izjave oziroma performativ? Termin, uporabljata ga moderna lingvistika in teorija govornih dejanj, označuje tisto izjavo, ko s tem, da nekaj rečemo, to tudi naredimo. Drugače povedano: izjava, ali pa beseda, ki jo izrečemo, enostavno soppade s samim dejanjem. Poglejmo nekaj primerov: klasični performativ je na primer obljuba, saj obljubim le tako, da nekemu rečem — »obljubim!«. Isto velja za sožalje, kjer se dejanje spet ujema z izrečeno besedo, ali pa, še boljši primer (sožalje namreč lahko pošljemo tudi po pošti) — otvoritev sestanka, ki se začne takrat, ko predsedujoči reče »otvarjam redni občni zbor...«, in se občni zbor s to besedo tudi zares začne. Žagar na začetku svoje razprave omeni še en primer, ki nemara še najbolje ponazarja, kako je realnost človeških bitij zavezana govorici; le kdo ni ob navedenih primerih opazil, da je performativ tudi tista izjava, tisti usodni »da«, ki ga izrečeta dva, ko sta, vsaj ponavadi, zelo lepo oblečena? Žagar navaja, da se je s problemom soočil že Varron v davni klasični antiki, ki za obljubo pravi takole: spondere est dicere »spondeo«. Pravo teoretično refleksijo pa

je performativ doživel šele v petdesetih letih našega stoletja, ko je, kot nam razloži avtor, angleški filozof John L. Austin izdelal teorijo govornih dejanj (Austinova knjiga *How to do Things with Words* bo kmalu izšla v slovenščini). Toda teorijo performativne izjave je, ne da bi jo tako poimenoval, izdelal že nekdo drug dobrega pol stoletja pred Austinom. To pa ni bil nihče drug kot pater Stanislav Škrabec (1844 - 1918), jezikoslovec in goriški frančiškan, ki je svoje izsledke objavil v verskem listu *Cvetje z vetrov sv. Frančiška*. Stvar je presenetljiva, vendar prav nič pretirana. Prav ta, drugi del Žagarjeve knjige, kjer podrobneje obravnava jezikoslovne polemike o slovenskem dovršniku in nedovršenem glagolu med p. Škrabcem in drugimi jezikoslovci (Pintarjem, Bežkom, Janežičem, Šumanom, Peruškom), bo za marsikoga zanimiv, tudi za tistega, ki se sicer z modernim lingvistiko ne ukvarja. Gledano na splošno je knjiga pisana v težko berljivem, strokovnem jeziku, ki mestoma sili v žargonizacijo (tujke, zunanji navedki), kar branje znatno otežuje. Avtor si je skušal pomagati tudi tako, da je za primere svojih analiz uporabil časopisne izjave iz vsakdanjega življenja.

Tretja knjižna novost pa je zbornik »Šolarjevo ogledalo«, ki (kar je razvidno že iz naslova) obravnava vprašanje šolanja in učenja. Knjiga prinaša več tekoče

berljivih in po vsej verjetnosti dobro prevedenih prispevkov tujih avtorjev, ki jih je za to priliko izbral in s spremno besedo opremil Bojan Baskar. Osrednja preokupacija vseh avtorjev je proces opismenovanja, odlika knjige pa je v tem, da nas z nekaterimi kritičnimi prispevki seznanja s samo problematiko samega procesa učenja pisave, branja in odnosa branje - govor, po drugi strani pa bo bralec prav gotovo pritegnilo pozitivno, empirično gradivo o procesih učenja, ki nam ga ponuja knjiga. Pri tem drugem želimo poudariti zgodovinski vidik prispevkov, saj so sistematično izbrani, da se lahko bralec seznanja (vsaj približno) o šolskih postopkih v klasični antiki (Rim), srednjem veku, pa med jezuiti in janzenisti v predrevolucionarni Franciji, vse do določnega formuliranja počitnic. Poudarek je seveda na utemeljevanju in vežbanju latinščine, ki je skozi dvatisočletno zgodovino evropske šole obveljala za temelj, čeprav je od renesanse dalje praktično mrtev jezik. Toda prav z renesanso se je pojavilo tisto tolikokrat ponovljeno reklo, da nas latinščina »uči misliti«.

Knjiga bo najbrž dobrodošla vsem šolarjem in pedagogom, v njej je obilo zanimivega branja, čeravno niso vsi prispevki enako kvalitetni.

IGOR ŠKAMPERLE

Prejšnji petek v sežanski Kosovelovi knjižnici

Srečanje s Kuntnerjem in družino Zelenko

Petkov kulturni večer v Kosovelovi knjižnici v Sežani je potrdil, da je Tone Kuntner resnično med najbolj priljubljenimi slovenskimi sodobnimi pesniki. Pa saj je tudi prišel v knjižnico prav na pobudo bralcev, čeprav je treba poudariti, da uživa veliko ugleda tudi kot gledališki igralec. Ravateljica knjižnice Lučka Čehovin, ki je uvodoma povedala nekaj najpomembnejših življenjepisnih podatkov, je očrtala tudi glavne značilnosti Kuntnerjeve poezije. Dejala je, da že sami naslovi devetih pesniških zbirk, ki so doslej izšle, kot so *Vsakdanji kruh*, *Mrtva zemlja*, *Trate*, *Ledene rože*, *V lesu ogenj*, *Slovenske Gorice* in *Koprive*, povedo, da gre v Kuntnerjevi poeziji za preproste besede. In prav zaradi tega Kuntnerju ni težko najti pot do bralcev. Skoraj kot nekoč Gregorčič in danes Kosovela se ga predstavljajo tako starejše kot mlajše generacije.

Tone Kuntner je pesnik, ki vseskozi ostaja zvest samemu sebi in se ne podreja modnim tokovom ter ostalim literarnim vplivom ali navideznemu svetovljanstvu. Njegove najpomembnejše teme so narava z vsemi svojimi na videz majhnimi, a pomembnimi vrednotami, kot so trate, zemlja, drevesa, ptice, pa človek in njegovo najplemenitejše čustvo ljubezen. Pesnikov prijatelj Tone Partljič je lepo zapisal: »Kuntnerjeva poezija je preprosta kot kruh, trpka ko lesnika, jasna kot trate, lepa in bridka kakor Slovenske Gorice. Kuntnerjeva poezija je kot naša hiša. V njej smo doma, v njo se zatečemo kot ranjene živali. V njej prepoznavamo domače in znane besede in jih razumemo.«

Po predstavitevnihih besedah Čehovine je pesnik še sam s svojo izvrstno igralsko interpretacijo podal izbor pesmi. Nakar je sledil pogovor, v katerem je Kuntner povedal

veliko o svojem ustvarjalnem življenju tako kot igralec in še posebej kot pesnik. Govoril je o svojih številnih igralskih vlogah, ki so v večini resne in s tem v zvezi je povedal, da mu je posebno blizu Cankar. V zvezi s svojim pesniškim ustvarjanjem pa je priznal, da mu v večini kritika ni bila nikoli naklonjena, a ga to ni prizadelo. Gotovo je pomembnejše, da je njegovo delo vedno nastajalo pošteno in pristno in kot tako je preživljalo odziv pri občinstvu, saj so bile njegove knjige vedno razprodane. Tako so bili obiskovalci večera tokrat razočarani, ker so navajeni, da si v knjižnici ob podobnih srečanjih lahko kupijo knjige in dobio avtorjevo posvetilo. A knjižnica tudi tokrat svojih obiskovalcev ni pustila praznih rok. Na stoli so jih pričakale različne živobarvne ovojnice, v katerih so bile na posebno lep in estetskih vizitkah napisane različne Kuntnerjeve pesmi s pesnikovo kaligrafsko pisavo in s pesnikovim lastnoročnim podpisom. Pesnik se je od publike poslovil z ganljivo lepo povedano Zdravljico.

Omeniti je treba, da je bila ob pesniškem večeru v knjižnici otvoritev likovne razstave Karla Zelenka, ki je dal na ogled svoje vrhunsko izdelane grafične liste, ki so vsak zase s pomenljivo likovno govorico vzbudili zanimanje že ob sami otvoritvi. Njegova žena Sonja Zelenko je razstavila deset prekrasnih ženskih skulptur v keramiki, hčerka Nina pa vrsto drobnih in prefinjenih keramičnih predmetov, tako dekorativne kot uporabne vrednosti (zvončki, šatuljice, nakiti). O umetniški ustvarjalnosti družine Zelenko je govoril umetnostni zgodovinar Janez Mesesnel. Razstava, ki je prodajna, bo v knjižnici na ogled do konca marca. (an)

Obletnica rojstva Huga Wolfa

Celoletne slovesnosti v počastitev 130-letnice rojstva Huga Wolfa, velikega skladatelja slovenskega rodu, bodo dosegle svoj vrhunec na samo obletnico rojstva, 13. marca, ko bo v njegovem rojstnem kraju, Slovenj Gradcu, slavnostni koncert. Ob tem bodo odprli tudi dokumentarno razstavo in odkrili doprni kip skladatelja pred rojstno hišo.

Odbor za pripravo praznovanja 130-letnice rojstva skladatelja Huga Wolfa je pregledal dosedanje aktivnosti in načrte, pri čemer je ugotovil, da je večino programa ali že realiziranega ali pa že izdelanega do podrobnosti, nekaj načrtov pa bo moral odpasti (oddaja ljubljanske TV o Wolfu, razen če ne bodo pridobili sponzorjev v okviru Alpe Jadrana, natis samospeljevo).

V Mariboru je že bila premiera edine opere *Corregidor*, v načrtu je še vrsta koncertov in mednarodni simpozij aprila, za katerega so že znani referenti z referati o Hugu Wolfu. Kar osem slovenskih skladateljev pa je že napisalo ali piše svoja dela v počastitev velikega vzornika.

V četrtfinalnih tekmah za evropske nogometne pokale »srečen« poraz Partizana Milan izenačil, zmage Sampdorie, Juventusa in Fiorentina

POKAL PRVAKOV

MALINES - MILAN 0:0
MALINES: Preud'homme, Homme, Sanders, Clijsters, Rutjes, Deferm, Albert, B. Versavel, De Wilde, Bosman, Emmers, Wilmots.

MILAN: G. Galli, Costacurta, Maldini, Colombo (Salvatori), Rijkaard, Barresi, Stroppa, Ancelotti, Van Basten, Evani, Massaro.

SODNIK: Courtney (VB). GLEDALCEV: 33.000.

BRUSELJ — Milan je z dokajšno mero sreče zapustil nepremagan pekleni bruseljski stadion Heysel. Črno-rdeči so igrali proti Malinesu podrejeno vlogo in se morajo zahvaliti le vratarju Giovanniju Galliju in nekaterim dvomljivim okoliščinam, da so odnesli iz Belgije celo kožo.

Milan ni uspel vsiliti nasprotniku svojega ritma, s tistim uničujočim pressingom, ki je postal glavna značilnost Sacchijevega moštva. Milančani so imeli pred sabo zelo gibčno ekipo, ki je s hitro igro spravila v zagato kotirane goste. Malines je skratka zaigral pomaleh tako, kot pred kratkim Juventus v prvi finalni tekmi za italijanski pokal.

Kljub temu da je nastopil brez Erwina Koemana (a Milan je igral brez Donadonija in Tassottija), se je Malines izkazal kot zelo homogena ekipa. Že v prvem polčasu je zadel vratnico s Versavilom in tudi dosegel gol z Rutijesom, ki pa ga je sodnik razveljavil zaradi zelo dvomljivega off-sidea. V drugem delu je Galli po napakah sinoči zelo nezanesljive obrambe z dvema vrhunskima posegoma rešil svoja vrata in tako odločilno pripomogel k pozitivnemu izteku tega vsekakor dopadljivega srečanja.

Ostali izidi

- Sredets (Bol.) - Marseille (Fr.) 0:1
- Bayern (ZRN) - PSV Eindhoven (Niz.) 2:1
- Benfica (Port.) - Dnjepr (SZ) 1:0

POKAL POKALNIH ZMAGOVALCEV

SAMPDORIA - GRASSHOPPERS 2:0 (1:0)
STRELCA: Vierchowod v 12. min., Meier (avtogol) v 74. min.

SAMPDORIA: Pagliuca, Mannini, Carboni, Pari, Vierchowod, Invernizzi, Lombardo, Katanec, Vialli (Dossena), Mancini, Salsano.

GRASSHOPPERS: M. Brunner, Meier, Inalbon, Egli, Koller, Andermatt, Green, Sutter (De Vincente), Strudal, Bickel, Nemsoudis (Khor).

SODNIK: Mikkelsen (Danska). GLEDALCEV: 35.000.

GENOVA — Po zmagi z dvema goloma razlike ima Sampdoria velike možnosti za uvrstitev v polfinale pokala pokalnih zmagovalcev. Sampdoria je povedla z golom Vierchowoda z glavo, zatem je imela še nekaj zrelih priložnosti, ki pa jih ni izkoristila. Domačini niso zaigrali tako, kot znajo, saj so se jim švicarske »koblice« dalj časa uspešno upirale. Sampdoria je imela vsekakor pobudo v svojih rokah in je podvojila z nesrečnim avtogolom Meierja, ki je bil dotlej eden od najboljših gostujočih igralcev. Branilec je po predložitvi v sredino kazenskega prostora švicarske ekipe hotel prestreči žogo, da ne bi prispela do nasprotnikovega napadalca, pri tem pa je posegel tako nerodno, da je z glavo v pravem Van Bastnovem slogu neubranljivo poslal usnje v zgornji desni kot lastnih vrat.

DINAMO - PARTIZAN 2:1 (1:0)
STRELCA: Raduciu v 18. in v 58. min., Spasić v 68. min.

DINAMO: Stelea, Mihaescu, Klein, Rednic, Timofte, Andone, Vaiscovic (Lupescu), Sabau, Paduciu (Zanfir), Mateut, Lupu.

PARTIZAN: Omerović, Stanojković, Majović, Djordjević, Spasić, Petrić, Vujačić, Mijatović, Djurdjević (Pantić), Šćepović, Djurovski, Bogdanović.

SODNIK: Kršnak (ČSR). GLEDALCEV: 18.000.

BUKAREŠTA — Nogometaši Partizana so z izidom gostovanja v romunskem glavnem mestu lahko zadovoljni. Poraz z minimalno razliko in gol, dosežen na tujem, dajeta Beograščanom veliko možnosti za napredovanje v polfinale. Po tistem, kar so jugoslovanski nogometaši včeraj pokazali na igrišču, bi lahko zapisali, da je bil njihov poraz ...dokaj srečen. Dinamo je namreč večji del srečanja napadal, dosegel dva gola in zamudil številne druge priložnosti. Že v uvodnih minutah so se domačini izkazali kot zelo moderna ekipa s številnimi talentiranimi, telesno in tehnično zelo pripravljenimi nogometaši. Partizan je igral ves prvi polčas podrejeno vlogo, saj se je le s težavo upiral napadom Dinama. Le-ta je povedel z golom Raducioua, ki je izkoristil nepazljivost partizanovih obrambnih igralcev.

Po odmoru so beograščani zaigrali vendarle nekoliko bolje. V prvih petih minutah so ustvarili lepi priložnosti s prostim strelom Spasića in protinapadom Šćepovića in Djurovskega. Kot se v nogometu često dogaja, so Romuni kaznovali ti dve napaki z golom, ki ga je spet dosegel Raduciu s hitrim protinapadom.

Ko je že vse kazalo, da se Partizanu obeta pravi polom, pa so gostje — z dokajšno mero sreče — dosegli zadetek. Šćepanović je z leve strani podal v kazenski prostor Dinama, tu je Djurovski preigral enega branilca, druga dva in vratar pa so mu zaprl pot do gola. V gneči, ki je takrat nastala, se je Spasić dotaknil žoge, ki se je zakotalila v nebranjeno gol.

Tudi v Romuniji pa ni šlo brez nasilja: po tekmi so domači navijači popolnoma uničili štiri avtobuse navijačev Partizana.

- Valladolid (Sp.) - Monaco (Fr.) 0:0
- Anderlecht (Bel.) - Admira (Av.) 2:0

POKAL UEFA

FIorentina - AUxerre 1:0 (1:0)
STRELCA: Volpentina v 6. min.

FIorentina: Landucci, Volpentina, Dell'Oglio, Iachini, Pioli, Battistini, Nappi, Dunga, Buso, Baggio, Kubik.

AUXERRE: Martini, Catalano, Daras, Boli, Barret, Matysik, Mazzolini, Guerreiro, Kovacs (v 86' Dutuel), Scifo, Coicard.

SODNIK: Fredriksson (Šve.). GLEDALCEV: 17.500.

PERUGIA — Fiorentina je že v 6. minuti povedla z brnilcem Volpentina, ki je z glavo preusmeril v mrežo predložek Dunge s kota. Domačini so imeli dotlej vajeti igre krepko v svojih rokah in vse je kazalo, da se italijanski ekipi obeta visoka zmaga. A tako ni bilo.

Fiorentina je v pokalni tekmi iskala uteho za slabe nastope v italijanskem prvenstvu in je v tem vsaj delno tudi uspešna. Skozi vso tekmo je bila boljši tekmeč, ustvarila je vsaj tri stoodstotne priložnosti, nasprotniku ni dovolila, da bi resno zaposlil Landuccijsa, vse to pa ni bilo dovolj za izdatnejšo zmago, ki bi že v prvi tekmi zagotovila domačinom uvrstitev v polfinale. Včeraj sta zatajila prav tista najbolj prestižna nogometaša vijoličastih, ki bi morala v prvi vrsti s svojo igro spodbuditi soigralce. Baggio je bil le blede senca fantazioznega nogometaša, ki ga poznamo iz nekaterih vrhunsko odigranih tekem; Dunga je le občasno zaigral tako, kot zna. Ob njunem igralskem »forfeitu« so se morali izkazati drugi: kapetan Battistini, Volpentina, Pioli, Kubik, Iachini (ki je zasenčil Scifa) in predvsem izredni Nappi. Prav Nappi je z nekaterimi hitrimi protinapadi po desnem krilu spravil v zagato goste. Isti igralec je podal Baggiju v kazenski prostor čudovito žogo, ki pa jo je sloviti nogometaš zastreljal v noge do brega vratarja Mastinijsa.

HAMBURGER SV - JUVENTUS 0:2 (0:0)
STRELCA: Schillaci v 50. min., Casiraghi v 56. min.

HAMBURGER SV: Golz, Moser (Marin), Schröder, Kober, Beiersdorfer (Ballwanz), Von Heesen, Spörl, Jusufi, Furtok, Eck, Merkle.

JUVENTUS: Tacconi, Bruno, De Agostini, Galia, Brio, Bonetti, Alejni-

kov (Serena), Barros (Alessio), Casiraghi.

SODNIK: Karlsson (Šve.). GLEDALCEV: 43.000.

HAMBURG — Sedem let po nesrečni atenski noči, v kateri je Hamburger z golom Magatha odvezl Turinčanom srebrni pokal nogometnih prvakov, si je Juventus vendarle privoščil »maševanje«. Domačine je suvereno premagal z 2:0 in s tem zabeležil sedmo zmago v dosedanjih sedmih odigranih pokalnih tekmah letošnje sezone, kar doslej ni uspelo še nobeni ekipi.

Zoffovi nogometaši so zmago povsem zaslužili. Hamburger je bil sicer telesno močnejši, tehnično pa je zelo zaostajal za agilnimi in hitrejšimi gosti. Z oprezno obrambo je Juventus onemogočil predvidljive napade domačinov v prvem polčasu, v drugem pa je z dvema protinapadoma spravil Hamburger dokončno na kolena. Pri obeh zadetkih je bil odločilen srednji napadalec Casiraghi. Pri prvem je po napaki vratarja z glavo podal neoviranemu Schillaciju, ki ni zgrešil lahkega zadetka, drugega pa je dosegel sam — spet z glavo — na lep predložek De Agostinijsa z levega krila.

V vrstah Juventusa so se poleg Casiraghijsa najbolje izkazali De Agostini, Alejnikov in predvsem Marocchi, pri domačinih pa so zaigrali vsi dokaj medlo. Hamburger SV namreč ni več tista ekipa, ki je bila še do pred nekaj let strah in trepet nasprotnikov: sedaj se mora boriti za obstanek v Bundesligi. Proti takemu moštvu je imel Juventus skratka lahko delo: po zmagi je praktično že uvrščen v polfinale, pa čeprav sam Zoff meni, da je bila sinočnja zmaga sicer pomembna, a je treba za vstop v polfinale odigrati še povratno tekmo...

Ostala izida

- Liege (Bel.) - Werder (ZRN) 1:4
- Köln (ZRN) - Antwerpen (Bel.) 2:0

Prvi polfinalni tekmi Koračevega pokala Scavolini OK, Bosna slaba

CSKA - SCAVOLINI 90:89 (37:41)
CSKA: Gorip 2, Berežnoj 17, Tarakanov 14, Lopatov 19, Gusev 14, Popov 5, Tkačenko 19, Kornjev 5, Minajev 4.

SCAVOLINI: Gracis 11, Magnifico 18, Boni 8, Cook 10, Daye 20, Zampolini 3, Boesso, Costa 19.

SODNIKA: Ohrman (Šve.) in Berki (Madž.). PM: CSKA 15:17, Scavolini 12:21; 3 TOČKE: Gorin 0:5, Berežnoj 1:3, Tarakanov 0:2, Lopatov 4:8, Gusev 0:1, Gracis 1:1, Cook 1:4, Zampolini 1:2, Boesso 0:2; PON: Tkačenko (32), Boni (37); GLEDALCEV: 3.500.

MOSKVA — Igralci iz Pesara so dokazali, da preživljajo res dober trenutek. Tesen poraz proti Tkačenku in tovaršem jim daje konkretno možnost, da si v povratni tekmi doma zagotovijo nastop v finalu. Zanimivo je, da je bil sinočni zmagovalec znan šele 45 minut po končani tekmi. Na semaforu je bil namreč na koncu rezultat 89:88 v korist Italijanov, vendar so ugotovili, da so pri zapisnikarji mizi po Berežnojevem metu za 3 točke zabeležili samo eno. Napako so pač morali popraviti.

BOSNA - JUVENTUD 90:90 (54:49)
BOSNA: Marković 5, Firić, Tadić, Mujanović 12, Bukva 6, Avdić 15, Avlijaš, Alihodžić 12, Radulović 24, Mitrović 16.

JUVENTUD: Ruf, R. Jofresa 19, T. Jofresa, Villacampa 25, Johnson 23, Montero 13, Lempley 6, Morales 2, Perez 2, Madianero.

SODNIKA: Leemann (Švi.) in Trumpke (ZRN); PON: Morales (24), Bukva (34); GLEDALCEV: 4.000.

SARAJEVO — Še deset minut pred koncem tekme je Bosna imela 18 točk prednosti, dvorana je bila na nogah, o zmagi ni nihče dvomil. Španci pa se niso vdali, koš za košem so nadoknadili zaostanek in na koncu izenačili ter Sarajevčanom pustili kaj malo upanja pred povratnim srečanjem, ki bo čez teden dni v Badaloni. Sinoči sta slabo igrala zlasti Radulović (veliko žog je zapravil pri metih za 3 točke) in Alihodžić, Mitrović je bil precej zbehan, a Bukva je moral na klop, ko je bil najbolj potreben. Držal se je edinole Avdić, kar pa je bilo premalo.

Danes tudi Philips in Jugoplastika

V košarkarskem pokalu prvakov bodo danes odigrali 11. kolo. Spored: Barcelona - Makabi, Jugoplastika - Den Helder, Philips - Lech, Aris - Limoges. Trenutna lestvica: Barcelona in Limoges 16, Jugoplastika 14, Aris 12, Makabi in Philips 10, Den Helder 2, Lech 0.

Od Tirenskega do Jadranskega morja Kolesarji štedili moči

BACOLI (Neapelj) — Včerajšnje prvo etapo kolesarske dirke od Tirenskega do Jadranskega morja je v bistvu razživel prihod Maradone, ki je zbudil običajne, skoraj že histerične izbruhe navdušenja. Kolesarji so namreč precej štedili moči. Zmagal je Nizozemec Talen s časom 20'30" (poprečna hitrost 46,161 km/h). Sledijo: 2. Sajtov (SZ) po 3', 3. Jarmann (Švi.) 4', 4. Gioia (It.) 5', 5. Martinello (It.)

Roche vodi na dirki od Pariza do Nice

SAINT ETIENNE (Francija) — Na 4. etapi kolesarske dirke od Pariza do Nice (na kronometer ekipno) je zmagala Histor, katero vodi Irec Stephen Roche: 44,5 km dolgo progo je prevozila v 56'11" s poprečno hitrostjo 47,522 km na uro. Roche je tako s časom 12.51'56" prevzel tudi vodstvo na skupni lestvici. Sledijo: 2. De Wilde (Bel.) po 20'; 3. Moreau (Fr.) 30'; 4. Fignon (Fr.) 31'; 5. Hagheboeren (Bel.) 34'; 20. Argentin (It.) 1'30'; 29. Lemon (ZDA) 1'48".

Na »giru« 22 ekip

MILAN — Na kolesarski dirki po Italiji (18. 5. - 6. 6.) se bo merilo 22 ekip, 10 italijanskih in 12 iz tujine. Iz Francije in

Španije bodo prišle po 3 ekipe, iz Nizozemske dve, iz San Marina, Švice, Sovjetske zveze in ZDA po ena.

Dirka po Jugoslaviji tudi v naši deželi

BEOGRAD — Letošnja, že 45. izvedba kolesarske dirke po Jugoslaviji (16. - 24. junij), bo tekmovalce popeljala tudi v deželo Furlanijo-Juljsko krajino. Spored je namreč naslednji: 16. 6. predetapa v Beogradu; 17. 6.: 1. etapa Beograd - Osijek (ali Vukovar); 18. 6.: 2. etapa Osijek (ali Vukovar) - Koprivnica; 19. 6.: 3. etapa Koprivnica - Novo mesto; 20. 6.: 4. etapa Novo mesto - Rogla; 21. 6.: 5. etapa Zreče - Ljubljana; 22. 6.: 6. etapa Ljubljana - Bovec; 23. 6.: 7. etapa Bovec - Pordenone; 24. 6.: 8. etapa Pordenone - Portorož.

Rally po Portugalski

LIZBONA — Po 8 posebnih vožnjah 1. etape avtomobilskega rallyja po Portugalski je vrtni red naslednji: 1. Schwarz (toyota) 1.07'03"; 2. Vatnen (mitsubishi) po 6"; 3. Sainz (Toyota) 20"; 4. Eriksson (mitsubishi) 22"; 5. Biasion (lancia) 46". Biasion je imel velike težave zaradi naliava, v katerem se je znašel z gumami za suhe ceste.

V naši deželi

Pričetek nogometnega turnirja under 18

Z zmagama italijanske in jugoslovanske državne reprezentance se je začel 2. mednarodni nogometni turnir under 18, ki so ga rganizirali kot uvod v letošnje svetovno prvenstvo.

Italijanska vrsta, ki jo vodi »Picchio« De Sisti in v kateri igrajo nekateri predstavniki najboljših italijanskih ekip, je s 4:1 odpravila Romunijo.

Jugoslovani so z 2:0 premagali Bolgarijo. V vrstah »modrih« se je izkazal predvsem slovenski predstavnik Kralj, ki je bil gotovo najboljši na igrišču.

IZIDI 1. KOLA: Italija A - Romunija 4:1, Švedska - Češkoslovaška 1:1, Jugoslavija - Bolgarija 2:0, Sovjetska zveza - FJK 1:0, Italija B - Kanada 3:0, Španija - Poljska 2:0.

DANAŠNJI SPORED: Italija A - Švedska (v Fagagni), Romunija - Jugoslavija (Aviano), Češkoslovaška - Bolgarija (Maiano), Španija - FJK (Gradišče ob Soči), Sovjetska zveza - Kanada (Červinjan), Italija B - Poljska (Zgonik). (pr)

Potrjene grožnje družini Fanna

VIDEM — Včeraj je mati nogometaša Verone Pierina Fanne potrdila, da so ji ves prejšnji teden neznanci (predstavili so se kot »ultrasi« videmskega ligaša) po telefonu grozili, da ji bodo ubili sina. »Telefon je brnel ponoči in podnevi, zelo sem se ustrašila, vendar nisem vedela, zakaj to počnejo, saj je bilo znano, da Pierino zaradi poškodbe proti Udineseju ne bo igral. Policije je pa nisem obvestila,« je še dejala, »ker sem mislila, da gre za norčije. Kasneje mi je sama policija sporočila, da je o vsem seznanjena.«

Disciplinski ukrepi

MILAN — V zvezi s srečanja za italijanski nogometni pokal in nedeljskim prvenstvenim tekmami je disciplinska komisija italijanske nogometne zveze v A ligi za 2 koli izključila Nappija (Fiorentina) in Ruotola (Genoa), po eno kolo pa bodo počivali: Rijkaard (Milan), Giacommaro (Verona), Casiraghi (Juventus), Favalli, Ferraroni in Garzilli (Cremonese), Giannini (Roma), Brambati (Bari), Cavaliere (Ascoli), Sosa (Lazio) in Turchetta (Cesena). V B ligi je najhujša kazen (3 kola) doletela Tacconija in Bergamaschia (Reggiana), po dve koli ne bosta igrala Bressi (Catanzaro) in Ziliani (Brescia), po eno pa Pargipia (Avellino), Mussi in Škoro (Torino), Ottoni in Benarrivo (Padova), Rossi in Briosci (Monza), Cimmino (Como), Corino (Catanzaro), De Paola (Cagliari), Laureri (Barletta), Lo Sacco (Messina), Minuti (Licata), Nava (Reggiana) in Zoratto (Parma).

Danes slalom za SP Tomba upa na zmago

GEILO (Norveška) — Smučarska sezona se izteka. V Geilu bodo danes izpeljali slalom, na katerem se bo Tomba skušal oddolžiti Bittnerju, ki ga je v nedeljo v Veysonnazu prejelhat za samih 28 stotink sekunde. Vsekakor je Bittner že osvojil mali kristalni globus v tej disciplini. Poleg današnjega morajo izpeljati še en slalom (12. t. m. v Salenu na Švedskem), preostali spored pa je naslednji: 10. 3. superG (Hemsedal, Norveška), 16. 3. smuk, 17. 3. smuk (obakrat v Areju).

Na rokometnem SP Danes odločilno za Jugoslavijo

BRATISLAVA — Na svetovnem rokometnem prvenstvu bodo danes odigrali tekme 3. in obenem zadnjega kola v polfinalnih skupinah. Za Jugoslavijo, ki se bo pomerila s Poljsko, je srečanje odločilnega pomena, če se hoče potegovati za bronasto kolajno.

DANAŠNJI SPORED:

1. POLFINALNA SKUPINA: Francija - R. Koreja, Madžarska - Češkoslovaška, Švedska - Romunija.
2. POLFINALNA SKUPINA: Španija - Sovjetska zveza, Jugoslavija - Poljska, Islandija - Vzhodna Nemčija.

Košarkarski kadetski turnir Alpe-Jadran Stefanel premočan za borovce

STEFANEL - BOR 119:73 (65:35)

BOR: Bajc 2 (0:2), Simonić 18 (6:10), Debeljuh 19 (7:11), Starec 10, Filipčić 5 (1:2), Škabar 2, Pettiroso 4 (0:1), Pavlica 13 (3:4).

TRI TOČKE: Starec 2.

V drugem kolu turnirja Alpe-Jadran so se borovci spoprijeli s tržaškim Stefanelom in dobili pravo košarkarsko lekcijo. Trenutno pa naši niso zmožni pokazati kaj več. Pomanjkanje kondicije in poškodbe, ki zadnje časa pestijo borovce kot na tekočem traku, so botrovale slabi igri. Poleg Possege, ki ni še dokončno okreval, je bil odsoten tudi Tomšič.

Domačini so stopili na igrišče uverjeni v lastne sposobnosti in brez podcenjevanja, ki jim je bilo med tednom usodno, saj so izgubili prvenstveno tekmo proti skromni postavi Ricreatoria. Z druge strani pa so bili naši brez vsakršne motivacije, a z druge strani je to morda razumljivo, saj so dajali vtis nemoči pred nasprotnikom. Tekma je potekala enosmerno. Po osmih minutah so namreč gostitelji že vodili z 20 točkami razlike (28:8) in tekme je bilo praktično konec.

Borovi košarkarji so tako izločeni s turnirja, katerega spored pa je bil zanje neugoden, saj jim je že v drugi fazi namenil močno tržaško ekipo. Upati je, da bodo naši v povratni tek-

mi, ki bo jutri v Borovem športnem centru, z boljšim pristopom vsaj delno omilili slab vtis s prvega srečanja. (Andrej Pavlica)

PROPAGANDA

BOR INDULES - EDILE ASSICURAZIONI 92:8
BOR INDULES: Colja 14, Kovač 2, Jogan 20, Sancin 12, Oberdan 10 (0:1), Požar 10, Štokelj 8, Buda 4, Perkovič 6, Lapelj 6.

Borovi košarkarji so brez težav ugnali mlajše in slabše nasprotnike, tako da je bila tekma v bistvu slab trening. Vsi razpoložljivi Borovi košarkarji so tako bili dalj časa na igrišču plavi in so imeli priložnost pokazati svoje strelske sposobnosti. (U. A.)

BOR INDULES - SOKOL 77:35 (30:23)
BOR INDULES: Niko Štokelj, Colja 6 (2:6), Jogan 28 (2:4), Sancin 4 (2:4), Oberdan 21 (5:10), Požar 8 (0:1), David Štokelj, Buda 6, Perkovič 4 (0:2).

SOKOL: Pahor, Masten 0 (0:2), Umek 3 (1:6), Peric 4 (0:2), Vidoni 1 (1:2), Franko, Kocjan, Ferlan 2, Taučer 13 (0:1).

Kot je bilo pričakovati, je zmaga v slovenskem derbiju šla borovcem, toda začetek je bil izenačen, predvsem zato, ker so domačini res slabo igrali v napadu in tudi iz najugodnejših polo-

žajev niso prišli do koša. Na drugi strani pa so se gostje izkazali z borbenostjo in požrtvovalnostjo. Prva četrtina je bila tako povsem izenačena (11:11), a že v naslednji je prišla do izraza premoč borovcev, ki so ob odmoru imeli sedem točk prednosti.

V drugem delu srečanja so domačini svojo prednost stalno večali in tudi slavili visoko zmago. Vsekakor pa bodo morali borovci v jutrišnji tekmi proti Stefanelu (na stadionu 1. maj) pokazati kakovostnejšo košarko in predvsem večjo natančnost. (U. A.)

MINIBASKET

Turnir Zini&Rosenwasser

BOR - POLET 83:53 (32:24)
BOR: Jagodic 26 (4:8), Furlan 10, David Štokelj 11 (1:4), Niko Štokelj 12, Turk 6, Kozman 4, Andrej Kafol 14 (2:2), Luka Kafol 0.

POLET: Senica 10 (0:2), Piteros 9 (3:6), Lakovič 10 (2:4), Sosič 0 (0:4), Krt 4, Corbatti 6, Milič 10, Budal 2, Fonda 2, Tavčar 0.

V slovenskem derbiju so Borovi minikošarkarji prepričljivo premagali poletovce. Tekma je bila borbeno, a »plavi« so najbolje igrali v prvi in zadnji četrtini, ki so ju zaključili z rezultatom 21:10 oz. 33:11. Drugo četrtino so osvojili Openci (14:11), tretja pa se je končala pri neodločenem izidu (18:18). (U. A.)

Uvrstili so se na vsedrjavno šolsko tekmovanje Izjemen smučarski uspeh dijakov poklicnega zavoda Jožef Stefan

Kot smo že na kratko poročali so dijaki Državnega poklicnega zavoda za industrijo in obrt Jožef Stefan dosegli na deželnem veleslalomskem prvenstvu na Nevejskem sedlu izjemen uspeh. Uvrstili so se na državno sklepno tekmovanje, ki bo od 19. do 24. marca v Lizzanu Belvedere nad Bologno. Vsekakor se bo moral ta kraj odrediti organizaciji tega tekmovanja, ker že sedaj nima več snega. Bržkone je uspeh dijakov zavoda Jožef Stefan zgodovinski, saj doslej nobeni naši šoli in uspelo uvrstiti se na končno tekmovanje v alpskem smučanju.

Že na lanskem podobnem deželnem tekmovanju so bili slovenski dijaki pred velikim uspehom, a na koncu so se morali zadovoljiti s 3. mestom. Takrat je zmagal Državni trgovski tehnični zavod Marchetti iz Trbiža s 14 točkami pred podobnim zavodom Gortani iz Tolmeča, ki je zbral 20 točk, tri več kot Jožef Stefan in tako sta nastopili v finalu, ki je bil na Piancavallu, šoli iz Trbiža in Tolmeča. Na lanskem veleslalomskem tekmovanju so slovenski dijaki osvojili 2., 4. in 6. mesto in s tem imeli izredno ugoden izhodišni položaj, četrti tekmovalc je žal ostal brez uvrstitve in tako so se morali zadovoljiti z nevhvaležnim tretjim mestom.

Tako kot običajno nastopata v deželnem finalu po dve najboljši šoli iz vsake pokrajine ter po še en posameznik oziroma posameznica v vsaki kategoriji. Poleg štirih dijakov Stefana sta na Nevejskem sedlu tekmovala še Kristjan Volpi (France Prešeren) pri mlajših mladincih z osvojitvijo 3. mesta na pokrajinskem prvenstvu ter Jasmin Rudež (prav tako France Prešeren), ki je bila pri mladinkah odlična druga. Vsaka pokrajina je tako imela po 24 dijakin in dijakov.

Naši dijaki zaslužijo vso pohvalo, saj so se srčno borili in častno branili barve slovenskih šol. Veleslalomsko proggo so

vsil uspešno privozili do konca in bili na koncu tudi odlično uvrščeni. Omeniti moramo, da so bile snežne in vremenske razmere za tekmovanje resnično odlične, progga izpeljana po strmini nekaj nižje od sedla na Kaninu pa zahtevna, a tekoča. Tudi tisti, ki so štartali kot zadnji, starejši mladinci, se ne morejo pritoževati, ker med vratici ni bilo večjih pasti in nevarnosti, in prav v tej kategoriji so bili doseženi tudi absolutno najboljši časi. Vso pohvalo zaslužijo tudi organizatorji, saj je tekmovanje teklo brez zastojev in samo z merilnimi napravami pri mlajših mladincih je bilo nekaj težav.

Od naših dijakov sta bila Robert Renčelj (mlajši mladinci) in Erik Vodopivec odlična peta. Takoj za Renčeljem se je uvrstil Kristjan Volpi (France Prešeren); med našima dvema dijakoma je bila razlika 25 stotink. Srčno se je boril tudi Aleksander Žezlina, ki se je moral zadovoljiti s 15. mestom na končni lestvici, a ne gre pozabiti, da je tekmoval s poškodovanim levim kolonom in med vratici ni mogel obremenjevati desne smučke, da je bil njegov zaostanek nekoliko višji, kot bi lahko sicer bil. Vse je kazalo, da bo z nekoliko slabšim časom Marko Hmeljak pokvaril končno ekipno uvrstitev, a izteklo se je povsem ugodno. Glede časa našega dijaka moramo omeniti, da je štartal potem, ko so merilne naprave odpovedale. Pred njim se je spustil po slalomski Cappelari (Znanstveni licej Trbiž), toda z meritvami nekaj ni bilo v redu. Takoj za njim je, po krajšem premoru, štartal Hmeljak in na cilju so mu izmerili 67'42, kar je precejšnji zaostanek, saj je proggo prevozil brez napak. Za šarterja in časomerilce je bilo vse v redu in ga niso pustili drugič na veleslalomski. Bržkone je glede na ugoden razplet najboljše tako. Nekoliko slabša je bila v deželnem finalu Rudeževa, odlična

druga na pokrajinskem tekmovanju. To pot je na zgornjem, dokaj strmem delu proge napravila nekaj manjših napak, ki so seveda izdatno vplivale na končno uvrstitev.

REZULTATI

Mlajše mladinke: 1. Andreussi (Klasičen licej Stellini Videm) 50'34; 2. Tassotti (Trgovski tehnični zavod Gortani Tolmeč) 50'69; 3. Selenati (Trgovski tehnični zavod Gortani Tolmeč) 51'51.

Mladinke: 1. Golfo (Državni poklicni zavod Tolmeč) 50'67; 2. Fant (Znanstveni licej Trbiž) 51'; 3. Felet (Znanstveni licej Pordenon) 54'04; 14. Rudež (France Prešeren Trst) 65'40.

Ekipni vrstni red: 1. Državni znanstveni licej Maniago 22 točk; 2. Državni poklicni zavod Tolmeč 24; 3. Državni znanstveni licej Pordenon 28.

Mlajši mladinci: 1. Del Zotto (Državni klasični licej Pordenon) 50'77; 2. De Grignis (Državni trgovski zavod Tolmeč) 51'22; 3. Ruzzi (Državni trgovski zavod Tolmeč) 51'76; 4. Del Fabbro (Državni znanstveni licej Paschini Tolmeč); 5. Renčelj (Jožef Stefan Trst) 53'0; 6. Volpi (France Prešeren Trst) 53'31; 19. Hmeljak (Jožef Stefan Trst) 67'43.

Mladinci: Schrem (Državni trgovski zavod Tolmeč) 49'28; (absolutno najboljši čas); 2. Romanelli (Državni znanstveni licej Kopernik Videm) 49'88; 3. Grandelis (Državni znanstveni licej Trbiž) 50'20; 4. Di Gleria (Državni trgovski zavod Tolmeč) 50'41; 5. Vodopivec (Jožef Stefan Trst) 51'29; 15. Žezlina (Jožef Stefan Trst) 56'75.

Končni ekipni vrstni red
1. Državni trgovski zavod Visintini Tolmeč 6 točk; 2. Državni poklicni zavod za industrijo in obrt Jožef Stefan Trst 30; 3. Državni trgovski zavod Gortani Trbiž 31 točk.

(G. F.)

ob robu naših nogometnih igrišč

Zanimiv ženski pogled na zamejski nogomet

Ob praznovanju 8. marca, mednarodnem dnevu žena, smo našo tedensko rubriko posvetili ženskam, ki se v zadnjih letih vedno bolj aktivno vključujejo tudi v nogometni ambient. Igrajo že v ženskih nogometnih prvenstvih, postale so nogometni sodniki, da ne govorimo o raznih funkcijah, ki jih imajo v odborih posameznih društev itd. Skratka povedano, najpopularnejša športna panoga privablja vedno več nežni spol in to ne le kot gledalke na posamezna igrišča ali pa pred televizijske ekrane, temveč tudi kot aktivne članice društev ter marljive sodelavke pri reševanju problemov posameznih društev. Ena izmed teh je tudi Tamara Husu s Proseka, ki tretjo sezono zaporedoma sedi v odboru nogometnega društva Primorje s Proseka.

V sproščenem razgovoru nam je Tamara zelo duhovito odgovarjala na vsa zastavljena vprašanja.

Tamara, zakaj in kako si pristopila k domačemu nogometnemu društvu?

»Povsem iz družinskih razlogov. Imam dva sina, ki igraata nogomet, in, ko so pri ekipi začetnikov Primorja v sezoni 87/88 imeli probleme s spremljevalci, sem priskočila na pomoč društvu in postala uradni spremljevalec ekipe začetnikov. Nato sem pristopila v odbor, od začetka letošnje sezone pa sem tudi tajnica društva.«

Kako se počutiš v odboru, ki ga sestavljajo izključno moški, in kakšno je tvoje delo kot tajnica?

»Mislim, da nimam večjih problemov, ker vse odbornike, ki so domačini, dobro poznam, in priznati moram, da so mi v začetku tudi precej pomagali, da sem se vključila v društvo. Kar se pa tiče tajniškega dela, poleg vodenja zapisnikov sej, upravljanja tajniških obveznosti, terja jo nekaj dela

tudi vpisovanja ekip v posamezna prvenstva, včlanjevanje novih nogometašev, zdravniški pregledi, posebno pa stalni stiki z nogometno zvezo itd. Na vsak način pa imamo v odboru tako razdeljene odgovornosti, da delo še kar dobro teče. Morda pa sem še najbolj zaposlena kot uradni spremljevalec ekipe najmlajših. Slediti moram vsakemu treningu in se pozanimati, zakaj posameznika ni na trening. Ob nedeljah pa moram spremljati ekipo, za katero si tudi odgovorno do sodnika. Uradni spremljevalec je tudi vezna nit med odborom, trenerjem in ekipo.«

Ce sem dobro razumel, je torej nogomet tvoj hoby?

»Čeprav nimam pravega hobyja, mi nogomet zelo ugaja. Imam dva sina in moža, ki stalno govorijo o nogometu in zato nisem mogla pasivno slediti njihovim navdušenim razgovorom, tako da sedaj kar štiričlanska družina debatira o nogometu od najvišje do najnižje lige.«

V italijanski A ligi za koga navijaš in kdo bo zmagal letošnje prvenstvo?

»Navijam za Fiorentino, čeprav ji letos ne gre najboljšo. Kaže, da bo boj za italijanski naslov precej oster, kljub temu pa upam, da bo zmagal Milan, ker mi Napoli ni preveč simpatična ekipa.«

Kdo pa je tvoj priljubljeni nogometaš?

»Nekoč je bil bivši podpredsednik Triestine Causio, sedaj pa seveda nova zvezda Fiorentina Baggio.«

Kdo bo zmagal letošnji mundial?

»Zdi se mi prezgodaj govoriti o favoriti, ker ekipe za bližnje svetovno nogometno prvenstvo šele sestavljajo. Mislim pa, da bo letos zelo oster boj za končno zmago in zato upam, da bomo videli več lepih nogometnih tekem.«

Za konec se povrnimo k Primorju. Kateri so najhujši problemi in kako bo šlo letos članski ekipi?

»Problemi so seveda vedno eni in isti. Čeprav nas je precej, imamo še vedno premalo ljudi za naše delovanje. Pozabiti ne smemo, da imamo kar sedem ekip. Mnogo dela in seveda ljudi je potrebno za mladinske ekipe. Prav zaradi tega bi tu apelirala na starše, ki bi nam lahko mnogokrat priskočili na pomoč. Mnogo ekip — in to predvsem iz mesta — ima gonilno silo prav pri starših, kar pa nam zaenkrat še ni uspelo. Glede članske ekipe bi menila, da igra letos nadvse uspešno in bi lahko bila z nekoliko več športne sreče tudi na samem vrhu lestvice. Čeprav mnogi v to še ne upajo, pa mislim, da Primorju ne bo uspelo dohiteti vodilnih ekip, saj manjka do konca le še sedem tekem, med katerimi pa ne bo več neposrednih dvobojev z ekipami iz zgornjega dela lestvice.«

Tako torej ženska o nogometu, zato se tudi vsi ljubitelji nogometa pridružujejo številnim čestitkam ob današnjem praznovanju dneva žena.

(B. Rupel)

Disciplinski ukrepi v amaterskih ligah

Deželna nogometna disciplinska komisija je izključila za dve koli nogometaša Juventine Roberta Andalora in za eno kolo igralca Primorja Marka Comina. Oba sta bila v nedeljo izključena. Nadalje je do 16. marca izključila trenerja Juventine Ruggera Griona.

Na tekmi v Barceloni Fabio Ruzzier odličen tretji

S prvega letošnjega tekmovanja v hoji, ki je bilo v nedeljo v Barceloni, se je naš atlet Fabio Ruzzier vrnil z nepričakovanim odličnim tretjim mestom. Kot smo že napovedali, je bilo tekmovanje na klasični proggi Terrassa - La Mata, ki pa je bila letos zdaljšana za 2 km in je tako merila skupno 17,5 km, vseh navkreber, saj je bil cilj na višini 1.900 m. Prav ta značilnost je našemu atletu prišla prav, saj mu strme proge zelo prija, čeprav je do končnega tretjega mesta prišel le na zadnjem kilometru poti, ko je z močnim finišem prehitel sicer izvrstnega Francoza Chardonnyja. Na prvi dve mesti sta se uvrstila španska reprezentanta in olimpijca Puejio ter Gonzales.

Tekmovanja se je udeležilo več kot 120 atletov iz petih držav (Španija, Italija, Švica, Francija in Belgija). Predvsem po Ruzzierovi zaslugi je klub iz Rima, za katerega sedaj nastopa, po 22 letih spet osvojil prestižno zmago, ki je prva od časov, ko je na tistih cestah še zmagoval slovit italijanski olimpijski vrvak Abdon Pamich.

Prihodnji nastop Ruzziera bo v Splitu, kjer bo na povabilo tamkajšnjega organizatorja nastopil na jugoslovanskem državnem prvenstvu v hoji na 20 km, in sicer na trasi, kjer bo par mesecev kasneje evropsko atletsko prvenstvo.

Hranilnica in posojilnica Opčine v korist delovanja mladinskih ekip

Hranilnica in posojilnica Opčine s pozornostjo sledi delovanju naših športnih in kulturnih društev. Številni so prispevki, ki jih odobri njen upravni svet v korist delovanja naših mladinskih ekip. Na sliki: predsednik društva Primorje, Dario Kante, sprejema prispevek, ki mu ga simbolično izročata podpredsednik in ravnatelj openske hranilnice, gospod Karlo Guštin oziroma gospod Klavdij Brajnik.

iz planinskega sveta - iz planinskega sveta

V nedeljo zimski vzpon na Snežnik

Sedmi pohod na Nanos

V priredbi Planinskega društva Podnanos je bil prejšnjo nedeljo tradicionalni, vsakoletni sedmi pohod na Nanos po Vojkovih poteh. Pohoda se je udeležilo veliko številno planincev iz Primorske in predvsem iz Vipavske doline. Pohod se je odvijal iz Podnanosa po znanih poteh do Vojkove kočice na Nanosu. Pohoda se je udeležilo tudi 15 članov SPDT, ki so ob lepem, sončnem vremenu imeli nedopovedljive užitke ob vzponu na Nanos. Skupino tržaških planincev je vodil odbornik Mario Milič. (L. A.)

Zimski vzpon na Snežnik

Kljub prvotnim napovedim, da tradicionalne planinske prireditve ne bo, je vendarle Planinsko društvo Ilirska Bistrica zastavilo vse sile in pripravilo letošnji tradicionalni zimski pohod na Snežnik, ki bo v nedeljo, 11. marca.

Vreme se obeta lepo, snega pravzaprav ni, zato pohod na Snežnik ne bo predstavljal velikih težav. Tega pohoda se vsako leto udeležujejo tudi člani SPDT, ki se bodo tudi letos potrudili in se najprej z avtomobili odpeljali do Ilirske Bistrice, od tam pa na Sviščake, kjer se pravzaprav pohod začne. Izlet vodi odbornik Mario Milič, ki odgovarja na telefonsko številko 229258 in je na voljo za vsa potrebna pojasnila. Tržaški izletniki se bodo zbrali v nedeljo zjutraj ob 6.45 v Bazovici pred spomenikom v vasi, odkoder se bodo potem odpeljali v smeri proti Ilirski Bistrici. (L. A.)

Na Snežnik tudi novogoriški planinci

Na 16. zimski vzpon na Snežnik se odpravljajo tudi novogoriški planinci. Odhod bo v soboto 10. 3. ob 5.30 z

obvestila

ŠZ SLOGA IN SK DEVIN
vabita planince na zimski vzpon na Snežnik, ki bo v nedeljo, 11. t. m. Odhod bo ob 7. uri izpred spomenika NOB v Bazovici.
ŠD PRIMOREC
obvešča, da bo v prenovljenem Ljudskem domu v Trebčah jutri, 9. mar-

ca, ob 20. uri 24. redni občni zbor ŠD Primorec. Dnevni red: poročila, razprava, volitve in razno. Vabljeni!!
JK ČUPA
obvešča člane, da bo 18. redni občni zbor jutri, 9. marca, ob 20. uri na sedežu Pokrajinske in letovišarske ustanove v Sosljanskem zalivu.

naše odbojcarske ekipe v pokrajinskih prvenstvih

1. MOŠKA DÍVIZIJA

SOČA SOBEMA - ACLI RONCHI 3:0
(15:0, 15:0, 15:5)
SOČA SOBEMA: Š., M. in I. Cotič, Battisti, Pellegrin, Čavdek, Tomsič, Pisk, Černic, Muscao.

V sovojenjski telovadnici so sočani brez vsakne težave premagali goste. V vseh treh nizih niso nasprotniki nudili najmanjšega odpora, tako da je bila tekma za gostitelje v bistvu le dober trening. (Pellegrin)

UNDER 16 ŽENSKÉ

SOVODNJE AGOREST - FRESCO DISCOUNT 0:3 (5:15, 7:15, 4:15)
SOVODNJE AGOREST: Sosol, Jakin, De Rocco, Šfiligoj, Peric, T. in V. Devetak.

V 10. kolu prvenstva under 16 so odbojkarice Sovodnje Agorest doživele poraz na domačem igrišču. Srečanje je bilo dokaj enosmerno, saj so gostje bile očitno boljše od domačink. (Miran Strgar)

OLYMPIA - SANSON 1:3
(13:15, 6:15, 15:7, 10:15)
OLYMPIA: Bratina, Brisco, Komjanc, De Biasi, Bevilacqua, Corsi, Bulfoni, Zotti.

Proti ekipi iz Ločnika, ki je bila tokrat favorit, so igralki Olympie kljub

porazu prikazale zadovoljivo igro. V prvem setu, ki je vsekakor odločal o nadaljnjem poteku srečanja, so domačinke vodile s 13:11, a v odločilnih trenutkih so zgrešile več servisov in set izgubile. Pri Olympii se je tokrat z dobrim napadom in odličnim blokom izkazala Viviana Zotti. (EZA)

SOČA GOSTILNA DEVETAK - VILLACHER BIER 3:0 (15:5, 15:5, 15:8)

SOČA GOSTILNA DEVETAK: Mirjam, Martina, E., S., A. in V. Černic, Princi, Tuniz, Devetak, Pellegrin.

Sočanke so prepričljivo odpravile igralki iz Trbiča. Domačinke so se izkazale v vseh elementih igre, napak niso delale, še zlasti pri sprejemu. S hitrimi akcijami v napadu so preprečile Trbičankam, da bi gradile protinapad. Naša dekleta so vseskozi brez težav vodila, z izjemo zadnjega niza, ki je trajal nad 20 minut in v katerem je našim odbojkaricam bilo treba dalj časa, predno so prišle do zadnje točke. (E. Č.)

PALL. GRADO - SOČA GOSTILNA DEVETAK 0:3 (6:15, 8:15, 5:15)
SOČA GOSTILNA DEVETAK: Mirjam, Martina, E., S., A. in V. Černic, Princi, Tuniz, Devetak, Pellegrin.

Gradežanke so se sicer borile, vendar njihova tehnična priprava daleč

zaostaja za pripravo sočank. Slednje pa so tokrat igrale pod lastnimi možnostmi, kar se večkrat pripeti, ko je na drugi strani mreže slabši nasprotnik. Prav zato tekma ni bila zanimiva: malo je bilo lepih akcij na strani sočank, skoraj nič pa na strani gostiteljic. (E. Č.)

VILLESSE - SOVODNJE AGOREST 3:0 (15:4, 15:7, 15:12)

SOVODNJE AGOREST: Sošol, Jakin, De Roco, Peric, T. in V. Devetak, Svligoj.

Sovodnjke so se z gostovanjem v Vilešah vrnile praznih rok. Srečanje je bilo zanimivo le v končnici, ko so igralki Agoresta delno spravile v težave gostiteljice. (Miran Strgar)

UNDER 13 ŽENSKÉ

DOM ROBO - ROMANS 0:3
(6:15, 2:15, 8:15)

DOM ROBO: Černic, Pelizzo, Zavadlav, Pavo, Di Dio, Cocina, M. in V. Lavrenčič, Oggianu, Pizzo, Ferfolja, Peric.

V prvenstveni tekmi je ekipa Doma Robo v telovadnici Kulturnega doma klonil proti vrstnicam iz Romansa, ki so pokazale večjo prisebnost in odločnost. (Miran Strgar)

Naročnina: mesečna 20.000 lir - celoletna 192.000 lir; v SFRJ številka 4 - din (40.000 - din), naročnina za zasebnike mesečno 70 - din (700.000 - din), polletno 390 - din (3.900.000 - din), letno 780 - din (7.800.000 - din). Celoletna naročnina plačana vnaprej se med letom ne povisa.

Poštni tekoči račun za Italijo
Založništvo tržaškega tiska, Trst 13512348

Za SFRJ - žiro račun 51420-603-31593
ADIT 61000 Ljubljana
Glonarjeva 8 - telefon 329761

Oglasni - Ob delavnikih trgovski 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 80.000 lir. Finančni in legalni oglasi 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 120.000 lir. Mali oglasi 850 lir beseda. Ob praznikih povisek 20%. IVA 19%. Osmrtnice, zahvale in sožalja po formatu. Oglasi iz dežele Furlanije-Juljske krajine se naročajo pri oglasnem oddelku PUBLIEST - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 7796-688, tix 460270 EST I, iz vseh drugih dežel v Italiji pri podružnicah SPI.

primorski dnevnik

četrtek, 8. marca 1990

TRST - Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-800 - Tix 460894 - Fax 040/772418
GORICA - Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 533382 - 535723 - Fax 0481/532958
CEDAD - Ul. Ristori 28
Tel. (0432) 731190

Odgovorni urednik Marko Waltritsch

Izdaja
in tiska

ZTT
Trst

FIAC

Cian italijanske
zveze časopisnih
založnikov FIEG

Zaskrbljenost zaradi poslabšanja stanja človekovih pravic na Kubi Komisija OZN za človekove pravice oprostila Kitajsko zaradi Tienanmena

ŽENEVA — Krvavo zatrtje študentske zasedbe pekinškega trga Tienanmen in nagli sodni procesi, ki so sledili lanskim junijskim protestom na Kitajskem, na zasedanju komisije OZN za človekove pravice tokrat ne bodo dobili pričakovanega epiloga. Kitajski se je v zadnjem hipu uspelo izogniti resoluciji, ki je razgaljala lanski poseg vojske proti pekinškim študentom, s čimer je padla v vodo vsakršna morebitna nadaljnja akcija mednarodne skupnosti, obtožbe, ki jih je bilo slišati na račun Pekinga, pa ostajajo v konferenčnih dokumentih.

Že od konca februarja je med 43 državami, ki so članice komisije za človekove pravice, krožil predlog resolucije, ki ga je podalo 18 zahodnih držav. Dokument je v uvodu izražal zaskrbljenost komisije sprito podatkov o kršitvah človekovih pravic na Kitajskem, v akcijskem delu pa je pozival pekinško vlado, naj sprejme ukrepe za polno uveljavitev človekovih pravic, ter zahteval od generalnega sekretarja svetovne organizacije, da prihodnje leto, ko se bo komisija za človekove pravice znova sestala, poda dodatne informacije o dogodkih od junija 1989 dalje, vključno s podatki same kitajske vlade. Četudi je resolucija, kot večina tovrstnih dokumentov, kadar gre za občutljiva politična vprašanja, dokaj prizanesljivo odražala stališča iz razprave, med drugimi je pohvalno ocenila odločitev (sprejeto januarja letos) o odpravi izrednega stanja in izpustitvi 573 zapornikov, je vendarle omogočala nadaljevanje razprave o Kitajski na naslednjem zasedanju. In prav to je sprožilo največ nelagodja med uradnimi kitajskimi predstavniki, ki so tokrat morali pogoltniti nekaj

grenkih pilul, med drugim tudi nastop enega študentskih voditeljev s trga Tienanmen.

A še preden je neugodna resolucija prišla v postopek odločanja, sta Pakistan in Somalija predlagala drug dokument, ki se je zavzemal, da proti Kitajski ne bi ukrepali. Pakistanski predstavnik je v obrazložitvi sicer omenil lanske junijske dogodke, vendar je dejal, da nobena država ni v zavetju pred nemiri ter naj komisija za človekove pravice ravna prizanesljivo. Somalski predstavnik je dodal, da Kitajska zasluži podporo komisije.

Predlog o neukrepanju je bil izglasovan s 17 glasovi za, 15 proti in 11 vzdržanimi, tako da je Kitajska za las dobila odvezo komisije za človekove pravice, kar navsezadnje pomeni dokaj zvaneče politično zmaganost Pekinga. Pakistansko-somalsko pobudo so podprle večidel afriške države, pa tudi Indija, Sovjetska zveza, Ukrajina in Jugoslavija. Latinskoameriške države so se vzdržale, z izjemo Paname, ki je glasovala za neukrepanje, opazovalci glasovanja pa so posebej zabeležili, da sta se Bolgarija in Madžarska izrekli proti odvezi.

Manj sreče je imela Kuba, ki se je na letošnjem zasedanju komisije za človekove pravice podobno kot lani, znašla pod ostrim obstreljevanjem ameriške diplomacije, na obtožni klopi pa bo tudi naslednje leto. Ameriške kritike na račun Havane so šle celo tako daleč, da je vodja washingtonske delegacije Armando Valladares (sicer nekdanji kubanski politični zapornik) celo »pozval« kubanskega voditelja Fidela Castra, naj prostovoljno zapusti državo ter s tem omogoči mirni prehod v demokracijo. Vallada-

res je še dejal, da je pripravljen olajšati Castru odhod v katerokoli državo, ki si jo izbere, in da v tem primeru zagotavlja, da na Kubi ne bo prišlo do preli-vanja krvi.

Besedilo resolucije je kajpak strpnejše. Dokument izraža zaskrbljenost sprito podatkov, po katerih so ljudje, ki so med obiskom delovne skupine (ta je bila na Kubi predlani) imeli velike težave, kajti nekatere so zaprli ali preganjali, drugi so bili podvrženi različnim oblikam represalij kubanske vlade. Resolucija poziva Havano, naj na naslednjem zasedanju poda odgovore na vprašanja, ki so jih postavile članice komisije in so doslej ostala odprta. Ameriški veleposlanik Valladares je izid glasovanja označil kot »zmago človekovih pravic«, kajti v zadnjih letih so bile odločitve o Kubi sprejete s šibkejšo večino. Tokrat je za resolucijo glasovalo 19 držav, 12 jih je bilo proti, prav toliko se jih je vzdržalo. Pregled glasov kaže, da so se latinskoameriške države vzdržale, razen Paname, ki je po spremembi vlade logično glasovala za resolucijo, ter Kube in Mehike, ki sta glasovali proti. Med državami, ki so bile proti predlagani resoluciji, so še Kitajska, Sovjetska zveza, Indija, Irak, Ciper in tudi Jugoslavija. Za resolucijo, ki še nadalje odpira problem človekovih pravic na Kubi pa sta poleg zahodnih držav glasovali še dve članici SEV (Bolgarija in Madžarska) ter nekaj držav v razvoju. Resolucija med drugim obvezuje generalnega sekretarja Pereza de Cuellarja, da komisiji dostavi analizo pogovorov s kubansko vlado. Predstavnik Havane je resolucijo zavrnil, poudarjajoč, da Kuba upošteva svoje obveznosti na področju človekovih pravic.

BOŽO MAŠANOVIC

V Istanbulu umorili novinarja Cetina Emeca

ISTANBUL — Včeraj zjutraj so v Istanbulu umorili znanega novinarja Cetina Emeca. Dva mladeniča stara 20 do 24 let sta ga pričakala na ulici pred njegovim stanovanjem in sta odprla ogenj v trenutku, ko je 55-letni novinar sedel v avto, da bi se odpeljal v službo. V atentatu je izgubil življenje tudi Emecov šofer Sinan Ercan, novinarja pa je zadelo enajst strel.

Cetin Emec je veljal za enega najboljših turških novinarjev. Pisal je za najbolj razširjen dnevnik Hurriyet, sam pa je večkrat odločno nastopil proti izpadom muslimanskih integralistov.

Predsednik republike Turgut Ozal je izrekel svoje osebno sožalje družini umorjenega novinarja. Turške politične stranke so zahtevale od vlade, naj odkrije in zagotovi pravici morilce, izrazile pa so tudi zaskrbljenost nad naraščanjem napetosti v Istanbulu, kjer so prav predsedničnjim podtaknili ogenj strukturam moskovskega cirkusa. V požaru je zgorelo dvajset živali.

Eksplוזija porušila banko Trije mrtvi in 14 ranjenih

CRESTED BUTTE (KOLORADO) — Tri osebe so izgubile življenje, drugih 14 pa je bilo ranjenih v eksploziji, ki je včeraj skoraj do temeljev porušila dvonadstropno poslopje nekega denarnega zavoda v koloradskem zimskošportnem središču Crested Butte.

Gasilci in prostovoljci še vedno iščejo med ruševinami Crested Butte National Bank, ker še vedno ni jasno, koliko oseb se je nahajalo v poslopju, ko je prišlo do eksplozije. Izvedenci niso še ugotovili točnih vzrokov eksplozije. Gasilci sumijo, da je tragedijo zagrešilo uhajanje plina, preiskovalci pa ne izključujejo možnosti atentata. Banka je bila namreč v preteklosti že žrtev izsiljevanj, a se ni nikoli uklonila, tako da so se lahko izsiljevalci maščevali.

Na sliki (telefoto AP): reševalci iščejo med ruševinami morebitne ranjence.

Do konca sveta le še bornih deset »minut«

CHICAGO — Zaradi mirne revolucije v državah Vzhodne Evrope so kazalce ure, ki nam odmerja čas do konca sveta, pomaknili za štiri minute nazaj. Do polnoči, ali bolje rečeno do konca sveta, pa nas še vedno loči bornih deset minut. Seveda to niso časovne minute temveč neko idejno obdobje, ki nas loči od jedrskega holokavsta. Apokaliptična ura je namreč zamisel znanstvenikov, ki sodelujejo pri reviji Bilten jedrskih znanstvenikov, med njenimi uredniki pa je kar 16 nobelovcev. Zadeva je torej skrajno resna, saj nimamo opravka z običajnimi šarlatani, ki izrabljajo naivnost in vraževernost psihično labilnih ljudi.

Direktor biltena Len Ackland je priznal, da se je po zaslugi nepredvidljivih razpletov v državah realnega socializma nevarnost jedrskega spopada zmanjšala. Za čudo pa je bilo »najvarnejše« obdobje leta 1972, ko sta

velesili podpisali prvi sporazum o omejevanju jedrske strateške oborožitve SALT I. Takrat so namreč kazalce »apokaliptične ure« pomaknili kar za dvanajst minut. Po vsem sodeč so jedrskim znanstvenikom tuje sociološke in humanistične vede, če pripisujejo večji pomen podpisu nekega razorožitvenega sporazuma, kot pa korenitim spremembam v Vzhodni Evropi, ki v bistvu pomenijo konec realnega komunizma in izvoza te ideologije. Morda pa znanstveniki predobro poznajo ameriški vojaški lobbij, ki se ne bo tako zlahko odrekel mastnim zaslužkom, ki jih je uresničeval v senci hladne vojne.

Od leta 1947, ko so »ustanovili« to uro, so kazalce pomaknili nazaj že dvanajstkrat. Najbližje smo bili jedrskemu holokavstu leta 1953, ko sta zaradi prvega uspešnega poskusa vodilne bombe do polnoči manjkali le dve minuti.

Karabinerji manipulirajo pričevanja »skesancev«?

RIM — Branilci javnega reda in sodniki se morajo ponovno soočiti s problemom, ki jim prav gotovo ni po godu. Tokrat so jih zasenčile izjave skesanca Antonia Gamberaleja, ki je sklical »tiskovno konferenco« kar na svojem domu (kjer pričakuje dokončno izpustitev na svobodo). Srečanja sta se udeležila dva novinarja ter senator Franco Corleone, ki je nato poročal o izjavah skesanca. Gamberale je skratka dejal, da je obtožil misovskega poslanca Abbatangela pokola na brzcu 904, ker sta mu to naročila dva karabinerja. Polkovnik Sessa in njegov podrejeni Vergara naj bi sestavila bodoče pričevanje skesanca, ker sta morala poč poskrbeti za udržitven ugleda neapeljskih karabinerjev v času, ko so ugotovili, da je enega od oficirjev podkupovala kamora. V neapeljskem zaporu naj bi Gamberaleja približal skesanec Mario Incarnato (ki je svojčas obtožil Enza Tortoro). Gamberaleju naj bi dejal, da lahko brez skrbi sodeluje s karabinerji, ki potrebujejo nekaj »pomoči«. Ni povsem jasno, kaj naj bi mu karabinerji obljubili za sodelovanje, Gamberale pa je vsekakor mnenja, da so ga skušali prelisčiti in je zato pričel gladovno stavko ter povabil k sebi novinarje in jim razložil »mehanizme«, po katerih italijansko sodstvo menda izkorišča skesance.

Grožnje uredništvu lista Il Nord

NOVARA — Na prvi strani medpokrajinskega lista Il Nord, ki ga tiskajo v Novari, prodajajo pa ga na precej razširjenem italijanskem območju in v Švici, so v včerajšnji številki objavili neobičajno poročilo o dogodku črne kronike. Šlo je namreč za spodlet poskus atentata, ki ga je menda podpisala celica komunističnih skupin v boju. Žrtev atentata naj bi bil Gian Massimo Cerutti urednik časopisa in sin odgovornega urednika Giannija, ki je podpisal tudi uvodnik, v katerem je podrobno poročal in komentiral tri leta napadov s strani skrajnolevičarske organizacije. Komunistične skupine v boju so se prvič oglasile 22. februarja 1987. leta, ko so v sporočilu redakciji napisale, da imajo na razpola-

go veliko svinca in časa, da lahko brez naglice načrtujejo uničevanje kapitalističnega cesarstva, ki naj bi ga zastopala Gian Massimo in Gianni Cerutti ter njuno fašistično glasilo Il Nord. V zadnjem sporočilu pa je oborožena celica javila, da je obsodila na smrt Gian Massimo. Po naključju je Gian Massimo preživel zasedo. Teroristi so pripravili prizorišče za lažno prometno nesrečo, Gian Massimo pa naj bi pričakala tudi oborožena oseba. Edino poročilo o domnevnem atentatu je sicer zabeleženo na prvi strani lista Il Nord, Cerutti pa je v uvodniku pozval teroriste, naj pustijo sina na miru in naj se spravijo nanj, če so dovolj pogumni.

Iz službe domov peš

Melbournski slon Abu se vrača iz »službe« domov in je prav tako kot mi zabredel v težave opoldanskega prometa (Telefoto AP)

Vatikanske trditve o atentatu na papeža Janeza Pavla II.

VATIKAN — Trditve, da je v atentat na papeža Janeza Pavla II. leta 1981 vpleten KGB, je včeraj podrobneje razčlenil neki vatikanski funkcionar, ki pa je zahteval, da se njegovo ime zamolči.

Po njegovih trditvah je atentat ukazal tedanji ideolog sovjetske partije Suslov, ker se je zbal papeževga vpliva na poljsko Solidarnost in na katoličane v pribalstkih republikah. Suslov je z drugimi člani partijskega vrha, ki so danes že odstranjeni (Ponomarev in Zimjanin), med januarjem in aprilom leta 1981 sprožil vrsto propagandnih salv proti papeževemu vmešavanju v poljske in sovjetske notranje zadeve.

Prve dni aprila pa se je udrila zamisel, da bi ubili papeža, kar bi povzročilo nereda na Poljskem, tako da bi lahko opravičili poseg rdeče armade. Suslov in njegovi naj bi najprej poskušali doseči podporo predsednika KGB Andropova, a ta je bil preveč zaposlen v političnem boju po smrti Leonida Brežnjeva in se ni vmešal v vso zadevo.

Istočasno pa je bil v teku kongres Bolgarske partije. Suslov in njegovi so zato načrt za papeževo usmrnitev predložili bolgarskemu partijskemu šefu Živkovu. Ta je po nekajdnevnem pomisleku privolil. Njegov sklep je bolgarski veleposlanik v Moskvi sporočil Suslovu le dva dni pred atentatom. Težko je preveriti, ali so te trditve pravilne. Po atentatu na papeža so krožile najrazličnejše verzije, od vseh je bila še najbolj prepričljiva tako imenovana bolgarska sled, ki pa je ni nihče dokazal. Ob vsem tem se samo po sebi zastavlja vprašanje, komu služijo sedanje vesti o sovjetski vpletenosti. Marsikdo ima občutek, da vsemu botruje iskanje senzacionalizma. V uradnih vatikanskih krogih so že jasno povedali, da ne bo nobena časopisna vest skazila sovjetsko-vatikanskih odnosov. Navsezadnje pa naj bi atentat na papeža Janeza Pavla II. naročila tista partijska garnitura, ki jo je sedanji partijski in državni voditelj Gorbačov odstranil.